Draugas,
4545 W. 63rd St.,
Chicago 29, Ill.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 24 (907) BIRŽELIO - JUNE 15 • 1967 metai • 15 centų • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368 - 6813

Kovokime priešo arenoje

Birželis, pasipuošęs žalumynais ir spalvingais žiedais, išreiškia gamtos jaunystę ir gyvumą. Mums gi jis primena pačias tragiškiausias mūsų tautos dienas. Tad ir renkamės kasmet prisiminti šių tragiškų įvykių ir pagerbti jų aukas. Tas pagarbos jausmas yra tikras ir prasmingas, bet jo išreiškimo forma per 20 su viršum metų liko nepasikeitus ir tapo vienoda — kaip vandens lašai. Susirinkę mes kalbame patys sau ir klausome iškilių kanadiečių politikų naivių kalbų. Visa tai nustoja prasmės, nes nepasiekiame tų, kuriems visa ta mūsų akcija turėtų būti skirta — nepasiekiame jaunosios mūsų kartos ir platesnės kanadiečių visuomenės. Tragiškieji birželio įvykiai turi būti primenami ne mums patiems, bet tiems, kurie tebėra akli komunistiniams siekiams, kurie metų eigoje nė kiek nėra sušvelnėję, o tik pakeitę savo veiklos dirvą ir metodus.

Tipingas komunistinis veikėjas šiandien simbolizuoja ne proletarą su iškeltu kumščiu, bet išmokslintą, visokeriopai išprususį ir elegantiškai apsirengusį poną, prisidengusį diplomato imunitetu, mokslininko bei akademiko autoritetu ar "taikos apaštalo" aureole. Jo veiklos laukas yra nebe pilkoji darbininkija, bet Jungtinės Tautos ar kita tarptautinė organizacija, uždari intelektualų klubai, laikraščių bei knygų leidyklos ir akademinės institucijos. Jo darbo vaisius jau matomas — tai įvairios "taikos" demonstracijos, kurių metu išniekinamos demokratinių valstybių vėliavos bei sudeginamos karinės prievolės kortelės, įvairūs informaciniai susirinkimai universiteto studentų tarpe ir pagaliau visokios "taikos" deklaracijos ir peticijos. Panašių įvykių nereikia jieškoti toli. Šių metų pradžioje Toronto universiteto informacinė "Teach-In" grupė suorganizavo didžiulį seminarą, kuriame patys iškiliausi raudonosios Kinijos komunistiniai propagandistai, atvykę Toronto un-to personalo suaukotomis lėšomis, dvi dienas "švietė" studentus ir profesorius, įskaitant ir patį universiteto prezidentą, apie raudonosios Kinijos ekonominius, kultūrinius ir kitokius laimėjimus. Praėjus porai mėnesių, trečdalis Toronto un-to personalo pasirašė "taikos" peticiją, reikalaujančią JAV nutraukti betkokius karinius veiksmus Vietname. Kanados ir JAV dienraščiuose bei žurnaluose gausu nuotraukų, vaizduojančių tariamus JAV karių žiaurumus Vietname, tuo tarpu vargu ar galima rasti vaizdų, rodančių Š. Vietnamo komunistų terorą P. Vietname.

Perkelkime tad ir mes savo veiklą į priešo kovos lauką ir pradėkime naudoti tuos pačius ginklus. Universitetų pabaltiečiai studentai, talkinami kolegų vengrų, ukrainiečių, čekų, kroatų ir kitų, galėtų suorganizuoti universitetuose didelę demonstraciją ir informacinį mitingą, painformuojantį apie tikruosius komunistų siekimus ir atliktą ne tik paskirų žmonių, bet ir tautų naikinimo darbą. Ta pačia proga turėtų būti atspausdintas rimtas informacinis straipsnis un-to studentų žurnale. Tai yra realu ir įvykdoma, tik reikia visų talkos.

Ar negalėtų žymesnieji pabaltiečių dailininkai sukurti nors po vieną paveikslą ar skulptūrą, gyvai vaizduojančią žmogaus ir tautos kančią. Tokie kūriniai, surinkti į vieną didelę viešą parodą, kartu su tinkamai paruoštais katalogais, gyvai ir vaizdžiai kalbėtų ir pasiektų norimo efekto.

Jau seniai yra pribrendęs reikalas didingo paminklo komunizmo aukoms pagerbti. Toks paminklas, žinoma, turėtų stovėti ne bažnyčios šventoriuje ar lietuviškose kapinėse, kur tik mes patys tesilankome, bet viešoje ir gausiai lankomoje vietoje, kurią visada būtų galima gauti, jei tik pats paminklas būtų augšto meninio lygio. Vieni to padaryti gal ir nepajėgtume, bet kartu su estais ir latviais tą planą tikrai galėtume įvykdyti. Toks paminklas kalbėtų kasdien kiekvienam praeiviui ir bylotų apie mūsų tautų tragediją.

Labai stokojame anglų kalba beletristikos, atidengiančios tikrąjį komunizmo veidą ir mūsų tautos liūdną dalią. Nasvyčio ir Armonienės knyga padarė be galo daug, bet toli gražu to neužtenka. Kur mūsų jaunosios kartos rašytojai, bekurią anglų kalba? Kur mūsų jaunieji poetai? Argi mūsų tėvų ir mūsų tautos tragedija yra permenkas siužetas jų kūrybai?

Tragiškomis ir reikšmingomis progomis neleiskime savęs maitinti naivių politikierių dar naivesnėmis kalbomis, kaip ligi šiol vis tebedarome, bet prabilkime patys. Kalbėkime ne sau patiems, o tiems, kurių ausys yra atviros moderniam komunizmo propagandistui, bet akys uždaros jų darbams. Kalbėkime gyvu žodžiu, kalbėkime prozos ir poezijos rašytu žodžiu, kalbėkime visomis moderniomis kultūrinėmis priemonėmis, kurios tyliai daugiau pasakys, negu garsūs žodžiai. **J. S.**

Europos žemėlapis gali pasikeisti

"Tėviškės Žiburių" atstovo pasikalbėjimas su VLIKo pirmininku dr. J. K. Valiūnu

— Neseniai atsistojote VLIKo priešakyje kaip jo pirmininkas. Kas paskatino imtis šio atsakingo, bet nepelningo darbo?

— Beveik visos pasaulio tautos, kurios šiandien yra laisvos, turėjo istorijos eigoje kovoti dėl savo nepriklausomybės, ir kartais net šimtmečius trukusi kova baigėsi laimėjimu. Kiekviena kova reikalauja pasiaukojimo. Ir mes, lietuviai, turime nepamiršti, kad niekas kitas nekovos už Lietuvos valstybės atstatymą, jeigu mes to nepadarysime patys. Mūsų įsijungimas dabartinėse sąlygose į lietuviškos kovos organizacijas reikalauja pasiaukojimo. Bet tai nėra daug, palyginus su tuo, ką mūsų partizanai ir Sibiro tremtiniai yra šiai kovai atidavę. Mes turime pakilti virš materialinių normų ir galvoti tautos ir valstybės mastu. Kiekviena lietuvė ir lietuvis laisvame pasaulyje turi įsijungti į žutbūtinę kovą. Mes negalime paisyti nepatogumų, kurie yra su tuo susiję. Nepriklausomos Lietuvos atstatymo ir lietuvių tautos išlaikymo misijai mes neturime gailėtis nei sveikatos, nei laiko, nei pinigų.

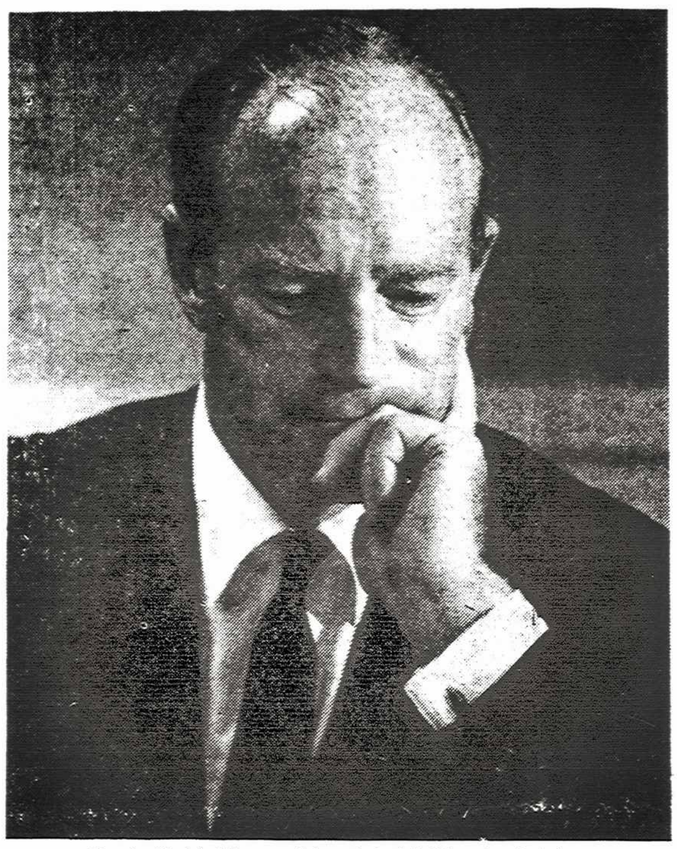

Dr. J. K. Valiūnas, dabartinis VLIKo pirmininkas

— Aplankėte jau daug kraštų, politikų, įtakingų veikėjų, redakcijų. Kaip atrodo Lietuvos klausimas svetimų kraštų žmonėms?

— Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto veikla yra žinoma beveik viso pasaulio vyriausybėms. Jos vertina mūsų vedamą kovą ir stebisi mūsų pasišventimu. Šiandien nėra klausimo, ar Lietuva turi būti nepriklausoma, o tiktai klausimas — kada jai prašvis laisvė. Įtakingi užsieniečiai politikai laiko visos žmonijos gėda, kad mūsų tauta dar ir šiandien tebėra okupuota.

— Ar nepasunkėjo Lietuvos laisvinimas besikryžiuojant didžiųjų valstybių interesams? Kaip žiūrite pvz. į britų-sovietų susitarimą dėl britų turtinių reikalų Pabaltijy?

— Didžiosios pasaulio valstybės pirmoje vietoje žiūri savo interesų, ir todėl politiniame žaidime priešai dažnai tampa draugais ir atvirkščiai. Šiandien pasaulis yra susirūpinęs totalinio karo grėsme. Kaip ir po antrojo pasaulinio karo, taip ir dabar politinės pozicijos keičiasi, ir Europos žemėlapis po dešimt metų ar dar daug greičiau gali atrodyti skirtingai. Britų susitarimas išlyginti kaikurias finansines sąskaitas su Sovietų Sąjunga mums yra nemalonus, nes palietė dalį Pabaltijo valstybių indėlių Anglijos bankuose, bet politinės didesnės reikšmės neturi, nes britai yra oficialiai mums pranešę, kad Lietuvos nepripažinimo klausimas nebus keičiamas.

— Ryšium su pasauline paroda Montrealy sovietai varo Lietuvai ir kitiem pavergtiem kraštam nepalankią propagandą. Ar VLIKas nenumato išnaudoti šios progos ir sustiprinti savo informaciją, atskleidžiančią tikrąją padėtį?

— VLIKas yra sutaręs bendrą laikyseną Montrealio parodos proga su Kanados Lietuvių Bendruomene. Mes visi turime stengtis, kad jūsų rengiama Lietuvių Diena Montrealyje ši rudenį praeitų kaip galima iškilmingiau ir parodytų ne tik laisvam pasauliui, bet ir rusams, kad mes esame gyvi ir kovosime iki pergalės.

— Kaip vyksta darbas pačiame VLIKe? Ar yra pakankamai vieningų pastangų politiniame bare?

— VLIKas turi tiek daug uždavinių ir dirba tokį svarbų darbą, kad mes nerandame laiko ginčams tarpusavyje ar nesklandumams tarp grupių, kurios sudaro VLIKą. Aš džiaugiuosi darnumu ir pozityvia nuotaika, kurioje naujoji valdyba dirbo pirmąjį savo kadencijos pusmetį. Šia proga noriu padėkoti ne tik savo valdybos nariams, bet ir visoms grupėms už man teikiamą pasitikėjimą bei nuoširdžią paramą.

— Jau buvo skelbta spaudoje apie planus ryšium su Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50 metų sukaktimi. Kaip sekasi su tų planų įgyvendinimu ir kurie darbai jau pradėti vykdyti?

— Ryšium su Lietuvos nepriklausomybės atstatymo penkiasdešimties metų jubiliejumi esame atlikę gana daug konkrečių tam jubiliejui minėti paruošiamųjų darbų. Jūs esate skaitę spaudoje ir žinote, kokius planus veiksniai savo konferencijoje Niujorke sausio 14 ir 15 d.d. yra nustatę. Pirmasis oficialus į visas pasaulio vyriausybes nukreiptas žygis bus politinė veiksnių konferencija, kurią VLIKas kviečia Vašingtone š.m. spalio 21-22 d.d. Jau yra suorganizuotos pagrindinės komisijos ir pradėjo savo darbą. Yra sutarta, kokie ir kieno leidiniai bus leidžiami; dalis jų jau spausdinami. Sustatytas 1968 m. įvykių kalendorius, ir veiksniai koordinuoja datas. Apie visa tai netrukus skaitysite spaudoje.

— Iki šiol buvo pasigendama glaudesnio ryšio tarp VLIKo ir visuomenės. Kas numatoma daryti toje srityje. Ar pvz. nenumatote aplankyti Kanados ir kitų kraštų lietuvių kolonijų?

— Kaip žinote, vienas svarbiausių mūsų tarpusavio bendradarbiavimo uždavinių yra kaip galint glaudesnis ryšys tarp VLIKo, kitų organizacijų ir mūsų visuomenės. Aš jau esu aplankęs visas Pietų Amerikos valstybes, kur gyvena lietuviai, taip pat visas svarbiausias Europos valstybes ir turėjau progos būti Kanadoje — Hamiltone ir Toronte. Esu sutaręs su Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininku A. Rinkūnu, kad mudu su juo aplankysime ir kitas Kanados lietuvių kolonijas. Jungtinėse Amerikos Valstybėse esu aplankęs daugelį lietuvių centrų, bet tos kelionės bus tęsiamos toliau.

VLIKo valdybos vardu prašau priimti nuoširdžius sveikinimus ir linkiu Jūsų laikraščiui toliau tęsti taip svarbią spaudos kovą už mūsų brangiojo krašto laisvę.

A. a. vyskupas Pranas Brazys, MIC

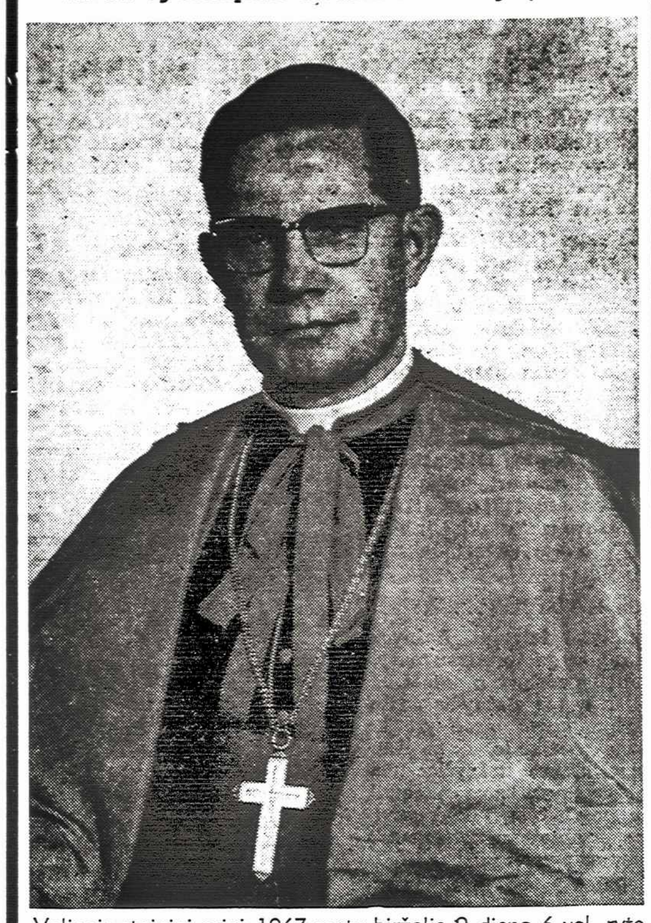

Velionis staigiai mirė 1967 metų birželio 9 dieną 6 val. ryto Romoje vos atlaikęs Mišias. Romon jis atvyko iš V. Vokietijos birželio 8 d. Planavo kelionę Britanijon birželio mėn. viduryje ir rengėsi aplankyti ten įsikūrusius tautiečius. Taip pat pastaruoju metu Velionis daug rūpinosi savo įsteigtu studijiniu sielovados centru V. Vokietijoje ir lietuvių dalyvavimu tarptautiniame pasauliečių apaštalavimo kongrese, kuris įvyks šį rudenį Romoje. Velionis vyskupas palaidotas Romoje birželio 13 d. Laidotuvėse dalyvavo vysk. V. Brizgys, daug lietuvių ir visa eilė dignitorių

Pasaulio įvykiai

ARABŲ KRAŠTAI ARTIMUOSIUOSE RYTUOSE SUSILAUKĖ TRIUŠKINANČIO PRALAIMĖJIMO. Izraelio aviacijos staigūs smūgiai Egipto aerodromams jau pirmomis karo valandomis nušlavė pakilti nesuskubusius sovietinius MIGus, užtikrindami Izraelio aviacijos dominavimą. Pirmasis kapituliavo Jordanas, kai Izraelio kariuomenė užėmė Jeruzalę ir nemažą plotą teritorijos iki Jordano upės krantų. Šiaurinėje Sinajaus pusiasalio dalyje Izraelio kariuomenė pasiekė Suezo kanalą, o pietinėje dalyje užėmė Sharm el sheik tvirtovę, blokavusią Akabos įlanką. Praradęs beveik visus tankus ir pagrindines savo divizijas, prez. G. A. Nasseris buvo priverstas priimti Jungtinių Tautų siūlomas karo paliaubas. Jo visišką nusivylimą karo veiksmais liudija bandymas pasitraukti iš prezidento pareigų. Parlamentas nesutiko priimti prez. G. A. Nasserio atsistatydinimo rašto. Jis ir toliau lieka Egipto prezidentu, nors jo prestižas yra gerokai kritęs. Prez. G. A. Nasseris atleido iš pareigų eilę generolų, kurie yra tikrieji neįtikėtinai greito pralaimėjimo kaltininkai. Izraelio krašto apsaugos min. gen. M. Dayan pripažino, kad šį kartą egiptiečiai kariai kovojo geriau nei 1956 m., bet jiems trūko gerų karininkų ir karo vadų. Suezo kanalas buvo uždarytas, nes jame Izraelio aviacija yra paskandinusi keletą laivų.

Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje daug triukšmo sukėlė Izraelio kariuomenės įsiveržimas į Sirijos teritoriją. Sovietų Sąjunga apkaltino Izraelį karo paliaubų nesilaikymu. Jungtinių Tautų generalinis sekr. U Thant kaltinimą patvirtino, kai buvo gauta žinia, jog Izraelio aviacija bombardavo Sirijos sostinę Damaską po karo paliaubų oficialios pradžios. Sovietų ambasadorius N. Fedorenko norėjo, kad Saugumo Taryba Izraelį pripažintų agresorium.

Karo metu Izraelio torpedlaiviai ir naikintuvai apšaudė neginkluotą amerikiečių laivą "Liberty" Viduržemio jūroje. Žuvo 33 amerikiečiai, o 75 buvo sužeisti. Izraelio vyriausybė atsiprašė Ameriką, prisipažindama prie padarytos klaidos.

Sovietų Sąjunga nutraukė diplomatinius santykius su Izraeliu. Maskvoje įvykusi satelitinių kraštų konferencija priėmė nutarimą, reikalaujanti, kad Izraelis atitrauktų kariuomenę į priešakinę savo teritoriją. Priešingu atveju grasinama imtis atitinkamų priemonių, ateinant į pagalbą karą pralaimėjusiems arabų kraštams. Izraelio vyriausybė sakosi su tokiu reikalavimu negalėsianti sutikti. Ji nori pasilaikyti užimtą Jordano teritoriją su Jeruzalės miestu ir Gazos juostą. Atrodo, kad taikos įgyvendinimas Artimuosiuose Rytuose pareikalaus Jungtinių Tautų nemažų pastangų. Arabų pralaimėjimas yra didelis smūgis sovietams, nes Sinajaus pusiasalyje liko Egipto tankai ir kiti sunkieji ginklai, kurių vertė siekia apie $4 bilijonus. Sovietų prestižas Egipte ir kituose arabų kraštuose krito, nors šiuo metu prez. G. A. Nasseris kaltę bando suversti JAV ir Britanijai, įtaigodamas, kad bombardavimuose dalyvavo amerikiečių ir britų aviacija. Egiptas nutraukė diplomatinius ryšius su JAV. Galimas dalykas, tai yra tik laikinis žingsnis, padarytas skaudaus pralaimėjimo šešėlyje. Amerika konflikto metu laikėsi visiško neutralumo, kai tuo tarpu Sovietų Sąjunga atvirai kurstė prez. G. A. Nasserį ir lemiamu momentu neišdrįso ištiesti pagalbos rankos.

Popiežius Paulius VI pasiuntė telegramas Egipto, Irako, Izraelio ir Sirijos vyriausybių vadams, ragindamas laikytis Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos paskelbtų karo paliaubų. Jis taipgi paaukojo $25.000 tarptautinei katalikų šalpos organizacijai Caritas Internacionalis, kuri ruošiasi teikti medicininę paramą abiem kariavusiom pusėm.

Komunistinė Kinija kaltę dėl arabų pralaimėjimo suvertė amerikiečių ir britų "imperialistams" ir sovietų revizionistų klikai. Maskvą Pekingas apšaukė arabų išdavike. Prie Britanijos ambasados Pekinge buvo surengtos didžiulės demonstracijos, kurių metu kiniečių minia apstumdė porą britų diplomatų.

Nukelta į 7-tą psl.

KANADOS ĮVYKIAI

DIDELI MIŠKŲ GAISRAI

Ontario provinciją nusiaubė didžiuliai miškų gaisrai. Vienu metu 169 gaisrai liepsnojo net 75.000 akrų miškų plote. Didžiausias pavojus grėsė Chapleau miesteliui, kuris yra 120 mylių į šiaurės rytus nuo Timmins, ir Sioux Lookout vietovei, esančiai 170 mylių atstume nuo Port Arthur. 6.500 gyventojų buvo evakuoti iš abiejų miestelių, bet vėliau vėl grąžinti, kai tiesioginis ugnies pavojus sumažėjo. Sioux Lookout prisimena nevienas lietuvis, kuriam darbo sutartį teko atlikti Pickle Crow aukso kasyklose, nes iš jo aerodromo teko skristi į kasyklas. Gaisrus gesino 2.000 žemės ir miškų departamento ugniagesių, 95 lėktuvai, 18 malūnsparnių. Jiems talkino keli tūkstančiai vietinių savanorių, ginančių savąjį turtą. Ontario vyriausybė norėjo gauti paramos iš kitų provincijų, bet jų ugniagesiai turi pakankamai darbo su miškų gaisrais savose provincijose.

Kanada ir Austrija pasirašė sutartį apsikeisti kriminaliniais nusikaltėliais. Sutartis apima 36 nusikaltimų rūšis, kurių įvykdytojus Kanada pasižadėjo išduoti Austrijai, o pastaroji Kanadai, jeigu jie mėgintų slėptis šiuose kraštuose. Panašias sutartis Kanada turi su 40 valstybių.

Australijos premjeras Harold Holt Otavoj surengtoj spaudos konferencijoj gynė Australijos dalyvavimą Vietnamo kare. Greitos taikos šalininkams jis pareiškė: "Jeigu komunistai nebus sulaikyti P. Vietname, nė vienas šios srities kraštas negalės būti saugus." Jo teigimu, komunistinės Kinijos nenoras įsivelti į Vietnamo karą liudija kiniečių įsitikinimą, jog jie yra persilpni karui laimėti.

Sveikatos ir gerovės departamento atstovas dr. B. Layton gydytoju suvažiavime pranešė, kad 1965-66 m. Kanada neturtinguosius pasaulio kraštus parėmė $140 milijonų. Parama buvo teikiama pagal sutarčių įsipareigojimus, per tarptautinę sveikatos organizaciją ir Britų Bendruomenės planus. 1951-66 m. laikotarpyje 830 asmenų iš įvairių pasaulio kraštų Kanadoje studijavo mediciną, slaugymą ir techniką. Pagal Kolombo planą, 1960-63 m. Kanada pasiuntė $250.000 vertės knygų 86-šioms medikų mokykloms. Indiją, Pakistaną, Burmą ir Tailandiją gavo 26 kobalto aparatus vėžiui gydyti. Iš Kanados į Saigoną buvo pasiusta 600.000 vilių apsaugai nuo vaikų paralyžiaus. Parama nevisada buvo valstybinė, nes kartais pagalbon ateidavo organizacijos ir net mokyklos. Iš 200 gimnazijų moksleivių pvz. buvo surinkta $25.000 penicilino siuntai į Nigeriją ir Indiją.

Ontario vyriausybė sekančiais akademiniais metais pradės teikti finansinę paramą religinių bendruomenių išlaikomoms augštosioms mokykloms, bet jos gaus tik pusę tos paramos, kokia gauna viešosios kolegijos ir viešieji universitetai. Paramą religinių bendruomenių augštosioms mokykloms Ontario vyriausybė buvo nutraukusi 1868 m. Šiems reikalams federacinė vyriausybė kasmet perves atitinkamą dolerių sumą į Ontario provincijos iždą.

GALIMI NAUJI DIDELI ĮVYKIAI

Turėdami savo akyse ir širdyse pavergtosios Lietuvos padėtį ir didžiausias tautos pastangas nublokšti nuo savęs sovietinę okupaciją, junkimės su tauta į bendrąją kovą. Kartu su tuo nusikratykime nuo savęs smulkmenas — nereikšmingus priekaištus bei įtarinėjimus, bet drauge būkime akylūs komunistų pastangoms, ardančioms darnų mūsų darbą.

Semdamiesi stiprybę iš praeities, gerai prisiminkime bent artimiausios praeities įvykius — 1941 metų visuotinį sukilimą ir 1944-1952 metų patį didžiausią ir ilgiausią tautos pasipriešinimą okupantui.

Azijoj, Afrikoj, Pietų Amerikoj — komunistų kurstomuose bei provokuojamuose susirėmimuose ir net atviruose karuose — jau vyksta naujų ginklų išmėginimai, kurie galbūt veda į sunkiai besulaikomą visuotinį karinį konfliktą. Jis gali daug nulemti ir daug ką pakeisti dabartiniame pasaulyje. Juk birželis yra virtęs didžiųjų pasaulio įvykių simboliu: birželyje buvo parblokšta viena iš didžiųjų Europos valstybių — Prancūzija. Tuo pat metu buvo okupuota ir Lietuva. Birželyje prasidėjo karas tarp dviejų, ka tik prieš tai sudariusių tarp savęs nepuolimo sutartį, didžiųjų galybių — naciu Vokietijos ir sovietinės Rusijos. Birželyje įvyko visuotinis mūsų tautos sukilimas. Birželyje — 1944 — vėl prasidėjo **didysis lietuvių tautos pasipriešinimas** prieš Lietuvą užplūdusį okupantą. Fiziškai jis nepasisekė, bet jo pastangos ir kovos amžiais švies savanorišku tautos didvyriškumu ir pasiaukojimu. Tos didžios aukos teskatina ir mus nelikti skolingus Lietuvos laisvės kovai bei atsiteisti gyvenamojo meto bei įvykių reikalavimus atitinkančia mūsų auka.

Šių metų birželis atsiveria galimiems naujiems, dideliems įvykiams. Todėl visų laisvųjų lietuvių šventa pareiga kuo aktyviau dalyvauti susirinkimuose, grįžti mintimis į garbingus ir skaudžius birželiu įvykius, prisiminti Sibire kenčiančius ir susikaupus tarti nesiliaujantį reikalavimą **laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai.**

Tikėkime, kovokime ir laimėsime.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

MIRĖ PUTINAS

Birželio 7 d. Kačerginėje mirė rašytojas ir poetas **Vincas Mykolaitis-Putinas**, sausio 6 d. sulaukęs 74 metų amžiaus. Lietuvių literatūroje jis yra išvaręs gilią ir plačią darbo vagą. Velionis buvo pašarvotas Vilniaus universiteto aktų salėje ir iš jos birželio 10 d. palydėtas į Rasų kapines.

Birželio 4 d. Punske, Suvalkų trikampyje, mirė **kun. Antanas Šuminskas**, Punsko klebonas.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"

Redaktorius k. dr. Pr. Gaidamavičius

pavaduotojas A. Rinkūnas; redakcijos narys Vyt. Kastytis.

Metinė prenumerata $6, pusmetinė $3.50. Rėmėjo metinė prenumerata $10

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.

Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.

Subscribtion rates: $6 per year, $3.50 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Tel. 368 - 6813

Pranašauja posūkį Sovietų Sąjungoje

"New York Times" paskelbė ilgą M. Handlerio straipsnį, paremtą duomenimis D. Konstatinovo brošiūros "Religious Persecution in USSR".

Pasirėmęs faktais, M. Handler spėja, kad turi įvykti ligšiolinės sovietų religinės politikos posūkis į prievartos varžtų atleidimą ortodoksijos atžvilgiu, nes antireliginė, ateistinė propaganda stumia tikinčiuosius į pogrindį, kuris nuolat didėja ir intensyvėja, o tai rodo, kad sovietams nesiseka "išplėšti su šaknimis religijos iš krašto gyvenimo". Rusų ortodoksų Bažnyčia per visą tą laiką, Handlerio manymu, "sunkiai ir išradingai" kovojo už ortodoksijos išgelbėjimą.

Kaip ledo kalnas ...

Handlerio teigimu, Bažnyčia Sov. Sąjungoje turi traukos jėgą, kuri ne mažėja, o didėja. M. Handler lygina Bažnyčią su ledo kalnu, kurio masė yra ne vandens paviršiuje, o po vandeniu. Didesnė Bažnyčios masė ir jėga esanti "po vandeniu", atseit, pogrindyje, į kurį nuvarė nepertraukiama priespauda bei persekiojimas.

Sovietinė valdžia pradeda suprasti, jog Bažnyčia Sov. Rusijoje yra istorinis reiškinys, giliai įleidęs šaknis į rusų tautos kultūrą ir istoriją. Jo sunaikinti per palyginamai trumpą laiką negalima. M. Handler yra įsitikinęs, kad sovietų vyriausybė peržiūrės savo ligšiolinę religinę politiką ir antireliginės propagandos metodus.

Bejėgiai gintis

D. Konstantinovo knygelėje pateikiami statistiniai duomenys — kiek bažnyčių ir religinių mokyklų (kun. seminarijų) uždaryta, kiek dar krašte praktikuojančių krikščionių. Pasak jos, Rusijoje ne vien senimas lanko bažnyčią. Be to, ji supažindina su ortodoksų kunigų būkle Sovietų Rusijoje, su vad. "kunigų registracija", be kurios nevalia pamaldų laikyti, pasakoja, kaip ta "registracija" atimama, kai kunigai palieka be parapijos, kaip kunigas yra bejėgis gintis nuo valdžios smurto, o iš parapijų šalinami tvirto būdo, tvirto nusistatymo, nepriklausomi kunigai, ir paliekami tokie, kurie valdžiai "nepavojingi". Lietuvoj žodis "nepavojingas" yra pakeičiamas į "lojalų". "Nelojalūs" kunigai netenka parapijų, o "lojalūs" tampa vyskupijų administratoriais. Taigi, "lojalūs" — tai "servi civilis potestatis" (civilinės valdžios tarnai).

Tik iki 18 mėnesių

Kaip D. Konstantinovas ir Dr. Savasis, taip ir Handleris rašo, kad šiuo metu misijinė veikla Bažnyčiai uždrausta — kunigams draudžiamas tikybos mokymas, draudžiama socialinė veikla, draudžiama vaikams eiti į bažnyčią. Vaikus krikštyti galima tik iki 18 mėnesių; vyresnių jau negalima. Visi bažnyčios poreikiai (pvz. remontai) turi būti "registruojami" ir tik su valdžios leidimu vykdomi. Svetlana Stalinaitė priėmė krikštą 1962 m. Tada ji buvo 38 metų. Vadinasi, buvo pakrikštyta pogrindyje, t.y. slaptai.

Susidomėjimas religija

Savo straipsnio pabaigoje M. Handleris atkreipia skaitytojų dėmesį į faktą, kad sovietų inteligentijoje kyla susidomėjimas religijos filosofija ir ypač rusų religinių filosofų veikalais. Rusų inteligentai, vadinami "pažangieji", niekad nebuvo glaudžiai susirišę su ortodoksų Bažnyčia, bet sovietinėj epochoj palaipsniui jų susidomėjimas teologinėmis ir liturginėmis problemomis auga; ypač domimasi Vakarų filosofija ir rusų religijos filosofija (Vl. Solovjovu, N. Berdiajevu ir kt.). Tie filosofai daro įtakos sovietų intelektualų galvosenai, kuri buvo atremta į materialistinę gyvenimo sampratą. Susidomėjimas filosofija ir religijos filosofų veikalais, Handlerio nuomone, gali tapti dideliu istorijos faktu Rusijos religinio atgimimo vyksme.

Sovietų inteligentijos susidomėjimą religijos filosofijos problemomis pastebėjo ir vokietis sociologas prof. Klaus Mehnert, kuris tai išdėstė savo veikale "Der Sowjetmensch" (Versuch eines Portraets nach zwoelf Reisen in die Sowjetunion 1929 — 1957). Tos knygos pirmoji laida pasirodė Stuttgarte 1958 m. Neseniai ji išversta į anglų k. Reikia manyti, kad Handleris naudojosi ir tuo Kl. Mehnerto veikalu. Ir "pažangiesiems" intelektualams materializmas darosi nuobodus, neįdomus, nes jis su socializmu surištas nenatūraliai, o pagal teoretinius kaprizus. **J. Gbs.**

Dokumentai apie Pabaltijį ir Lenkiją

Vatikanas išleido dokumentų knygą "Šventasis Sostas ir religinė būklė Lenkijoje, Baltijos kraštuose 1939-45 m." Tai jau trečias dokumentų, laiškų ir memorandumų tomas, paneigiąs pasirodžiusius gandus, kad popiežius Pijus XII nieko nedarė, kai Hitleris žudė žydus ir skriaudė okupuotų kraštų gyventojus.

Paskelbti dokumentai įrodo, kad Pijaus XII tyla 1941-43 m. turėjo rimtą priežastį. Vatikanui buvo žinomi nacių nusikaltimai Lenkijoje, tačiau oficialus šių veiksmų pasmerkimas būtų tik padidinęs nacių terorą. Tokios nuomonės buvo ne tik popiežius, bet ir visa eilė vyskupų.

Rinkinyje yra paskelbtas 1942 m. vasario 28 d. rašytas Ukrainos metropolito A. Šeptickio laiškas, iš Lvivo atsiųstas į Vatikaną, kuriame primenama, kad žydai yra pirmosios aukos. Wloclawek vyskupas K. Radonski panašų laišką Vatikanui atsiuntė tų pačių metų rugsėjo 14 d. Jame jis kalbėjo apie bažnyčių išniekinimą, uždarymą, religijos persekiojimą, kunigų suėmimus ir žudymus: "Beveik kasdien nekalti įkaitai yra žudomi prievarta suvarytų vaikų akivaizdoje. O popiežius tyli, lyg jam nerūpėtų jo ganomieji." Kitame laiške vysk. K. Radonski pastebi, kad Vatikano nuncijus Prancūzijoje pasmerkė žydų žudyma ir klausia — ar lenkai yra mažesnės vertės už žydus?

Skundai neliko neišgirsti. Vatikanas mėgino veikti diplomatiniame fronte, siųsdamas protesto raštus hitlerinės Vokietijos vadams. 1943 m. buvo įteiktas užsienio reikalų min. J. von Ribbentropui ilgas laiškas, prisidėjęs prie galimo ryšių nutrūkimo tarp Reicho ir Vatikano.

Lenkiją užkariavusi Vokietija neleido Vatikanui siųsti popiežiaus įgaliotinių. Visus pranešimus Katalikų Bendrijos vadams Lenkijoje nuveždavo karo kapelionai ligoninių traukiniuose, italai pramonininkai ir kiti pripuolami keleiviai. Savaime suprantama, visa tai buvo atliekama slaptai, be vokiečių sutikimo ir žinios. Tokiuose pranešimuose ir Vatikanui, ir Lenkijos vyskupams teko skaitytis su žodžiais, nes grėsė pavojus, kad jie gali patekti į vokiečių rankas. Rezervuotumas buvo nesuprantamas lenkams, nors jis buvo būtinas ano meto sąlygose. Tai liudija lenkų kardinolo A. Hlond iš Londono atsiųstas Vatikanui raštas, kuriame kalbama apie lenkų nusivylimą Vatikanu. Priekaištai Vatikanui sumažėjo tik tada, kai popiežius Pijus XII, kreipdamasis į kardinolus. 1943 m. birželio 2 d. priminė tragišką Lenkijos likimą ir iškėlė lenkų tautos didvyriškumą.

Apie Vatikano ryšius su Baltijos kraštais, jų tarpe ir katalikiška Lietuva, naujieji leidiniai komentavusi spauda kol kas nepaskelbė nė žodžio. **V. T.**

GEDIMINAS GALVA

Taip buvo pradėtas karas

Artimųjų Rytų įvykiai, lyg branduolinis sprogmuo, sudrebino pasaulį. Štai kaip vyko pasiruošimas karui. Sirija, Egiptas ir Jordanas ėmė telkti kariuomenę Izraelio pasienyje ir paskelbė dalinę mobilizaciją. Surikiuoti šarvuočiai, karo lėktuvai ir kariai. Karo ligoninės paruoštyje. Privatiniai automobiliai nusavinti. Damasko krautuvininkai paruošti oriniams puolimams. Iš Kairo mečečių bokštų buvo paskelbtas šventasis karas. Padalintos Jeruzalės mokyklinio amžiaus vaikai pasirūpino smėlio maišais bent mokykloms apsaugoti. Izraelio kariuomenė taip pat buvo paruoštyje. Abi šalys lūkuriavo, nes numanė karo pasekmes. Izraelis, atlaikęs arabų puolimą 1948 m. ką tik paskelbus nepriklausomybę, ir drauge su anglais bei prancūzais puolęs Egiptą 1956 m., — nebuvo tikras savo persvara. Per pastarąjį dešimtmetį sovietai apginklavo arabų valstybes. Jų tarpusavio kovos kirvukas bent laikinai liko pakastas — net Egipto varžovai Saudi Arabija ir Irakas įsijungė į bendrą arabų frontą. Jordono karalius Huseinas, neseniai egiptiečių vadintas JAV įsakymų vykdytoju, gegužės 30 d. pasirašė tarpusavio pagalbos sutartį ir tapo Nasserio "broliu". Libanas, buvęs JAV atsparos tašku, taipgi įsijungė į arabų srovę.

Maskvos žaidimas

Tarp arabų ir žydų jau seniai prasidėjo religinis nesutarimas, tačiau tarpusavio pagiežą stiprino ne skirtinga religija, o politiniai klausimai: Palestinos padalinimas, 1948 m. gegužės mėn. valstybės įkūrimas, išstumimas arti milijono arabų, kurių skaičius per dvidešimtmetį išaugo į du milijonus benamių ir bedalių. Pastarieji, kerštо ir vargo genami, ryžosi pavojingiausiems vaiksmams. Izraelis už tai nekartą nuožmiai atkirto Sirijai ir Jordanui. Praėjusiais ir šiais metais Izraelio įvykdyti žiaurūs užpuolimai buvo dangstomi arabų iniršiui.

Sovietai arabų žygiams pritarė, nes siekia skaldyti JAV jėgas ir sumažinti jų spaudimą Vietname. Maskva, apginklavusi arabų kraštus, talkinusi išlyginime tarpusavio nesutarimų, jų reikalavimus remia, karinius laivus iš Juodosios jūros siunčia į Viduržemio jūrą, bet ginklais šiuo metu vengia įsikišti.

Arabai vieningi kariniame žygyje prieš Izraelį, tačiau nesutaria politiškai. Jordanas turi sąskaitų Sirijai, Saudi Arabija — Egiptui, o Alžerija nesusišneka su Tunisu. Egiptas, ilgai lūkuriavęs, staiga įsakė pajudėti kariuomenei, talkinti Sirijai, kai ji ėmė šaipytis iš Nasserio lūkuriavimo užsidėjus karinius šarvus. Tuo būdu buvo pradėtas karinis, politinis ir ūkinis Izraelio spaudimas. Šį kartą Nasseris paskelbė Akabos įlanką priklausant Egiptui ir Saudi Arabijai, taigi, teritoriniais vandenimis, kuriais Izraelio laivai neturi teisės naudotis.

Egipto ir Izraelio kariuomenėms išsirikiavus karo žygiui, Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje prasidėjo tuščiažiodžiavimas apie Akabą. Vašingtonas bandė šnektomis nustūmti karo pavojų. Maskva tylėjo, laukė ir vengė didžiųjų pasitarimo mažuoju klausimu. Egiptas ėmė brangintis, tardamas priešams: jūsų laivai neplauks Akabos ir Sueso vandenimis.

U Thant karas

Gegužės mėn. viduryje, JT generaliniam sekretoriui besiruošiant vakarieniauti, atvyko UNEF (JT karinio dalinio) vyriausias vadas Egipte indietis gen. Indar Jit Rikhye į Niujorką ir pranešė, kad Egipto generalinio štabo viršininkas Mohammed Fawzi reikalauja tuojau atitraukti UNEF dalinius. U Thant, pasitaręs su savo pavaduotoju Ralph Bunche, UNEF dalinį atšaukė iš Gazos srities ir Sharm el Sheikh prie Tiran sąsiaurio. JT generalinis sekretorius samprotavo, kad Egiptas turi teisę prašyti atšaukti dalinį. Galimas dalykas, kad U Thant ryšium su Izraelio ginču norėjo iškelti taikos paliaubas Vietname, nes šiuo reikalu jis dėjo ypatingų pastangų.

Ne tik anglų savaitraštis "Spectator", bet ir JAV kaikurios tautybės politikai ėmė pulti U Thantą ir šaukti: "Artimuose Rytuose prasidėjęs karas bus vadinamas Thanto karu." Izraelį ir jo šalininkus jaudino ne dalinio atitraukimas iš Gazos srities, bet Tirano sąsiaurio apsaugos pašalinimas. UNEF kariams pasitraukus iš Sharm el Sheikh tvirtovės, joje įsitvirtino egiptiečiai kariai. Sąsiauris buvo tuojau užminuotas, atsiųsti povandeniniai laivai ir kitos karinės priemonės sulaikyti laivams. Pirmasis smūgis teko JAV prekybiniam laivui su Liberijos vėliava — jis buvo sugrąžintas.

Akabos sąsiauris Izraeliui yra nepaprastai svarbu. Per jį įvežama apie 90% žibalo ir palaikomi prekybiniai santykiai su rytine Afrika, Indija ir Tolimaisiais Rytais.

Piramidžių romantika ir vasarvietė

STASYS DALIUS

(Tęsinys iš pr. nr.)

"Ole, Ole ..."

Atsidaro kitos durelės ir išdidžiai muistydamas galvą išbėga bulius — zovada, lyg būtų genamas ir jau užerzintas, nes piktai muistosi ir kasa kojomis žemę. Buliaus keteroje matyti maža žaizdelė, kurioje kažkas įsegta, ir tai bulių erzina. Didingai, drąsiai ir grakščiai atrodo tas gyvulys, kuris su tokiu lengvumu ir gyvumu lekia per areną jieškodamas ką užkabinti. Pasirodo su raudonom skarom erzintojai, kuriuos bulius su įniršimu puola, bet tie mikliai išsisuka, nes bulius puola tik tą skudurą. Kartais bulius erzinanti vyrą priremia. Tada tučtuojau iššoka kitas, kuris patraukia buliaus dėmesį, ir anas lieka ramybėje, nes bulius puola naujai išėjusį. Žiūrovai gyvai reaguoja plodami, švilpdami ir šaukdami. Ole, Ole ... skamba šauksmai iš visų pusių.

Antroje rungtynių dalyje išeina su sparnuotom "banderillom" — trumpomis jietimis, papuoštomis spalvingais popieriais. Dar nepavargęs bulius įniršusiai puola, bet viena po kitos trys jietys įsmeigiamos į buliaus nugarą. Tai atliekama per eilę manevrų vis erzinant ir varginant gyvulį. Kraujas pradeda sruventi, bulius ima purtytis, bandydamas atsikratyti jietimis, kurios tvirtai laikosi, o staigūs judėsiai dar daugiau plėšia raumenis. Matant sruvenantį kraują, įniršusį, bet jau šiek tiek nualsintą bulių, nejučiom kyla užuojauta vargšui gyvuliui. Sekančiam veiksmui atjoja vyras ant šarvuoto arklio su ilga jietimi. Arklio akys uždengtos, kad nesibaidytų. Įsibėgėjęs bulius visu svoriu duria į arklio šoną, bet kadangi ten šarvai, tai žalos nepadaro, bet užtat raitelis smeigia giliai jietį į nugarą. Ir juo bulius aršiau puola, juo giliau jietis sminga. Kraujas pasrūva visu upeliu, nudažydamas buliaus šonus. Net širdį ima gelti matant tokį žiaurumą, kai ištraukia kruviną jietį, įsmigusią į nugarą gerą pėdą.

Dabar jau viskas eina buliaus nenaudai apskaičiuotu tikslumu: bulius dar puola, bet aiškiai matyti pailsimo žymės, šonai kilnojasi kaip dumplės, liežuvis giliai iškištas, dažniau sustoja ir nebenoriai puola erzinamas.

Paskutinis veiksmas

Paskutiniam veiksmui išeina pats matadoras su "muleta". Tai ant lazdos užtaisyta raudona medžiaga ir joje paslėptas ilgas durklas, kuris smeigiamas iš viršaus per sprandą į buliaus širdį. Matadoras manieringai erzina jau visai pavargusį ir nukraujavusį bulių ir mikliai išsisuka iš jo ragų. Žiūrovai entuziastingai šaukia "Ole, Ole", kai gerai atlieka veiksmą, ir piktai švilpia — kai blogai. Gyvulio kančia pasibaigia, kai matadoras, nutaikęs momentą, įsmeigia durklą iki pat rankenos, ir bulius po kelių sekundžių suklumpa ir griūva ant šono. Kažkaip dar nesinori tikėti, kad jau negyvas, nes vos prieš 15 minučių taip galingai šuoliavo arenoj. Tačiau kai matai užkabintą už ragų ir mulų velkamą iš arenos, nelieka abejonės, kad gyvulys kovą pralaimėjo.

Jeigu matadoras kovojo gerai, taisyklingai ir bulių nudūrė vienu smūgiu, gauna vieną jo ausį kaip pripažinimą; už ypatingai gerai laimėtą kovą gauna abi ausis ir uodegą. Šių rungtynių atveju bulius buvo nudurtas vienu smūgiu, tačiau matadoras tegavo tik vieną ausį. Su šiuo "pergalės" ženklu rankoje matadoras apeina areną žiūrovams garsiai plojant ir šaukiant iš pasitenkinimo.

Išbėgę tarnautojai užbarsto smėliu kraujo klanus ir netrukus išleidžiamas sekantis bulius. Taip vienas po kito valandos laikotarpyje buvo nudurti keturi buliai, tačiau tik pirmasis krito nuo vieno smūgio; kiti buvo kankinami žymiai ilgiau ir skaudžiau, nes netaisyklingai įsmeigtas durklas, buliui pajudėjus, iššokdavo į viršų nepasiekęs širdies. Žiūrovai tais atvejais įniršusiai švilpė ir šaukė piktus komentarus matadorams, kurie nebegavo bulių ausų, nes kovojo nesėkmingai. O man iš gailesčio ėmė pagunda, kad bulius pakeltų ant ragų ir gerai pakratytų matadorą bei tą visą ispanišką žiaurų ritualą. Mano palydovas, filmuodamas visą tą rungtynių eigą, graudžias ašaras liejo ir aimanavo, kad daugiau į tokius žiaurumus kojų nebekels ... "Ole, Ole ..." dar ilgai skambėjo, lyg pasityčiojimas iš žmogaus beprasmio žiaurumo.

Atsisveikinam jūrą

Greitai prabėgo tos keliolika dienų besinaudojant saulės ir jūros teikiamais malonumais. Iš Acapulco išvažiavome rytą vos saulei tekant, kad spėtume anksčiau pasiekti Meksikos miestą. Vėl per kalnus ir slėnius, bet jau kopiant augštyn. Šį kartą važiuojame apmokamu keliu, kuris mažai skiriaisi nuo kitų, nes yra tik dvigubas. Gal tik mažiau vingių padaroma per kalnus ir judėjimas mažesnis.

Pasiekiame Meksikos miestą iš pietų pusės, kur pastatytas valstybinis universitetas, planuotas 180 geriausių ir gabiausių Meksikos architektų bei inžinierių. Įvažiavimą į universiteto rajoną dominuoja milžiniška statula buvusio Meksikos prezidento Miguel Aleman, kuris pradėjo universiteto statybą. Visų fakultetų pastatai didžiuliai ir modernūs. Jie įdomūs ir patrauklūs ne moderniška statyba, bet ypatingu išpuošimu mozaikomis ir muralais. Pati didžiausia ir spalvingiausia mozaikinė siena yra vaizduojanti Meksikos istoriją ir dengia visas keturias puses dešimties augštų pastato, kuris skirtas universiteto bibliotekai. Ryškios mozaikos spalvos jau iš tolo šviečia ir pagauna dėmesį stebindamos savo gigantišku dydžiu. Visi kiti pastatai irgi išpuošti mozaikomis bei skulptūromis.

Visai prie universiteto yra didžiausias pasaulyje olimpinis stadijonas, kur gali sutilpti virš 100.000 žiūrovų. Čia įvyks visos pagrindinės sekančios olimpiados sporto varžybos. Stadijono vartai išpuošti garsiausio Meksikos dalininko Diego Riviera skulptūromis.

Trys čiliečiai kišenvagiai buvo suimti pasaulinėje parodoje Montrealyje. Miklių pirštų savininkai Montrealin buvo atvykę pasipinigauti iš tolimosios Čilės. Jie įkliuvo, kai amerikietis Seymor Goodman iš Nashua, N. H., pasiskundė policijai, kad kažkas jam iš kišenės ištraukė piniginę su $400.

1.200 gimnazijų mokytojų Toronte paskelbė, kad jie pasitraukia iš pareigų ir sekantiems mokslo metams jieškos darbo kitose vietovėse. Pasitraukimo priežastis — permenkas atlyginimas.

Puošnieji Meksikos miesto universiteto bibliotekos rūmai

Mylimai **MAMYTEI** mirus Lietuvoje,
p. E. DAUGUVIETYTEI - KUDABIENEI ir jos šeimai reiškiame gilią užuojautą —

K. L. K. Moterų Draugijos Hamiltono skyrius

Mirus mielai **MAMAI,**
režisorę E. DAUGUVIETYTĘ - KUDABIENĘ ir šeimą giliai užjaučiu —

Jonas Jonikas, Toronto

Mirus **POLLY BUTKUS - RUŠAITEI,**
reiškiame giliausią užuojautą broliui VLADUI RUŠUI bei jo šeimai ir kartu liūdime —

A. ir M. Elijošiai **R. ir I. Cox'ai**

Čikagos vaizdai ir vargai

EDVARDAS ŠULAITIS

POGRINDŽIO KINO TEATRAS, kuris neseniai rodė Jono Meko filmą "Medžiai ir šautuvai", jau kelios savaitės demonstruoja kito Meko — Adolfo filmą "Hallelujah The Hills". Šis Adolfo filmas yra jau kiek suprantamesnis už Jono Meko kūrinį. Lietuviai domisi savo tautiečių filmais ir gausiai lanko, nors gal ir nelabai gėrisi.

"TECHNIKOS ŽODIS" savo naujausiame numeryje (1967 m. nr 2) persispausdino kelis rašinius iš dabartinės Lietuvos spaudos. Viename tų rašinių (autorius — Algirdas Žukauskas) yra aprašoma praėjusiais metais Čikagoje įvykusi tarptautinė konferencija šilumos mainų klausimais. Straipsnyje, kuris tilpo "Mokslo ir Gyvenimo" 1966 m. gruodžio nr., daug vietos skiriama išeivijos lietuviams mokslininkams — prof. R. Viskantai ir dr. A. Kudirkai, su kuriais dr Žukauskas buvo susitikęs Čikagos konferencijoje (apie tai šioje skiltyje buvo rašyta).

"Technikos Žodžio" redakcija, dėdama šį rašinį, pažymi: "Tai pirmas Lietuvos technikinėje spaudoje straipsnis, kuriame įvertinami moksliniai mūsų išeivijos inžinierių pasiekimai. Dr. Viskantos darbai mūsų technikinėje ir kitoje spaudoje buvo keletą kartų minėti, tačiau dr. Žukausko apybraiža tur būt išsamiausiai parašyta. Straipsnis yra taip pat įdomus ir dėl terminologijos, kuri, ypač jaunesniosios kartos asmenims, yra sunkiai įveikiama kliūtis rašyti lietuviškai technikiniais klausimais".

Dr. A. Žukauskas birželio mėn. pirmoje pusėje su Lietuvos mokslininkų grupe atvyksta į Montrealio pasaulinę parodą.

Čia minimas "Technikos Žodžio" numeris yra paskelbęs pasikalbėjimą su dr. inž. Zenonu Rekašiumi. Į klausimą dėl pastabų apie "Technikos Žodį" šis jaunas mokslo vyras pareiškė: "Man įdomiausios žinios ir komentarai apie Lietuvos pramonę, mokslą. Kartais jie būna geri, kartais per daug sumaišyti su mūsiške propaganda. Man svarbiau informacija. Be to, man įdomūs lietuviškos technikinės terminologijos klausimai. Lietuviškai išsireikšti savo srityje man sunkoka, taip kaip ir daugumai šiame krašte technikinius mokslus baigusiųjų. Tik reikėtų atsiminti, kad terminų nagrinėjimai iš lituanistinio taško ir jų kūrimas ne mums priklauso. Čia man būtų įdomu supažindinimas su technikine terminologija, naudojama Lietuvoje. Tai padėtų man ir kitiems susidaryti geresnį lietuvišką technikinį žodyną".

Šiame "Technikos Žodžio" numeryje apžvelgiami ir išeivių lietuvių moksliniai darbai. Tokių tarpe šį kartą minimi: E. P. Vilkas, R. Viskanta, D. Šatas, B. Petkauskas, R. Gaška, Vitolis Budrys, Kazys Semakas. Donato Šato straipsnis "Dabartiniai galvaninių dangų tyrinėjimai Lietuvoje", kuris buvo paskelbtas "Electrochemical Technology" žurnale, apžvelgia Lietuvoje atliekamus darbus metalo padengimo srityje.

CICERO AUGŠT. LITUANISTIKOS MOKYKLA baigė savo vienuoliktuosius gyvavimo metus, išleisdama 14 abiturientų. Išleistuvių iškilmės įvyko birželio 3 d. Šv. Antano par. salėje, stebint keliems šimtams mokinių tėvų bei svečių. Į susirinkusius pirmasis prabilo mokyklos direktorius rašyt. Č. Grincevičius. Mokytojų tarybos sekr. dr. Z. Ašoklis paskaitė ištrauką iš tarybos nutarimo, liečiančio atestatų išdavimą abiturientams; pažymėjo, kad baigimo atestatai bus išduoti šiems mokiniams: Romai Alšauskaitei, Audronei Arštikytei, Gintarui Bobinui, Audronei Čaplėnaitei, Vidai Čepelytei, Lidijai Galvydytei, Jolitai Kisieliūtei, Sauliui Kupriui, Aldonai Pračkailaitei, Julijai Sakalauskaitei, Rimai Skorubskaitei, Zigmui Tauginui, Irenai Totoraitytei ir Gintautui Venclovai. Atestatus įteikė par. klebonas kun. J. Stankevičius. Baigusieji taip pat gavo dovanų knygomis ir mokyklos ženkliukus, kuriuos įteikė buv. par. klebonas prel. Ignas Albavičius, tėvų komiteto pirm. B. Bartkus ir LB Cicero apyl. pirm. J. Švedas. Visi mokyklą baigusieji atsakė į kelis klausimus, iškeltus jiems mokyklos dir. C. Grincevičiaus, kuris vadovavo iškilmių programai.

Šiais mokslo metais mokyklą lankė 60 mokinių; 26 buvo penktoje klasėje, 7 — šeštoje, 13 — septintoje ir 14 — aštuntoje; 30 berniukų, 30 — mergaičių. Dauguma mokinių gyvena Ciceroje, dalis atvyksta iš tolimesnių vietovių. Mokykloje dėsto septyni mokytojai: kun. dr. A. Jušką, V. Bobinaitė, A. Markelienė, dr. B. Motušienė, A. Kašiubienė, dr. Z. Ašoklis, C. Grincevičius ir K. Paulauskas.

Mokyklos dir. C. Grincevičius programos metu pareiškė, jog jis nuo sekančių mokslo metų pradžios numato pasitraukti iš tų pareigų, nes numato vadovauti naujai Cicero miesto steigiamam Lituanistikos Institutui ir augštesniems kursams, nes šią mokyklą baigusieji (jų jau yra 70) pageidavo toliau tęsti lituanistines studijas.

Mokyklos mokslo metų užbaigimo proga išleistas naujas numeris Cicero augšt. lituanistikos mokyklos laikraštėlio 'Žiburėlis'. Šešiolikos puslapių leidinėlį redagavo patys mokiniai: Roma Alšauskaitė, Vida Čepelytė, Kristina Griniūtė, Žibutė Paulėnaitė, Julija Sakalauskaitė ir Rima Skorubskaitė. Nuotraukas parūpino: Aldona Pračkailaitė, Vytautas Reivytis ir Edvardas Šulaitis. Mokyklos dir. C. Grincevičiaus rašinyje yra toks dėmesio vertas pamokymas: "Būkite visados tokie, kad žmonės pažintų jį gerų darbų; nenešiokit pykčio savo širdyje. Jei kas jums padarys ką nors gero, dėkingai atsiminkite visą gyvenimą; jei ką blogo — pasistenkit užmiršti dar tos pačios dienos vakarą".

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444
Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Vilniečių irkluotojų laimėjimai Vokietijoj

Gegužės 27-28 d.d. Heidelberge įvykusioje XXXV tarptautinėje irkluotojų regatoje Sovietų Sąjungai atstovavo "Žalgirio" keturvietės valties įgula — Zigmas Jukna, Juozas Jagelavičius, Vladimiras Sterlikas, Eugenijus Levickas; dvivietės — Vytautas Briedis, Jonas Motiejūnas; vienvietės — Vladimiras Sokolinskis. Vairininko pareigoms buvo nusivežtas Raimondas Žilinskas, atsarginiu — C. Jucys. Regatos metu įgulų sąstatas buvo keičiamas.

Lietuviai irkluotojai, praėjusiais metais su keturviete laimėję vicečempijonatą, šiemet tapo čempijonais, įveikdami vokiečius, italus, prancūzus ir šveicarus. Keturviečių valčių visų klasių varžybose jie laimėjo pirmąsias vietas ir Vilniun parsivežė taures. Pirmą vietą vienviete valtimi elito klasėje iškovojo V. Sokolinskis, o toje pačioje klasėje dviviete visus varžovus įveikė E. Levickas ir C. Jucys.

"Heidelberger Tageblatt" dienraštis, gegužės 29 d. laidoje aprašydamas irkluotojų regatos varžybas, pagrindinį dėmesį skyrė lietuviams. Tai liudija jau pati antraštė: "Irkluotojai iš Vilniaus dominavo elito klasės varžybas. Lietuviai sportininkai laimėjo septynis susitikimus". Rašinio pradžioje skelbiama: "Šios regatos žvaigždės buvo dalyviai iš sovietinės Lietuvos respublikos, nepabijoję tolimos kelionės iš Vilniaus, kad pirmą kartą galėtų dalyvauti Heidelgergo regatoje. Kelionė jiems apsimokėjo, nes jie laimėjo septynias varžybas. Tiesa, šeštadienį jų vienvietė pralaimėjo prieš Jochen Meissner, o dvivietė su vairininku prieš Konstancą, bet abiejose keturviečių varžybose jie parodė puikią klasę ir buvo neįveikiami . . ." Stipriausi lietuvių varžovai keturviečių valčių susitikimuose buvo italai — Centro Remiero Forze Armate Sabaudia.

"Žalgirio" irkluotojai Vilniui parsivežė pereinamas taures: Heidelbergo turizmo draugijos, Sport-Bredl firmos, dvi Heidelbergo irklavimo klubo, leidyklos "Heidelberger Neueste Nachrichten".

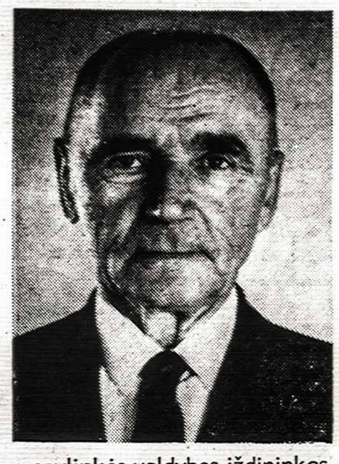

Juozas Ordas, 66 m. amž., Londono apylinkės valdybos iždininkas, aktyvus parapijos lėšų telkimo skyriaus talkininkas, buv. parapijos k-to narys ir jo žmona **Emilija,** 59 m., abu tragiškai žuvę automobilio nelaimėje prie Kičenerio š. m. gegužės 20 d.

ABIEJŲ AMERIKŲ OLIMPIJADA

Dalyvaus tūkstančiai geriausių sportininkų

Penktoji Amerikos Kraštų Olimpijada įvyks šiais metais Winnipege nuo liepos 22 d. iki rugpjūčio 7 d. Tai bus didžiausia sporto šventė Šiaurės ir Pietų Amerikoje. Apie 3.500 sportininkų dalyvaus 400 pasirodymuose 23 skirtingose sporto šakose. Šis įvykis pakels Kanados prestižą, o Winnipego mieste tomis dienomis vyraus linksma, šventiška (karnavalo) nuotaika. Įžymūs spartininkai, svečiai ir turistai, kurių jau dabar yra užregistruota apie 60.000, paliks apie 3 milijonus dol. Manitobos provincijoje. Manoma, kad dalyvaus tūkstančiai sportininkų iš 27 skirtingų Š. ir P. Amerikos tautų. JAV siunčia 490 sportininkų, Kanada — 490, Meksika — 450, Kuba — 380. Su sportininkais kartu atvyks vadovai, prižiūrėtojai, patarnautojai, gydytojai, gailestingosios seselės ir daugelis kitų. Visiems svečiams parūpinti butus, susisiekimą ir kitus patarnavimus pakviesti visi Winnipego klubai, organizacijos ir privatūs asmenys. Reikalingi vertėjai, stenografai ir daugelis kitų specialistų. Fort Osborne Barracks kareivinėse bus centras, kur 2.300 sportininkų galės praktikuotis, pailsėti ir gyventi. Tikimasi, kad bus parduota apie 750.000 bilietų; 40% jau parduota dalyvaujantiems iš kitur — ne Winnipego ar Manitobos provincijos.

"Pan-American Sports Organization"

Jau prieš antrąjį pasaulinį karą buvo planuojama suruošti Amerikos kraštų olimpijadą. Iniciatyvą parodė Argentinos olimpinis komitetas, sušaukdamas 1940 m. kongresą Buenos Aires. Dalyvavo 16 kraštų atstovai iš tuo laiku 21 krašto, priklausiusio tarpamerikinei sąjungai. Po trijų dienų pasitarimo buvo nuspręsta ruošti Amerikos kraštų olimpijadą kas 4 metai, pradedant 1942 m. Pasauliniam karui besitęsiant, ši data buvo nukelta į 1946 m., kuri vėliau vėl buvo perkelta į 1950 m., bet ir tai nebuvo įgyvendinta. Pagaliau olimpinių žaidimų metu Londone 1948 m. buvo nustatyti pagrindiniai planai olimpijadai, kuri ir įvyko vasario 25 — kovo 8 d. 1951 m. Buenos Aires mieste. Antroji olimpijada įvyko Meksikos mieste 1955 m. kovo 12 — 26 d.d., kurioje dalyvavo 21 valstybės sportininkai. 1959 m. Čikagoje įvyko trečioji olimpijada, dalyvaujant 24 valstybėm. su 2161 sportininkais, kuriu 298 buvo moterys. Dvidešimt keturios valstybės dalyvavo taip pat ketvirtoje olimpijadoje Sao Paulo, Brazilijoje, 1963 m.

Naujas stadijonas

Šie žaidimai išgarsins ne tik Kanados, bet ir Winnipego miesto vardą, iki dabar mažai žinomą kituose kraštuose. Taip pat bus įrodymas, kad mes galime surengti didelio masto šventę, kaip ir kiti kraštai. Naujų pastatų statyba šiems žaidimams jau baigiama. Bėgimo stadijonas bus pats geriausias Kanadoje. Jis įrengtas prie Manitobos universiteto ir išlietas nauja "Tartan" medžiaga, kuri yra atspari šalčiui ir karščiui. Įdėtos specialios grindys Winnipego arenoj krepšiniui žaisti.

Kiti įrengimai

Baidarių ir irklavimo sportui bus panaudotas naujai įrengtas kanalas apie Winnipegą, kuris saugoja miestą nuo potvynių. Jo įrengimas kainavo $63 milijonai. 600 milijonų galionų vandens sudarys vienodą 10 pėdų gylį. Vanduo bus lygus, kaip stiklas, nes jame nebus nubėgimo, ir augšti krantai užstos vėją.

Dviračių lenktynės įvyks naujai pastatytame velodrome, kuris turi 8 laipsnių pakilimą šonuose ir 37 laipsnių pakilimą galuose. Ilgų distancijų dviračių lenktynės įvyks naujai įruoštame Whiteshell Forest rezerve.

Plaukimo, šokimo nuo tramplyno ir kitos vandens sporto rungtynės bus naujame olimpinio dydžio maudymosi baseine — 25 jardų pločio ir 70 jardų ilgio; šokimo lentos — nuo 1 iki 10 metrų augščio. Tai didžiausias maudymosi baseinas Kanadoje. Vienu metu jame telpa 1.000 plaukikų.

Regata įvyks prie Winnipego ežero, daugiausia Gimli miestelyje.

Daugelis žaidimų vyks paraleliai tuo pačiu metu keliose vietose. Taip kad per tas tris savaites nei vienam besidominčiam sportu nebus nuobodu.

Winnipegas laukia

Winnipegiečiai laukia visų: sportininkų, dalyvių ir svečių. Tai bus tikrai gera proga pamatyti pačius geriausius šio žemės pusrutulio tautų sportininkus. Po olimpijados, visi naujai įrengti stadijonai ir baseinai liks tolimesniam naudojimui. Jų įrengimas kainavo $4,5 mil. bet, manoma, kad tie pinigai tapo investuoti ateičiai. Čia galės sportuoti ir ateities žaidimams ruoštis jaunimas, kuris atstovaus Kanadai ir jos vardą garsins kitose olimpijadose. **E. F.**

Finansų min. M. Sharp paskelbė, kad Kanados 10 ir 25 centų monetuose sidabras bus pakeistas nikeliu. Šį žingsnį verčia daryti JAV nutarimas uždrausti sidabro eksportą į užsienio kraštus. Kanados vyriausybė yra pasiryžusi apsaugoti turimus sidabro išteklius.

Baltiečiai Winnipege sodina medelius, kuriais atžymi Kanados šimtmetį. Iš dešinės į kairę: J. Malinauskas, A. Maciūnas, T. Lukas ir estų bei latvių atstovai. Iš miesto vadovybės buvo gauta puiki vieta netoli pietinių parko vartų ir nupirkta už $100 medelių. Pasodinta penkios sidabrinės eglės, penki berželiai ir viena pušis, specialiai išauginta iš Latvijos gautų sėklų. Šioje vietoje numatoma pastatyti paminklinę cemento lentą su atitinkamu užrašu. Nuotr. Arnold Bryk

"Mano Dieve, kas bus iš Vokietijos?"

J. KAIRYS, Vokietija

Tai žodžiai dr. K. Adenauerio, mirusio š.m. balandžio 19 d. Taigi, kas iš jos bus, nežinia, bet jei ne jo atstatytoji V. Vokietija, Maskvos raudonoji lava būtų jau seniai užliejusi ir visą Europą. Pastaroji liko sulaikyta ir turi pasitenkinti vien kariniu pasirengimu ateičiai, propoganda prieš laisvąją Europą, ypač V. Vokietiją, ir kitas šalis.

Socialdemokratai beldžiasi

Nieko nelaimėję iš R. Vokietijos valdovams siūlytų pasikalbėjimų, V. Vokietijos socialdemokratai sugalvojo pasibelsti į R. Vokietijos komunistų sąžinę jų suvažiavimo proga. Prie jų prisidėjo ir kancleris savo apeliavimu į suvažiavimo atstovus, kviesdamas vienybėn. Jiems buvo atsakyta, kad šiuo metu tegalėtų būti kalba apie koegzistenciją dviejų lygiateisių Vokietijos valstybių, bet ne apie jų suvienijimą. Pastarasis būsiąs galimas, kai V. Vokietija taps socialistiška bei, geriau pasakius, komunistiška. Bet ir su koegzistencija nėra paprasta. Pagal R. Vokietijos valdovų pareiškimą **Vokietijos Demokratinė Respublika koegzistuotų su V. Vokietija tik tada,** jei Bonna atsisakytų atstovavimo visai Vokietijai, pripažintų abi valstybes lygiateisėmis, atsisakytų nuo sienų revizijos ir nuo V. Berlyno. (Maskva reikalauja dar, kad Bonna atsisakytų ir nuo atominių ginklų). Beto, pagal juos, koegzistencija abiejų valstybių turėtų vesti bendrą kovą už Vokietijos darbo klasės ir demokratinių jėgų telkimą prieš revanšizmą, militarizmą ir neonacizmą. Kitaip sakant, pagal R. Vokietijos valdovus, koegzistencija turėtų padėti jiems sukomunistinti V. Vokietiją ir tik tada sulieti ją su R. Vokietija į vieną vienetą. Tartis šiais reikalais Ulbrichtas pasiūlė Bundeskancleriui savo min. pirmininką W. Stophą.

Ginčas dėl atsako

Į socialdemokratų ir kanclerio raštą R. Vokietijos komunistų partijos suvažiavimo atstovams pasitarimo reikalu atsiliepė R. Vokietijos min. pirm. Stophas. Jis parašė Bonnai raštą, kuriuo kviečia ją pasitarimams. Savo rašte jis iškėlė tokių klausimų, kurie paprastai liečia suverenias valstybes ir kurie tik tokių valstybių yra ir sprendžiami. Kadangi Bonna nepripažįsta R. Vokietijos suverenia valstybe, tai pasitarimo reikalai komplikuojasi. Bet Stopho raštą ji priėmė, ir dėlto buvo kilęs ginčas. Kanclerio patikėtinis bendriems reikalams Berlyne Lemmer ir pastarojo partijos draugas Guttenbergas pasisakė prieš priėmimą tokių raštų, adresuotų Bonnai. Girdi, jų priėmimu keliamas rašiusiųjų prestižas gyventojų tarpe ir artinamas pripažinimas taip vadinamos Vokietijos Demokratinės Respublikos. Kiti laiko tokį susirašinėjimą logiška pasekme dabartinės vyriausybės deklaracijos.

Faktas, kad raštas priimtas, rodo, kad bus duotas į jį atitinkamas atsakymas ir, galimas dalykas, įvyks pasitarimai. V. Vokietija darys tai, norėdama palengvinti padėtį už mūro sienos bei už geležinės tvoros laikomų vokiečių, siekdama sumažinti įtempimą tarp abiejų Vokietijų, priartinti jas prie santykių sunormavimo ir, žinoma, vėliau prie jų suvienijimo. Pagaliau Bonna sieks tuo parodyti ir pasauliui savo norą į atoslūgį Europoje. Be to, iki dabar buvusi Bonnos laikysena R. Vokietijos atžvilgiu ne tik neatnešė nieko gero tenykštiems vokiečiams, bet gal net sustiprino atitvėrimą jų nuo laisvosios Vokietijos dalies. Visdėlto iš anksto galima pasakyti, kad iš šių šiaudų nebus grūdų. Laisva valia Maskva niekad ir niekam neatiduos R. Vokietijos ne vien dėl strateginių, bet ir ūkinių motyvų.

Atominių ginklų sutartis

Maskva siekia V. Vokietiją izoliuoti bei ją padaryti bejėgę. Tokia išvada plaukia iš Kosygino pareiškimo Londone, kad V. Vokietija turės pasirašyti atominę sutartį, nors ji to ir nenorėtų. Kaip yra žinoma, V. Vokietija, pasitikėdama didžiųjų gera valia, 1958 m. yra atsisakiusi atominių ginklų gaminimo. Antra, šia sutartimi Kremlius siekia saugaus užnugario raudonosios Kinijos atveju.

K. Adenaueris, būdamas Ispanijoje š.m. vasario mėnesį, be kitų dalykų, pareiškė, kad Sov Sąjungos ir JAV projektuojamą atominė sutartis yra užsimojimas pajungti visą žmoniją šių dviejų valstybių interesams. Pažistantieji Kremlių pastebi, jog ir JAV taptų Sov. Sąjungos auka. Tiesa, atominius ginklus turi Britanija su Prancūzija, bet jos abi yra gerokai atsilikusios ir nežinia ar kada prisivys. Šiuo metu šešių valstybių atominę pramonę kontroliuoja Euratom. Pasirašius aną sutartį, Britanija, Sov. Sąjunga ir JAV nebūtų Euratomo kontroliuojamos. Tokiu būdu jos būtų čia neribotai suverenios ir dominuotų kitus. Gal ir dėlto sovietai yra dideli entuziastai tokios sutarties.

Rytų politika akligatvyje

Po V. Vokietijos santykių užmezgimo su Rumunija daug kam atrodė, kad pastarąją paseks ir kitos Maskvos satelitinės valstybės, bet taip neįvyko. Koją Bonnai pakišo Maskva Karlsbade įvykusioje komunistų konferencijoje ir Kremliaus kvislingas R. Vokietijai Ulbrichtas. Pastarasis išvystė prieš Bonną tokią akciją kitose Maskvos satelitinėse valstybėse, kad jis per labai trumpą laiką pasirašė su kaikuriomis iš jų net savitarpinės pagalbos sutartis. Todėl po susitarimo su Rumunija Bonna į kitus komunistinius kraštus nepasistūmėjo kol kas nei per žingsnį. Britanija ir JAV nutarė dalį savo karinių dalinių — apie 41.000 vyrų — atitraukti iš V. Vokietijos. Pagrindas — Bonnos atsisakymas mokėti išlaidas, surištas su jų išlaikymu. Tai gerokai susilpnins V. Vokietijos gynybą ir sustiprins Sov. Sąjungą bei kitus komunistinius kraštus prieš Bonną ne vien psichologiškai, bet ir kariškai. Gi šio meto V. Vokietija nėra dar pajėgi viena apsiginti. Todėl kaikas nuogąstauja, nes Sov. Sąjunga su kitais komunistiniais kraštais yra iki dantu apsiginklavę ir nuolat grasina Bonnai. Tenka nugirsti priekaištavimų vyriausybei, esą ji neturinti plano kraštui ginti ir pan. Seniau ir socialdemokratai, būdami opozicijoje, negailėdavo pastabų vyriausybei kariniuose reikaluose, bet kai įėjo į koaliciją, nutilo.

Maskva grasina

Vyriausias Maskvos politrukas Brežnevas, būdamas š.m. balandžio mėnesį Berlyne, puolė V. Vokietijos vyriausybės žmones, išvadindamas juos revanšistais ir pan. Girdi, komunistai skiria laikyseną milijonų vokiečių nuo Bonnos politikos. V. Vokietijoje ypač remtinos tos jėgos, kurios veda kietą kovą prieš šovinistų ir militaristų kėslus. Esą Bonna turėtų vesti tokią politiką, kuri būtų verta ir komunistinių kraštų pritarimo. Kalbėdamas apie tokias jėgas, Brežnevas, matyt, turėjo galvoje V. Vokietijos pogrindyje veikiančius komunistus.

Gegužės pirmoji V. Vokietijoje buvo švenčiama mitingais bei kalbomis, kurios pirmoje eilėje sukosi apie socialinius klausimus, nors jie čia gana gerai išspręsti. Neapsieita ir be pasilinksminimų. Žmonės dalyvavo laisva valia, neverčiami kieno nors iš viršaus. R. Vokietijoje buvo kitaip. Ten pirmoje eilėje žvanginta moderniais ginklais, grasinta jais V. Vokietijos "revanšistams", "militaristams" ir "neonacistams". Apie darbo laiko sutrumpinimą, apie algų pakėlimą, darbo sąlygų pagerinimą neužsiminta.

Sudetai atsikerta

Negali būti taikos nepašalinus naujų neteisybių. Tai eina iš šūkio, kurį buvo parinkę Sudetų vokiečiai savo 18-tam suvažiavimui, įvykusiam per praėjusias Sekmines Miunchene. V. Vokietijoje gyvenų Sudetų vokiečiai yra gausi ir gerai organizuota grupė. Į suvažiavimus kasmet atvyksta iš visos V. Vokietijos po kelis šimtus tūkstančių. Šiemet į Miuncheną buvo suplaukę apie 350.000 asmenų.

Nauja neteisybe buvo laikytas jų ištrėmimas, nenubaudimas ištrėmimo kaltininkų ir neatlyginimas jiems nuostolių. Buvo pasisakyta ir prieš komunistų apšaukimą jų revanšistais, pareikštas pasirengimas kompromisui su čekais, pabrėžta teisė visoms Europos tautoms laisvai apsispręsti ir t.t.

Krikščionių demokratų suvažiavimas

Ši partija buvo iškilusi Adenaueriui pirmininkaujant. Erhardo laikais ji pateko į didoką krizę. Kadangi yra priimta, kad partijai pirmininkauja kancleris, tai neseniai įvykusiame suvažiavime Erhardas turėjo atsisakyti. Į jo vietą išrinktas dabartinis kancleris Kiesingeris. Be to, buvo įvesta generalinio sekretoriaus institucija, kurios iki šiol nebuvo. Kanclerio pasiūlymu, į partijos gener. sekretorius išrinktas min. Heckas, liks ir toliau šeimos reikalų ministeriu. Dėl tokio dvilypumo buvo kilę aštrių ginčų. Kaikurie siūlė, kad Heckas atsisakytų ministerio vietos ir atsiduotų vien partijos reikalams. Jis betgi nesutiko atsisakyti ministeriavimo ir, kancleriui palaikius, siūlymas nepraėjo. Tokiu būdu partijos našta guls pirmoje eilėje vėl ant kanclerio pečių, Bet jis, atrodo, galės ją nešti ne vien dėl savo fizinio ir dvasinio pajėgumo, bet ir dėl savo populiarumo V. Vokietijos visuomenėje.

Pagerbė vadus

Iš Vokietijos istorijoje žinomų valstybininkų Adenaueris bene bus populiariausias. Dėl jo rūpinimosi ne vien Vokietijos reikalais, bet ir visos Europos, o gal net ir viso pasaulio teisinga taika, jis laikomas dideliu europiečiu. Net lietuvių kovų istorija laikys jį dideliu savo bičiuliu. Pvz.. jam kancleriaujant Bonnoje buvo priimtas pastovus VLIKo atstovas. Užmezgęs diplomatinius ryšius su Maskva, Adenaueris įteikė pastarajai notą, kurioje išdėstė, jog diplomatinių ryšių užmezgimas nereiškia dar, jog tuo pačiu V. Vokietija pripažįsta ir Baltijos valstybių inkorporavimą į Sov. Sąjungą. Šio nepripažinimo laikosi Bonna iki šiol.

Adenaueris buvo ne vien didelis valstybininkas, bet ir giliai tikintis katalikas. Savo tikėjimą jis išpažino slaptai ir viešai, namuose ir svetur, tarp tikinčiųjų ir tarp tikėjimo persekiotojų, pvz. Maskvoje. Jam tikėjimas buvo pirmoje eilėje ta šviesa, kuri lydėjo jį per karo sugriautą ir išdraskytą ne vien Vokietiją, bet ir Europą.

Kad Adenaueris buvo didis vyras, vokiečių plačiajai masei parodė svetimieji. Visas pasaulis buvo susirūpinęs jo susirgimu, sekė ligos eigą, o kai miręs,

(Nukelta į 6-tą psl.)

JIS NEGALI UŽMIRŠTI DOLERIO

Albertas Laurinčiukas Montrealio pasaulinėje parodoje atstovauja ne tik "Tiesai", bet ir "Moscow News" laikraščiui, kur jo pavardė rašoma Laurenciukas. Šio laikraščio 19 nr. yra paskelbtas jo reportažas — kaikurių minčių atranka iš rašinių "Tiesoje" su atitinkamais papildymais. Kadangi "Moscow News" sovietai platina savame paviljone, propagandisto Alberto sparnai gerokai apkarpyti, kad jis pats neapsijuokintų ir Sovietų Sąjungos neapjuokintų perdidele "išmone".

Reportažo pradžia paimta iš "Tiesos": "Sakoma, jog visi keliai veda Romon, bet "Expo 67" visi keliai veda į tarybinį paviljoną ne todėl, kad jis yra parodos teritorijos centre, o todėl, jog yra žmonių dėmesio centre . . . Šį savo teigimą A. Laurinčiukas mėgina pagrįsti žodžiais, kurių neteko matyti "Tiesoje": "Kino teatre stebėjau dvi vienuoles, linksmai besijuokiančias iš dokumentinio filmo apie lokiuko nuotykius ir jo išdaigas. Išeidamos iš paviljono, jos pamatė saulės spinduliuose žėrintį kūjį su pjautuvu ir skubiai persižegnojo. Nevisi nusigąsta šio mūsų ženklo. Didžiajai daliai lankytojų jis yra viliojantis simbolis realaus gyvenimo, darbo, laimės ir laisvės, kuri Sovietų Sąjungoje viešpatauja jau 50 metų . . ." Apie tokius dalykus kalbėti "Tiesoje" iš tikrųjų nebūtų buvę patogu, nes ten žmonės dar nėra užmiršę kruvinojo Stalino siautėjimo, priverstinių sveikinimo telegramų jo garbei, tremtinių kaulais paženklintų kelių į šaltąjį Sibirą. Jie taipgi nėra užmiršę sovietinių tankų, kurių vikšrai sutraiškė lietuvio brangiausią turtą — nepriklausomybę.

Net ir pakirptais sparnais skraidydamas, A. Laurinčiukas neįstengia užmiršti dolerio, kuris, matyt, yra didžiausia jo silpnybė: "Vaikščiodamas parodos aikštėje, vieną dieną pastebėjau dviračio tipo vežimėlį. Priekinėje sėdynėje įsitaisiusi senukų pora gyvai šnekučiavosi ir gėrėjosi vaizdais. Sprendžiant iš jų išvaizdos, laikysenos ir elgesio, jie turėjo būti verti bent 200.000 dolerių . . ."

Nemažą dėmesį A. Laurinčiukas skiria pirmajam parodos lankytojui Al Carter, kuris, girdi, visur noris būti primuoju. Trejus metus jis savuoju įkyrumu nedavęs ramybės Montrealio burmistrui, kol pastarasis, lietuviškai tariant, pasiuntęs jį kanapių rauti. Pernakvojęs dvi naktis prie parodos vartų, Al Carter visdėlto tapo pirmuoju lankytoju. Ši žinutė būtų tikusi "Tiesos" puslapiams, nes Al Carter yra čikagietis lietuvis Al Vaitis. Albertas to, deja, nepastebėjo, dėmesį nukreipęs į propagandinius dirvonus — nacių žemėlapius, zenitinę artileriją, amerikietiškų ir kanadiškų dolerių dvikovą.

Reportažą "Moscow News" puslapiuose A. Laurinčiukas užbaigia ištrauka iš "Tiesos" rašinio: "Jeigu jūs pasodinate medelį rytmečio aušroje, nesitikėkite pavėsio vidurdienį. "Expo 67" pasaulis neatsirado per vieną dieną. Ketverius metus čia vyko atkaklus, tiksliai suplanuotas darbas. Tai labai trumpas laiko tarpas įrengti tokiai milžiniškai parodai. Pasiruošimas Briuselio pasaulinei parodai truko dvylika metų." Šiuos žodžius papildo parodos lankytojams skirtas prierašas: "Montrealy pasodintas medis jau teikia malonų pavėsį. Jame susirinkę žmonės, kokia kalba jie bekalbėtų, svarbiausiu dalyku turi laikyti draugystės ir taikos jausmą." **vk**

KOMUNISTAI APIE ENCIKLIKĄ

Tuoj po Pauliaus VI enciklikos "Popularum progressio" paskelbimo lenkų "Slowo Powsrechne" išėjo su vedamuoju straipsniu, sakančiu, kad, nežiūrint Vakarų pastangų, krikščionybė niekad netaps kapitalizmo sąjungininke.

Sovietų "Novosti" išėjo su nelauktu tos enciklikos pagyrimu. "Novosti" nuomone, padaryta didelė pažanga socialinės katalikų doktrinos formavime, o tai reiškia, kad padaryta pažanga Vatikano ir katalikybės galvosenoje. Esą popiežiai Leonas XIII, Pijus XII, Paulius VI sukritikavo kapitalizmą, "Novosti" žodžiais tariant, "išvarė prekiautojus iš Dievo namų". Esą socialiniuose politiniuose klausimuose enciklika pasinaudojo tiksliomis informacijomis apie situaciją Amerikoje, Afrikoje ir Azijoje. Popiežius pasinaudojęs savo asmeniniais patyrimais kelionėje į Jeruzalę ir į Bombėjų (Indijoje). Išvadoje teigiama, kad minima enciklika Vatikane susidūrusi su kritika, bet jos kritikai neįstengia pakeisti.

Su pagyrimu tai enciklikai išėjo ir oficialus Prahos radijo komentatorius, kuris pabrėžė, jog niekad praeityje Bažnyčia nesanti "pasmerkus buržuazijos". Tačiau esą būtų klaidinga išvada, kad enciklika yra reformuoto kapitalizmo troškimų išraiška. Ji kritikuojanti kapitalizmo šaknis, atseit privačią produkcijos įrankių nuosavybę, todėl ją puolanti Vakarų spauda. Tas pats komentatorius su pasitenkinimu teigė, kad popiežiaus enciklikoje nėra socialistinės sistemos kritikos.

Iš savo pusės turime prisiminti, kad nei socialistinė, nei kapitalistinė sistema nėra absoliutinė blogybė. Blogis glūdi neapykantoje, artimo meilės stokoje, o tai reiškia ir kapitalizmo ir socializmo praktikoje. Popiežiaus enciklika yra nukreipta prieš nekontroliuojamą, neribojamą egoizmą ir neapykantą šių laikų socialiniame gyvenime.

J. Gbs.

JAUNIMO VADOVŲ PASITARIMAS

Birželio 17 d. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo sekcija, susitarusi su JAV Lietuvių Bendroumenės centro valdybos nariu jaunimui Vaclovu Kleiza ir Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos nare bei Kanados jaunimo sekcijos pirmininke Giedre Rinkūnaite, šaukia lietuvių jaunimo organizacijų pirmininkų ir su jaunimu dirbančių institucijų atstovų konferenciją. **Konferencija įvyks 12 val. Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois.** Konferenciją numatoma baigti tą pačią dieną apie 6-7 val. vak. Negalint pirmininkui šioje konferencijoje dalyvauti, prašom deleguoti vicepirmininką. Organizacijos prašomos paruošti trumpą (5 min.) pranešimą apie savo organizacijos numatytą 1967-1968 metų veiklą bei kitus ateities planus, kurie būtų svarbūs ir įdomūs kitiems žinoti.

Šiame pasitarime bus svarstomi visoms jaunimo organizacijoms svarbūs klausimai: 1. PLB jaunimo sekcijos veikla ir ateities planai. 2. Jaunimo stovyklos — 1967 ir 1968 metais. 3. Kaip lietuvių jaunimo organizacijos atžymės 1968 Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo jubilėjinius metus.

Jūra Gailiušytė,
PLB jaunimo sekcijos vicepirmininkė

SVEIKATOS KLINIKA -- Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gydomieji judesiai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ATVYKO J. MIKUCKIS

"Gimtojo Krašto" 17 nr. skaitytojai informuojami: "Penktadienį, gegužės 19 d., į Vilnių iš JAV atvyko senosios lietuvių kartos poetas Juozas Mikuckis. Jis numato gimtajame krašte viešėti apie mėnesį. J. Mikuckis yra gimęs 1891 m. rugsėjo 20 d. Zauniškių kaime, netoli Vilkijos. Užsienyje atsidūrė per antrąjį pasaulinį karą. Pradėjęs rašyti 1907 m., išleido apie dešimtį lyrikos knygų."

MIRUSIEJI

Tryškiuose gegužės 23 d. mirė kan. Motiejus Vėlutis, sulaukęs 94 m. amžiaus. Kunigu jis buvo įšventinas prieš 69 metus. Palaidotas Tryškiuose, kur ilsisi jo motina Anastazija ir sesuo Grasilda. Laidotuvės, dalyvaujant daugeliui kunigų, buvo labai iškilmingos. Velionis buvo gimęs ūkininko šeimoje prie Užpalių 1873 metais.

Gegužės 25 d. Vilniuje mirė Feliksas Daugėla, visuomenininkas, kooperatininkas, ilgametis Pienocentro valdybos narys. Velionis iki pirmosios sovietinės okupacijos buvo Šiaulių apygardos žemės tvarkytojas. Palaidotas Leporų kapinėse, Kriukų apylinkėje, Šiaulių rajone, šalia žmonos Onos Graurokaitės-Daugėlienės, Lietuvoje liko jo duktė Danutė Zubovienė, Amerikoje — sūnus Jonas Daugėla.

GRĮŽO IŠ KUBOS

"Tiesos" gegužės 27 d. laidoj buvo paskelbtas trumpas pranešimas: "Beveik trejus metus praleidęs Kuboje, šiandien sugrįžo rašytojas Algimantas Čekuolis. Drauge atvyko jo žmona ir dukrelė, kuri gimė Havanoje." Ką Čekuolis trejus metus veikė diktatoriaus F. Castro valdomoje Kuboje, "Tiesa" nepasako.

TURISTAI IŠ LIETUVOS

Į Rumuniją ir Jugoslaviją išvyko turistų grupė, vadovaujama mėsos ir pieno pramonės "ministerio" pavaduotojo P. Murausko. Ją sudaro ne eiliniai piliečiai, bet 31 draugystės ir kultūrinių ryšių aktyvistas. R. Vokietijoje lankosi jaunimo grupė su Vilniaus miesto Spalio rajono komjaunimo sekr. Vyt. Banevičium. Jie buvo užsukę į R. Berlyną, Potsdamą, Erfurtą ir Oberhofą. Radijo ir televizijos darbuotojų grupė, vadovaujama šios srities komiteto pirmininko pavaduotojo Jono Mitalo, buvo susitikusi su vokiečių radijo atstovais Leipcige ir Dresdene.

ORDINAI KOLCHOZAMS

Maskvinės augščiausios tarybos prezidiumo pirm. N. Podgornas ir sekr. M. Georgadzė gegužės 25 d. Kremliuje pasirašė įsaką, suteikiantį Lenino ordiną Marijampolės rajono Černiachovskio kolchozui, Pasvalio rajono Pušaloto kolchozui ir Šiaulių rajono Kuršėnų sovchozui. Raudonosios vėliavos ordinu buvo atžymėtas Kėdainių rajono K. Poželos kolchozas, Radviliškio rajono "Draugo" kolchozas, Ukmergės rajono Leonpilio sovchozas ir Šilutės melioracinės statybos valdyba. Ordinai buvo paskirti "už laimėjimus, vystant žemės ūkio gamybą". Kokie gi iš tikrųjų yra tie laimėjimai, neskelbiama. Černiachovskio kolchozo pirm. V. Adomavičius, sužinojęs apie apdovanojimą, prasitarė: "Jeigu mes pasiryžome šiame penkmetyje paversti hektarą, brandinantį po 40 centnerių grūdų, tai žinom, jog reikės ne mažesnių pastangų, negu ariant pirmąsias vagas kolūkinėje žemėje..." Pušaloto kolchozo pirm. Jonas Ulenskas buvo kuklesnis: "Pernykštis grūdinių derlius — 23,5 centnerio iš hektaro..." Kuršėnų sovchozo kompartijos sekr. Petras Kairelis, atrodo, vengia betkokių įsipareigojimų, pagrįstų skaičiais: "Jau pasisėjome beveik visas vasarines kultūras, visi rūpinamės, kaip pasėlius apsaugoti nuo piktžolių, kaip išauginti geresnį derlių..."

LENINAS IR RAŠYTOJAI

Maskvoje įvykusiame sovietinių rašytojų IV suvažiavime Lenino ordinas buvo įteiktas Rašytojų Sąjungai. Atsidėkodami cenzoriaus pareigas einančiai kompartijai, suvažiavimo dalyviai paskelbė: "Su nauja jėga mūsų dienomis skamba klausimas, kurį savo metu iškėlė Gorkis ir Barbiusas: su kuo jūs, kultūros meisrai? Dabar šis klausimas reiškia: ar mes, kultūros veikėjai, panaudosime visą savo įtaką, visą savo autoritetą, visą savo poveikio žmonių protams ir širdims jėgą, kad būtų padarytas galas Amerikos imperializmo nusikaltimams Pietryčių Azijoje..." Lietuvos rašytojų vardu ataskaitinį pranešimą daręs A. Gudaitis-Guzevičius Ameriką nutylėjo: "Glaudžiu būriu susispietę aplink Komunistų partiją, Lietuvos rašytojai nepamiršta, kad jų rankose yra labai stipraus poveikio priemonė — literatūra. Ji privalo suartinti žmones, palengvinti jų pastangas kovoje ir darbe, padėti greičiau pasiekti bendrą kilnųjį tikslą — sukurti puikiąją žmonijos bendriją — komunistinę visuomenę". Seno partiečio A. Gudaičio-Guzevičiaus optimizmui apie literatūros ir aplamai spaudos komunistinę jėgą viešas abejones "Šluotos" puslapiuose reiškia E. Drėgva:

"Spauda labai veiksminga,
Ir jai tik vieno stinga:
Kaip auklėti tą jauną,
Kuris į spaudą spiauna..."

NAUJI ŠŪKIAI PRIEŠ JAV

Vilniaus įmonėse prasidėjo nauja Kremliaus įsakyta akcija prieš JAV-bes. Namų statybos kombinato darbininkų susirinkime buvo iškabinti skambūs šūkiai — "Mes su jumis, Lotynų Amerikos patriotai!", "Gėda JAV imperialistams — Lotynų Amerikos tautų laisvės smaugėjams!" Sovietinės kompartijos vadų žvilgsnis nuo Vietnamo staiga nukrypo į P. Ameriką, kur komunistai susilaukia vis skaudesnių smūgių. Pralaimėjimams užmaskuoti buvo sugalvoti "solidarumo su Lotynų Amerikos šalių patriotais mitingai". Vilniaus plastmasinių dirbinių gamyklos skyriaus viršininkas P. Šalnys į susirinkimą suvarytiems darbininkams aiškino: "Honduro, Venesuelos, Kolumbijos, Paragvajaus, Gvatemalos, Bolivijos, Peru ir kitų Lotynų Amerikos šalių vyriausybės, aklai tarnaudamos JAV imperialistams, persekioja ir suiminėja pažangius veikėjus..." Kompartijos komiteto sekretoriaus pavad. A. Petrovičevas buvo atviresnis: "Reakcija nukreipė savo iniršį visų pirma prieš komunistų ir darbininkų partijas..." Dėl sovietinės kompartijos nesėkmių P. Amerikoje, aišku, yra kalti JAV "imperialistai", kurie į tuos kraštus siunčia dolerius, kai tuo tarpu Sovietų Sąjunga pasitenkina tik ginklų siuntomis ir propaganda.

V. Kst.

Tautinių šokių grupė "Gyvataras", kuris dalyvaus Niagaros pusiasalio tradicinių Joninių šventės programoje birželio 24 d.

TRADICINĖS JONINĖS

NIAGAROS PUSIASALYJE

birželio 24, šeštadienį, 6 valandą vakaro,

ST. CATHARINES PRIEMIESČIO MERRITON COMMUNITY CENTRE HALL

PROGRAMOJE:

- Hamiltono tautinių šokių grupė "GYVATARAS", vadovaujamas G. BREICHMANIENĖS
- Toronto tautinių šokių grupė "GINTARAS", vadovaujamas J. KARASIEJAUS
- Šokiai, grojant šešių asmenų orkestrui
- Premijuojama Jonų polka ir vienas moderniųjų šokių
- Įvairus bufetas, laimės šulinys ir kitos staigmenos

Studentams įėjimas papigintas

Laukiame svečių ir viešnių iš visur

SKAUTŲ RĖMĖJAI

HAMILTON, ONT.

PIRMĄJĄ KOMUNIJĄ AV bažnyčioje priėmė 15 vaikų. Daugumas jų pirmąją Komuniją jau buvo priėmę kanadiečių parapijose ir buvo paruošti mokyklose. Mūsų klebonas mons. dr. J. Tadarauskas papildomai mokė ir paruošė juos lietuvių kalba.

VASAROS STOVYKLA moksleiviams ateitininkams rengiama Wasagoje Tėvų pranciškonų stovyklavietėje nuo liepos 23 iki rugpjūčio 6 d. Priimami ir jaunesni — jiems bus atskira programa. Registruotis pas B. Juozapavičienę tel. 544-5015. V.

ŽVEJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBAS birželio 18 d., 1 v.p.p., rengia išvyką su šeimomis į Fisher's Glen — A. Matuliūno vasarvietę prie Erie ežero. Programoje: šaudymas į taikinius, žuvavimas, loterija ir įvairios varžybos jaunimui. Nuotaiką skaidrins plokštelių muzika. Geriausiems žvejams, šauliams ir varžybose pasižymėjusiems bus duodamos premijos. Žvejai, turį laivelius, prašomi juos atsivežti. Mažamečiams dešrelės ir vaisvandeniai bus duodama nemokamai. Valdyba kviečia klubo narius, draugus ir pažįstamus su šeimomis išvykoje dalyvauti ir praleisti sekmadienio popietę gamtoje.

KLUBO ŠAUDYMO EKIPA gegužės 28 d. dalyvavo etninių klūbų šaudymo varžybose Toronte. Dalyvavo 12 klubų. Hamiltono klubas užėmė 4 vietą. Už klubą geriausiai šaudė A. Šimkevičius ir laimėjo taurę.

Valdyba

ŠALPOS FONDO GEGUŽINĖ įvyks birželio 25 d., 2 v.p.p. A. Padolskio sodyboje, prie Paris miestelio. Tai labai graži vieta ant Grand upės kranto; specialiai gegužinėms paruoštas parkas; veiks bufetas su užkandžiais; bus piniginė loterija 4 prizų $20, $15, $10, $5. Be to, veiks ir daiktinė loterija, gros plokštelių muzika. Įėjimas $1 kartu su automobilio pastatymu. Labai lengva surasti važiuojant iš Hamiltono 2-ru keliu netoli Paris, kur atsišakoja 5-tasis kelias; ten pasukti 40° kampu į kelią, kuris perkerta 5-tąjį ir pavažiavus 2 mylias, kai tas kelias pasibaigia, pasukti kairėn ir apie pusę mylios pavažiavus dešinėj pusėj matysite lietuvišką vėliavą plevėsuojant prie pat kelio. Lauksime Jūsų atsilankant. J. R.

BALYS KRONAS, kuris Hamiltone turi vieną didžiausių nuosavybių pirkimo-pardavimo bendrovių, kaip Kanados delegatas yra išvykęs Danijon į Kopenhagą, kur vyksta Tarptautinis Real Estate Federacijos kongresas.

DR. V. D. KVEDARAS

Dantistas

460 MAIN ST. E.
Hamilton, Ont.
Telefonas 529-4911

EMILIJA MILAŠIENĖ atšventė savo 70-tą gimtadienį. Ta proga ją išsikvietusios draugės ir giminaitės palinkėjo jai dar daug sveikų ir džiaugsmingų metų.

D. KAMAITIENĖ turėjo sunkią operaciją ir dabar gydosi Šv. Juozapo ligoninėje.

PADĖKA

Gulėdama ligoninėje po gana sunkios operacijos patyriau daug nuoširdumo ir užuojautos. Nors menku savo padėkos žodžiu noriu bent iš dalies atsilyginti.

Pirmiausia mano nuoširdžiausia padėka mons. dr. J. Tadarauskui už maldas ir lankymą ligoninėje; dr. O. Valaitienei už taip puikią medicininę priežiūrą; dr. A. R. Butson už sėkmingą operaciją ir gydymą; Hamiltono Lietuvių Bendruomenės valdybai už linkėjimus sveikatos per laikraštį ir radijo valandėlę; J. R. Simanavičiui už sveikinimus ir plokštelę "Nemunas" savo radijo programos metu; "Aukurui" už tokias puikias gėles; K. L. K. Moterų Dr-jos Hamiltono skyriaus atstovei p. Bobinienei už aplankymą ir dovanėlę; taipgi visiems mane lankiusiems, atsiuntusiems gėles, dovanas ir sveikinimus žodžiu bei raštu. Deja, neįmanoma visų mielų draugų išvardinti, nes jų buvo labai gausu.

Tikrai patyriau neužtarnautą rūpestį ir nuoširdumą. Liksiu visuomet ir visiems dėkinga bei skolinga.

Nuoširdus ačiū!

Alina Žilvytienė

PADĖKA

Dėkojame prelatui dr. J. Tadarauskui už gražias sukaktuvines Mišias.

Ačiū solistui A. Paulioniui, giedojusiam per vestuves "Ave Maria", B. Antanaitienei ir AV parapijos chorui, įspūdingai giedojusiem man "Marijos varpelį". Taip pat nuoširdi padėka p. Kudabienei ir p. Breichmanienei už gražias prakalbas.

Labai dėkojame visiems svečiams už dovanas, ypač tiems, kurie dalyvavo mūsų vestuvėse. Didžiausias ačiū mūsų tėveliams už jų tokias dideles, rūpestingas pastangas suruošti mums tokias gražias vestuves.

Visiems didžiausias ačiū.

Valė ir Romas Petrauskai

SUDBURY, ONT.

PIRMĄJĄ KOMUNIJĄ šiemet priėmė dvi lietuviškų šeimų dukrelės: Angelė Kručaitė ir Loreta Šviežikaitė. Bažnytėlė ta proga buvo gražiai išpuošta gyvomis gėlėmis. Nuoširdžiai linkime mūsų jaunosioms augti Dievo malonėje ir Tėvynės meilės dvasioje.

GRAŽIAI PASIRODĖ jaunosios dainininkės Danguolė Remeikytė ir Irena Glizickaitė Marian Singers grupėje; Peterbourough varžybose laimėjo pirmąją vietą.

G. IR LAIMOS LAMOTHE-PERMINAITĖS sūnelis pakrikštytas Kenneth Antano vardais. Kūmai buvo J. Labuckas ir Strausaitė iš Montrealio. J. ir A. Gataučių rūpesčiu buvo suruoštos gražios vaišės.

ŽVEJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBAS "Geležinis Vilkas" birželio 25 d. rengia gegužinę p. Jutelių vasarvietėje "Baravykas" prie French River. Programoje loterija ir įvairios rungtynės. Nariai ir svečiai bus pavaišinti mūsų šeimininkių pagamintais užkandžiais. Bus įvairūs gėrimai. Kviečiami visi svečiai ir nariai ne tik iš Sudburio, bet ir iš artimesnių kitų vietovių. Kurie neturi susisiekimo priemonių, prašoma kreiptis į klubo valdybą. Atskiri pakvietimai nebus siunčiami.

Klubo valdyba

Dvi lietuvaitės, priėmusios pirmąją Komuniją, su savo kapelionu Sudbury. Iš kairės: Loreta Šviežikaitė, kun. A. Sabas, A. Kručaitė

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

Kredito Kooperatyve "TALKA"

21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos:
Pirm. 9—3 v.p.p.
Antr. 9—1 ir 5—8 v.p.p.
Treč. 9—3 v.p.p.
Ketv. 9—3 v.p.p.
Penkt. 9—1 ir 5—8 v.p.p.
Šešt. 9—12 v. dienos.

Augšti nuošimčiai už indėlius
Prieinamos skolinimosi sąlygos
Nemokamas CUNA gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas
Užtikrintas indėlių saugumas
Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

KNIGHT RADIO & TELEVISION

SALES AND SERVICE

HAMILTON

168 Locke St. S. JA 2-5028

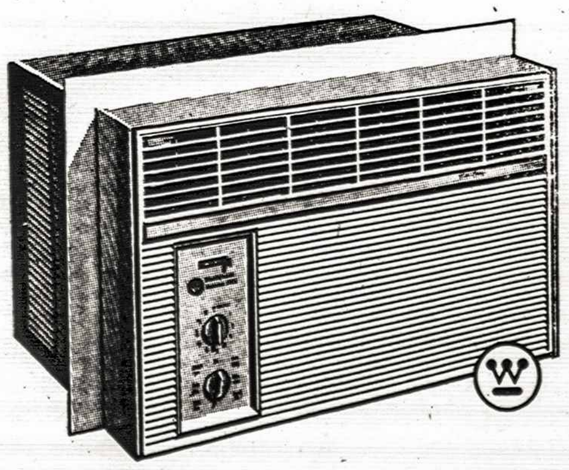

Mod. MCH061 $189.00 su įdėjimu.

ŠIĄ VASARĄ GALĖSITE MIEGOT GERAI IR PER DIDŽIAUSIUS KARŠČIUS SU WESTINGHOUSE KAMBARINIU VĖSINIMO APARATU. PATIKRINKIT ŠIO APARATO DUOMENIS. NUSTATOMAS TERMOSTATAS, TRYS GREIČIAI, PAKEIČIAMA ORO SROVĖS DIREKCIJA, IŠPLAUNAMAS FILTRAS. SVERIA TIK 61 SVARĄ. KITI MODELIAI TINKAMI VISOKIO DYDŽIO NAMAMS. VIENERIŲ METŲ GARANTIJA VISAM APARATUI, BE TO DAR KETVERIEM METAM ŠALDYMO MOTORUI.

TAISOM RADIJO STEREO IR TELEVIZIJOS APARATUS

Kreiptis pas A. Pilypaitį (Al) — krautuvės vedėją

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

KUNIGŲ VIENYBĖ SEIMAS įvyks rugpjūčio 23 ir 24 d.d. Statler Hilton viešbutyje Niujorke. Jo rengimu rūpinasi Kunigų Vienybės Niujorko ir New Jersey valdyba. Seimo metu numatoma turėti Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos metinį susirinkimą.

A. A. FELIKSĄ KUDIRKĄ, Telšių gimnazijos lietuvių kalbos mokytoją ir Raseinių gimnazijos direktorių, birželio 3 d. Brooklyne prisiminė jo mokiniai ir bendradarbiai. Gedulingas Mišias Angelų Karalienės par. bažnyčioje atlaikė Hanau gimnazijos buvęs kapelionas kun. L. Jankus. Velionies buvusios mokinės parapijos salėje surengė pusryčius, kuriuose, be kitų, dalyvavo Lietuvos konsulas A. Simutis, "Darbininko" redaktoriai T. K. Bučmys, OFM, ir P. Jurkus. Trumpą žodį apie velionies taurią asmenybę tarė kun. L. Jankus. Pusryčių dalyviai, prisimindami a. a. F. Kudirkos dalyvavimą BALFo veikloje, šios organizacijos šalpos reikalams suaukojo $55. Ž. Jurienė su aukų lapu aplankys tuos velionies draugus ir buvusius mokinius, kurie pusryčiuose negalėjo dalyvauti. A.a. F. Kudirkos vardą planuojama įamžinti $1.000 įnašu į Lietuvių Fondą. Tuo reikalu pranešimą spaudai yra parašiusi L. Baltrušaitienė: "...jo buvę mokiniai nevisi galėsime aplankyti jo kapą Čikagoje, bet visi galime jungtis bendra auka Lietuvių Fondui. Reikia tik 100 jo buvusių mokinių, kurie su simboline $10 auka sudarytų $1.000. Taip būtų įamžintas a.a. Felikso Kudirkos vardas ir įrodyta mūsų didelė meilė ir pagarba..." Aukas prašoma siųsti: L. Baltrušaitienei, 86-36 108 St., Richmond Hill. N. Y. 11418, USA, arba Lietuvių Fondui, 66-43 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

KĘSTUTĮ KAZICKĄ, 12 m. amžiaus plaukiką, specialia premija atžymėjo Niujorko atletikos klubų sąjunga, įtraukdama jį į geriausių 18 sportininkų eiles. Amerikos jaunųjų plaukikų varžybose Hinsdale, prie Čikagos, jis yra laimėjęs penkias pirmąsias vietas. New Rochelle gyvenas jaunasis plaukikas šia sporto šakai pradėjo domėtis būdamas 5 m. amžiaus. Ilgą rašinį apie K. Kazicką paskelbė vietinis laikraštis "The Standart Star" sporto skyriuje.

ČIKAGOS TAUTINĖSE KAPINĖSE buvo atidengtas paminklas buv. Lietuvos prezidentui dr. K. Griniui. Iškilmėje dalyvavo apie 2.000 tautiečių. Orkestrui grojant Tautos himną, trispalviu kaspinu perrištą velionies biustą atidengė Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis. Žodį tarė ALTos pirm. inž. A. Rudis, dr. P. Grigaitis, VLIKo vardu — R. Skipitis. Solistai Alg. Brazis ir A. Skveriūtė sugiedojo M. Petrausko "Mangaila". Iškilmei vadovavo A. Kučys. Be velionies šeimos narių ir giminių, dalyvių tarpe buvo matyti įvairių pažiūrų tautiečių. Skulptoriaus R. Mozoliausko sukurtą paminklą dominuoja dr. K. Griniaus biustas, vytis ir prasmingas užrašas — "Laisvės lietuvių tautai!"

ČIKAGOS LIETUVIŲ OPERA, pastačiusi J. Karnavičiaus "Gražina", turėjo nemažų nuostolių. Operos vadovybė skoloms sumažinti šaukiasi tautiečių paramos. Aukas siųsti šiuo adresu: Lithuanian Opera of Chicago, 6905 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

GEDIMINAS J. EIDUKAITIS, P. Vietname žuvęs malūnsparnio pilotas, buvo iškilmingai palaidotas Klevelande. Karo nelaimė Klevelande jau yra palietusi 98 šeimas, jų tarpe 3 lietuvių. Laidotuvėse dalyvavo gausus būrys lietuvių, organizacijų atstovai tarė paskutinį atsisveikinimo žodį.

LTN. ALFONSAS BALEIŠIS iš P. Vietnamo grįžo pas tėvus Čikagon. Ištisus metus jis dalyvavo partizaninio karo veiksmuose prie Saigono ir Kambodijos sienos.

PREL. POVILAS MARCINKUS, dirbąs Vatikano diplomatinėje tarnyboje, atvyko į Čikagą aplankyti mamos ir savo senų bičiulių.

DR. ANTANAS JUŠKA, svečias iš Lietuvos, tris mėnesius viešėjęs pas brolius Juozą ir Alfonsą Detroite, birželio 9 d. iš Montrealio išplaukė į Lietuvą. Gegužės 28 d. jam buvo surengtos išleistuvės M. J. Juškų namuose. Aplankęs eilę JAV miestų, svečias labiausiai buvo sužavėtas "Varpo" choro koncertu Detroite ir "Gražinos" opera Čikagoje. Jis žadėjo Vilniuje surasti "Gražinos" libreto autorių K. Inčiūrą ir jam papasakoti įspūdžius iš šios operos premjeros Čikagoje. K. Inčiūrai "Gražinos" premjeroje buvo rezervuota kėdė, kuri, deja, buvo tuščia.

P. Vietnamas

JŪRATĖ KAZICKAITĖ, lietuvaitė žurnalistė, iš Saigono atsiųstame laiške "Darbininkui" rašo: "Atsižvelgiant, kiek palankumo vyriausybė rodo spaudos žmonėm, tenka nustebti, kad reporteriai gali siuntinėti tokius priešingus pranešimus. Tai viena iš didžiųjų šio karo problemų — kad amerikiečių visuomenė apie jį nėra pakankamai garbingai informuojama. Aš nežinojau apie baisią vietkongų teroristų veiklą, iki čia atvykau. Jų veiksmai yra žiauresni, negu galima aprašyti — kasdien prieš jaunas moteris ir nekaltus kūdikius. Kodėl spauda neskelbia šių žiaurybių — tokių, kokiom lordas Bertrand Russel žaidžia savo karo nusikaltimų spektaklyje?"

Britanija

INŽ. J. P. NASVYTIS jau ilgoką laiką dirba prie britų ir prancūzų statomo keleivinio lėktuvo "Concord", kuris bus greitesnis už garsą. Jis sukonstruavo kuro siurblius, susilaukusius nemažo sovietų dėmesio. Jų atstovai norėtų gauti leidimą tuos siurblius gaminti Sovietų Sąjungoje. Tokiu atveju jie inž. J. P. Nasvytį kviestų techniniams pasitarimams į Maskvą.

BRADFORDO LIETUVIŲ tautinių šokių grupė "Atžalynas" dalyvauja ne tik lietuvių parengimuose, bet ir bendruose pabaltiečių pasirodymuose. Ji taipgi yra dalyvavusi televizijos programoje, britų rengiamose derliaus šventėse ir kituose festivaliuose. Grupę sudaro: B. Balčiūnaitė, Kr. Balčiūnaitė, O. Dutkevičiūtė, L. Šilingaitė, N. Burbaitė, J. Burbaitė, E. Leach, D. Traškaitė, J. Traška, L. Vitkauskaitė, V. Keeting, vadovė O. Peleckienė ir akordeonistas N. Virks.

Argentina

ROSARIO LIETUVIŲ JAUNIMAS, pasipuošęs tautiniais drabužiais, birželio 20 d. dalyvavus Vėliavos šventėje Rosario mieste. Iškilmėje bus ir pats respublikos prez. gen. J. C. Ongania, atvykęs iš Buenos Aires. Į Rosario atsikėlus Šv. Kazimiero par. klebonui kun. J. Margiui, MIC, gerokai pagyvėjo lietuviška veikla.

BERISSO LIETUVIŲ KATALIKŲ Kultūros Dr-ja "Mindaugas" balandžio 29 d. paminėjo 36 m. veiklos sukaktį. Dabartinę valdybą sudaro: pirm. K. Paliukas, vicepirm. E. Žagrakalis, sekr. E. Pavilionytė de Fabiano, ižd. A. Griška, ižd. pad. S. Dulksnys, nariai — Zulema Mikelaitienė ir J. Talmantas.

Niagaros pusiasalis

LAISVĖS PAMINKLO reikalams aptarti bei pastoviam komitetui sudaryti šaukiamas St. Catharines ir Welland apylinkių visuotinis susirinkimas birželio 17, šeštadienį, 2 v. p.p., T. Pranciškonų patalpose St. Catharines.

TRADICINES JONINES rengia "Žalgirio" vietininkijos skautų rėmėjų būrelis birželio 24 d. gražioje Merritton Community Centre salėje. Čia Joninės ruošiamos su visomis lietuviškomis tradicijomis. Žinoma, čia nebus keliamos degančios stebulės į padangę, bet tikrai skambės gražios lietuviškos dainos, kurių skambesyje mintimis nuskrisime į Nemuno šalį — brangią tėvynę Lietuvą. Ten pamatysime kylančias į padangę degančias stebules, kaip mūsį perspėjančius Joninių laužus. Oficialių kalbų nebus, o programą atliks Hamiltono ir Toronto tautinių šokių grupės — jaunimas. Suprantama, ir be programos atlikėjų, bus gražaus jaunimo. Bet nenusiminkime ir senesnieji, mes pagauti jaunimo dinamikos trauksime skambias lietuviškas dainas ir vikriau sušoksime polkutę. Šokiams gros Moskal šešių asmenų orkestras. Šio Joninių parengimo pelnas skiriamas mūsų jaunimui — skautams, kurie taip gražiai skleidžia Lietuvos vardą ir jos dabartines kančias. Savo atvykimu ne tik patys džiaugsitės, bet ir paremsite mūsų jaunimo veiklą. Tad iki pasimatymo Merritton Community (St. Catharines priemiestis) salėje.

Skautų rėmėjų valdyba

ST. CATHARINES SLA 272 kuopa gegužės mėn. 27 d. turėjo labai nuotaikingą pavasarinį subuvimą su puikiai parengta programa. Vaidilutė ir Daiva Šetikaitės padainavo "Saulutė tekėjo" ir "Stoviu aš parimus prie rūtų darželio". Žemaitis pagrojo akordeonu "Svirplį ir varlę", Baronas — "Jaunimo maršą". Pabaigai Vaidilutė Šetikaitė pašoko "Ispanų šokį". Programos išpildytojai susilaukė gausių plojimų ir kaikuriuos dalykus turėjo kartoti. SLA kuopos pirmininkė p. Olšauskienė visus atlikėjus apdovanojo. Tai didelis paskatinimas mūsų jaunimui įsijungti į lietuvių veiklą. Garbė ir padėka SLA kuopos v-bai.

BAISIŲJŲ BIRŽELIO DIENŲ minėjimą rengia St. Catharines LB apylinkės v-ba birželio 18 d., tuojau po pamaldų, Tėvų pranciškonų salėj. Parengimo mecenatas — Tėvas Barnabas. Programoje: I. Varanavičiaus paskaita, smuikininkas Stp. Kairys, solistas V. Verikaitis su akompaniatorium p. Govėdu, S. Zubrickienės montažas ir K. Šukienės deklamacija.

PLANUOJAMI PARENGIMAI. — Tautos šventės minėjimą rengia Bendruomenės v-ba. Data dar nenustatyta. Spalio 9 d. proga ramovėnai rengia paskaitą spalio 8 d., tuoj po pamaldų, Tėvų pranciškonų salėj. Tema: "Kodėl 1920 m. spalio 9 d. Lietuvos sostinė Vilnius buvo atiduota lenkams be šūvio?" Vyties Kryžiaus įsteigimo ir Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimas įvyks lapkričio 25 d. Slovakų salėj. Programoje bus paskaita ir Hamiltono choras, diriguojamas A. Paulionio. Po to turėsime progos pašokti, grojant geram orkestrui, ir išbandyti laimę loterijoje. A. Š.

Neapleiskite šypsančių

Dirbtinių dantų

Ar jums dirbtiniai dantys krinta, slysčioja bei juda jums kalbant, valgant, juokiantis ar čiaudant? Kam jums turėti trukdymu bei nemalonumų tokiais atvejais? FASTEETH šarminiai (berūgščiai) milteliai, uždėtinti ant jūsų dirbtinių dantų, išlaikys dirbtinius dantis daug tvirčiau krūvoje. Suteiks pasitikėjimo ir saugumo jausmą ir jausitės patogiau. Nejausite jokio kaučuko skonio bei sulipimo jausmo. Reikalaukite FASTEETH dar šiandien kiekvienoje cheminių gaminių parduotuvėje.

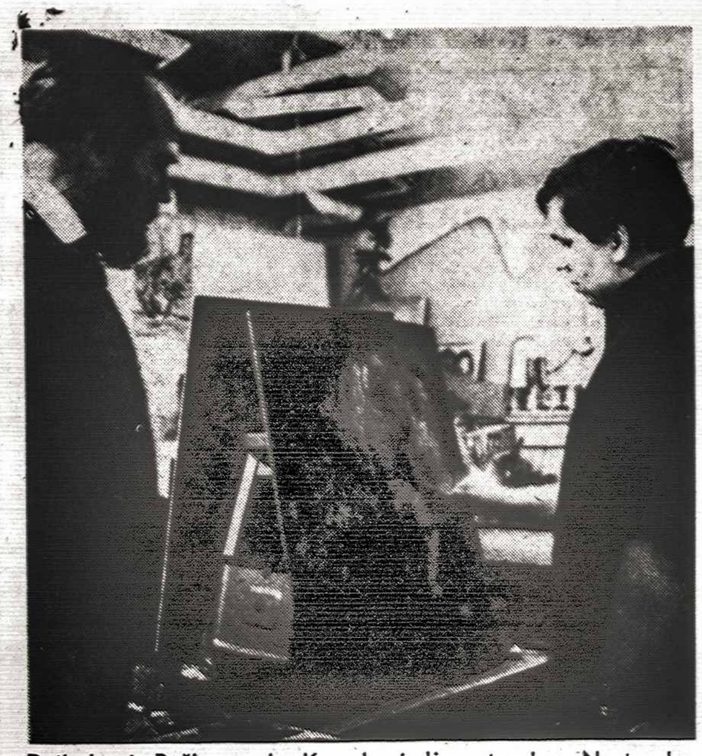

Dail. Jurgis Račkus moko Kanados indėnus tapybos. Nuotrauko je matyti vienas gabiausių jo mokinių Tom Hill, šiemet baigiąs Ontario College of Art

APRAŠĖ LIETUVOS KARAIMUS

Lietuvos karaimai (angliškai kairaites) plačiai aprašyti "Chicago Tribune" dienraščio birželio 3 d. laidoje Reuters agentūros pranešime iš Trakų (rašoma — Trakai, Lithuania). Ilgokame rašinyje sakoma, jog šiuo metu Lietuvoje dar yra likę apie 400 karaimų, kurių dauguma gyvena Trakuose. Tai esanti iš turkų kilusi gentis, kurios narius parsivežęs Lietuvos karalius Vytautas 14-tame amžiuje, grįždamas iš karų Kryme. Vėliau karaimai dėl savo lojalumo savo valdovui, buvę padaryti Vytauto sargais. Dar ir šiomis dienomis Trakuose gyveną karaimai garbina Vytautą: dauguma jų namų turi Vytauto paveikslą ir jų dvasininkas skaito maldas Vytauto garbei.

Laikraštyje yra rašoma, jog Trakai, turintieji apie 4.000 gyventojų, šiandien, turbūt, tebeturi vienintelę karaimų sinagogą Sovietų Sąjungoje. Ši mažutė sinagoga stovi gražiai užlaikomame darže ant Totoriškių ežero kranto.

Karaimai nesą žydai, tačiau jų religija paremta Biblija, ir jų kalba, labai panaši į turkų, turinti hebrajiškus rašmenis. Žydų talmudo betgi nepripažįsta. Karaimai bendradarbiauja su lietuviais ir bendrai dirba. Oficialus ateizmas esąs padaręs pastebimas žymes ir karaimų tarpe nuo to laiko, kai Lietuva buvo absorbuota Sovietų Sąjungos 1940 m., bet karaimai dar vis esą prisirišę prie savo genties tradicijų. "Chicago Tribune" rašo, jog vienas karaimas, Trakų muzėjaus vadovas, jau nemoka maldų savo genties kalba, tačiau jis galėjo padeklamuoti vieną karaimų eilėraštį. Karaimai dar vis palaiką savo vedybinius papročius ir valgą tradicinius valgius. Jie Vilniaus apskrityje yra žinomi kaip geri daržovių augintojai, kurie sugeba pasiekti gerus rezultatus tos srities smėlingoje žemėje. **Edv. Š.**

Į LIETUVĄ

GERIAUSIA IR VERTINGIAUSIA DOVANA — DOLERIŲ PAŽYMĖJIMAI, TINKAMI PIRKTI SPECIALIOSE VNEŠPOSYLTORG KRAUTUVĖSE.

Puikiausi amerikietiški, vokiški ir vietiniai gaminiai. Jūsų giminės gali beveik viską gauti už JAV dolerių PAŽYMĖJIMUS pigia specialia dolerių kaina.

JAV DOLERIŲ PAŽYMĖJIMŲ vertė yra didesnė keturis kartus nei perkant rubliais. Tai gali jūsų giminės patvirtinti.

JOKIO MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ.

PILNAI GARANTUOTA
UŽSAKYKITE DABAR
UŽSAKYKITE TIK PER
INTERTRADE
EKSPRESS CORP.

PALIKIMAI

Mes specializuojamės palikimų tvarkymu tų asmenų, kurie gyvena Sov. Sąjungoje. Prašykite mūsų nemokamai duodamo specialaus informacinio rašto.

NAUJA — OFICIALŪS KOOPERACINIAI APARTMENTAI SOV. SĄJUNGOJE

Dabar galite nupirkti savo giminėms puikius apartmentus naujuose pastatuose. Jie bus jūsų giminių nuosavybėje.

Vieno kambario butas	$2550.00
Dviejų kambarių butas	$4235.00
Trijų kambarių butas	$6050.00

Visi butai turi virtuvę, prausyklą, išvietę, foyer ir sandėliuką.

Prašykite mūsų specialaus nemokamo katalogo

AUTOMOBILIAI

NAUJAS ZAPAROŽETS	$1400.00
MOSKVIČ 408	$1954.88
MOSKVIČ 408 E	$2172.09
VOLGA GAZ — 21R	$2627.99
VOLGA GAZ — 21 US	$2837.45

UŽSAKYKITE DABAR TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
New York, N.Y. 10010 U.S.A.

PRAŠYKITE MŪSŲ NEMOKAMŲ KATALOGŲ

J. Adomaitis, Ročesterio Lietuvių Bendruomenės choro dirigentas, parodęs daug energijos lietuviškos dainos srityje. Gegužės 22 d. jo diriguojamas choras Ročesteryje atliko plačią programą

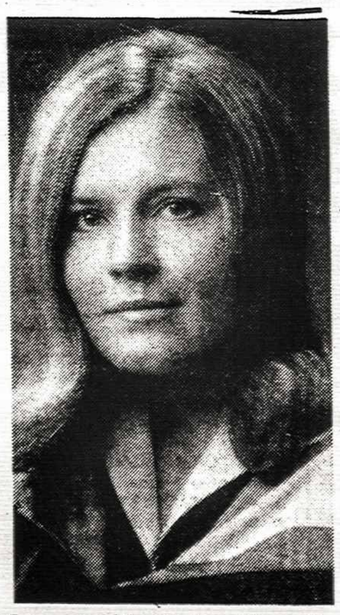

Ramunė Milerytė Hamiltono Mc Master universitete baigusi sociologiją B.A. laipsniu; ruošiasi mokytojos darbui augštesnėse mokyklose

Atsiųsta paminėti

Zigmontas Ł. Gedvilas, LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ LABDARIŲ SĄJUNGA. 300 egz. tiražu išleido autorius Čikagoje 1965 m. 75 psl. kietuose viršeliuose. Kaina nepažymėta. Galima gauti pas V. Petrauską, 7116 S. Artesian, Chicago Ill. 60629, USA.

Lietuvių Dienos nr. 4, balandis. Anthony F. Skiriaus leidžiamas žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis. Vyr. redaktorius — Bern. Brazdžionis. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029, USA.

Ateitis nr. 4, balandis. Lietuvių katalikiškojo jaunimo žurnalas. Redaguoja kolektyvas. Administracijos adresas: Kazys Vainius — "Ateitis", 64-09 56th Rd., Maspeth, N. Y. 11378, USA.

Eglutė nr. 5, gegužis. Lietuviškas vaikų laikraštėlis. Leidžia Lietuvių Kultūros Institutas, redaguoja ir administruoja Nekaltai Pr. Marijos seserys, Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260, USA.

Šaltinis nr. 2, balandis. Religinės ir tautinės minties žurnalas, leidžia mas Šv. Kazimiero Sąjungos. Red. S. Matulis, MIC. Redakcijos ir administracijos adresas: 16, Hound Rd., West Bridgford, Nottingham, England.

Pasaulinė paroda dailininko akimis

Sovietų okupuotos Lietuvos gyventojus apie Montrealio parodą ir joje išstatytus lietuvių menininkų kūrinius turėjo informuoti Montrealin nusiųstas "Tiesos" korespondentas A. Laurinčiukas, kuris, deja, lig šiol didesnį dėmesį skiria sovietinei propagandai nei pačiai parodai. Iš jo rašinių lietuviams, neturėjusiems laimės atvykti Montrealin, išsamesnio parodos vaizdo neįmanoma susidaryti.

Šią spragą informacijos srityje mėgino užkimšti Vilniaus unto anglų kalbos katedros aspirantas Lionginas Pažūsis, dirbąs sovietiniame paviljone, ir iš Montrealio grįžęs vitražistas A. Stoškus, o "Literatūros ir Meno" birželio 3 d. laidoje jiems į pagalbą atėjo antrasis Montrealyje viešėjęs vitražistas Kazys Morkūnas. Pastarasis pareiškė: "Apie mus, apskritai apie parodoje esančius lietuvių dailės kūrinius, plačiai rašo Kanados ir JAV lietuvių spauda. Tuo tarpu mūsiškė periodika šiuo atžvilgiu pasigirti negalėtų..."

Kenkia dienos šviesa

K. Morkūno įspūdžiai pasižymi išsamumu ir plačiu menininko žvilgsniu. Pirmiausia jis skaitytojus supažindina su vitražais ir jiems nelabai tinkama vieta sovietiniame paviljone: "Vitražai iš vidaus apšviečiami dirbtine šviesa, bet saulėtomis dienomis natūrali šviesa truputį silpnina dirbtinio apšvietimo efektą. Pilna jėga vitražai suskamba ūkanotomis dienomis ir vakarais. Šiuo atveju daugiau "kenčia" mano darbas, nes vitražą "Tėvynė" nuo dienos šviesos kiek dengia virš jo esą kino ekrano skydai. Bet, kita vertus, pastarajam vitražui daugiau trukdo čia rodomi filmai...

Šie trūkumai visdėlto neįstengė užgožti A. Garbausko ir A. Stoškaus "Tėvynės", K. Morkūno "Himno darbai". Lankytojai juos pastebi: "Jie labai domisi mūsų darbais, kone kiekvienas tiesiog apčiupinėja storo reljefinio stiklo luitus. Toks noras betarpiškai paliesti daiktą ranka man kažkaip primena vaikystės dienas, kada bažnyčioje buvo tiesiog nučiupinėjami krucifiksai. Bet mūsų vitražai yra iš tvirtos, geros stiklo masės, ir kiek juos beliestum, kiek bečiupinėtum, — jie nepasikeis, nenukentės..."

Mikėnas šalia Rodeno

K. Morkūnas plačiai nušviečia kitų lietuvių menininkų įnašą sovietiniam paviljonui, neužmiršdamas nė keramikų: "Gana gausiai atstovaujama ir lietuvių dailioji keramika (M. Vrubliausko, J. Vyšniauskienės, A. Ličkutės, A. Lauciaus, L. Cieškaitės, J. Adomonio kūriniai). Čia, matyt, kiek "kalti" ir mes, padėję ruošti paviljono dailės ekspoziciją... Pasigendame tik tekstilės, ypač ankstyvesnės produkcijos Lentvario fabriko kilimų..." Jis taipgi prisimena parodos aikštėje išstatytus tarptautinius skulptūros kūrinius, kurių tarpe yra Juozo Mikėno "Kregždės": "Toli jos nuskrido! Skulptūra stovi tarp medžių, mes gi Mikėno paminklus įpratę matyti dangaus fone: tokiu atveju ir čia efektas, matyt, būtų didesnis. Bet šiaip ar taip savo tautiečio kūrinį pamatyti šalia Rodeno, Muro ir kitų pasaulio skulptūros titanų buvo labai miela širdžiai..."

K. Morkūnas nepraeina tylomis ir pro Baltijos pakrančių auksą: "Žavi ir traukia lietuviškas gintaras — tiek ekspozicijoje, tiek suvenyrų kioskuose. Kitų tautų žmonėms — tai nauja, nuostabu, gražu! Siekiant išvengti spekuliacijos Kanados valdžiai pasiūlius, gintaro kainos buvo gerokai padidintos..."

Žvilgsnis į paviljonus

K. Morkūno rašinys skiriasi nuo kitų, nes jame nemaža vietos skiriama ir kitų kraštų paviljonams: "Labai grakštus Prancūzijos paviljono eksterjeras, anglai sukūrė įdomų interjerą savo paviljonui, kurio išorė šiaip jau šaltoka, kažkuo primenanti paminklą. Amerikiečių paviljonas daugiau patraukia inžinieriniu požiūriu. Išsiskiria Čekoslovakijos, Belgijos, Japonijos, Izraelio paviljonai, tematiniu atžvilgiu patrauklus Kanados paviljonas, kur išryškinamos bendražmogiškos temos." Lietuvio dailininko dėmesį viliojo prancūzų kūriniai: "Originali prancūzų paviljono dailės ekspozicija, kurioje kiekvieną, kad ir žymiausią, dailininką atstovauja tik vienas kūrinys. Bet kadangi ekspozicija pradedama XI amžiumi, tai kūrinių vis tiek susidaro labai daug, ir kai kuriais atvejais ekspozicijoje galima pasekti stilių raidą, tarsi skaityti meno istoriją."

Susitiko su lietuviais

K. Morkūnas šiltu žodžiu prisimena susitikimus su lietuviais: "Montrealyje su dailininku A. Stoškumi išbuvome pusantro mėnesio; vėliau, mūsų komandiruotei einant į pabaigą, atvyko dailininkas A. Garbauskas. Kanados lietuviai jau iš mūsų spaudos žinojo, kad į Montrealį atvyko lietuvių grupė, susirado mus, labai domėjosi mūsų ir mūsų kolegų dailininkų kūriniais. Buvome susitikę su Kanados ir JAV jaunaisiais dailininkais-lietuviais. Jų kūryboje mažiau tėra nacionalinių bruožų, bet šiaip jie dirba su skoniu ir spalvinės kultūros pajautimu."

Iš Montrealio lietuviai vitražistai lankėsi Toronte ir Niagara Falls. K. Morkūnas pabrėžia skaitytojams, jog jo įspūdžiai toli gražu nėra pilni, nes išsamus parodos apibūdinimas yra didelė tema. Kanadai jis skiria baigmines eilutes: "Patiko mums visur pastebima aukšta darbo kultūra, netgi tokia detalė, kaip paviljono šlavėjai, apsirengę baltais kombinezonais." **V. Kst.**

EILĖRAŠČIAI IŠ SIBIRO

"TŽ" redakciją pasiekė pluoštas poezijos, sukurtos lietuvio tremtinio Sibire, daugiausia Vorkutoje. Čia pateikiame keletą eilėraščių.

MANO METAI

Trisdešimt trys. Buvau, rodos, vakar vaikas,
Žvelgiu į veidrodį su širdžia neramia,
Kaip baltą laišką glamžo veidą laikas,
Kaip laišką mylimos, nervuotam piktume.

Skaitau jame lyg parašytoj knygoj,
Džiaugiuos savais džiaugsmais, savais liūstu
Čia meilė, džiaugsmas, liūdesys ir ligos,
Sapnai, idėjos, nemigas naktų.

Tarp antakių matau nevieną gilų randą,
Likimo smūgių pėdsakus ryškius,
Lyg, rods, špaga, peiliu, dantim būt kandęs
Ir mintimis į praeitį grįžtu.

VAIKYSTĖ

Gimiau pavasarį, kada žibuoklės gimė:
Taip pasakojo tėtis ir mama,
Vidur nakties, vidur audrų pavasarinių...
O karo dievas siautėjo žeme.

Su pienu iš krūties jau kartų skonį
Aš nerimo ir skausmo pažinau
Ir meilę didelę, kuria pasaulį, žmones
Besąlygiai mylėjo motina mana.

Kada žengiau nedrąsų pirmą žingsnį
Ji sekė mylinčiom švelniom akim.
Išmokė ji širdžių skaityti tvinksnius
Ir jaust kitus tik mylinčia širdim.

Maži draugai pagavo kartą paukštę
Ir džiūgavo narve uždarę ją,
Supratęs ilgesį erdvės ir augščių
Verkiau ilgai, pabudęs net nakčia.

Kalbėjo man mama, kartu nuliūdus:
— O verk, sūnau, kol ašarų turi.
Stebėk gyvenimą, ir žmogų žudo,
Taip pat, žmogum vadinamas — žvėris.

Palaimino išeinantį gyveniman — mokyklon
Šventuoju kryžium, ašara gailia.
O ašaroje sužeista jos meilė klykė,
Kalbėjo man išbalusi tyliai:

Keliauk, sūnau, į augštą burtų kalną,
Ten mokslo lobiai amžių sukrauti,
Praeik pro auksą gundantį, pro pelną,
Siek meilės — jos neįveiks mirtis.

Linkiu ir laimę pamatyti lakią, —
Tai krintanti graži erdvių žvaigždė,
Nors ir trumpam tegul nudžiugs žirdis ir akys,
O ašaros ją gęstančią lydės.

GYVENIMAS

Daug sutikau vis skubančių į priekį
Žvilgsniais skrajojo jie virš debesų.
— Į laimę! daugelis rėkte net rėkė,
O aš ėjau tarp jų toks nedrąsus.

Kas ji — ta laimė? vienišas galvojau
Kur veržias ši ištroškusi minia?
Ir atsiskyrėlį ji pavilioja...
Nežinoma — pavergė ir mane.

— Kas ji? ta laimė? — klausinėjau žmogų
Protingo veido, jau baltais plaukais...
— Jos ieškau moksle, išmintingam žody...
Ir vis tikiuos gal kada nors ateis.

— Kas laimė? — kartą beprotį paklausiau,
O jis nusijuokė pažvelgęs į mane:
— Nežino... asilas. Išaugs ir ausys...
Ana. Žiūrėk, raudonam kaspine.

Dainavo dainą apie laimę, girtas
žmogus nuvirtęs, linksmas pakely,
O barė jį ten davatka iširdus:
— Malda — ji sakė — laimė, gyvuly.

Girdėjau senį drebantį, dejuojant:
— Ach, kad grąžintų kas vaikystę dar,
O vaiką sutikau — an vėzdo jojo, —
Vaizdavo senį su ūsais ir barzda.

Jaunuolis rodė mylimą mergaitę:
— Gyvenimas — dangus, o mano laimė — ji!
Girdėjau vėl, kaip verkdamas prakeikė:
— Prakeikta būki, meile apgauli.

Idėjos didelės — augščiau pasaulių,
Augščiau beribio tolimo dangaus —
Kalbėjo kitas. Veidas degė saule —
Ir nežinojo, kad už tai vergaus.

Neklausiau vergo, bet girdėjau maldą
Apalpusio jį smaugiančiam skausme,
Jo laisvės troškulys man kraują šaldė:
— Tėvyne! Laisve! — verkė nerime.

Man Dievas — viskas! — tvirtino vienuolė
Ir laimė mano — mirusių dangus.
O motina, skausme, gimdyvės guoly
Bučiavo kūdikį: — O, laimė! Tu brangus!...

Duosnusis elgetom dalino turtą,
Sykštuolis auksą žarstė naktimis.
Girdėti — laimė! — tvirtino man kurčias
Neregys jautė ją regėjime.

Maldavó alkanas kąsnelio duonos,
Benamis prašė prieglaudos namuos.
Naujų žvaigždžių jieškojo astronomas
Lyg laimė būt kometos uodegoj.

Ir aš su jais kartu jieškojau laimės.
Žmogaus širdy ir žydinčioj gėlėj,
Maniau — ji meilėj nekaltoj ateina,
Laimingas! surikau apsvaigęs nuodėmėj.

Kaip dulkę vieškelio aš sielą saulėn kėliau,
Purve jieškojau laimės spindulių.
Iš akmenų rinkau perlus, rankas nors gėlė
Gyvatės slypinčios tarp žydinčių gėlių.

Vorkuta, 1948. III. 20.

DUONAI

Kada gyvybė nuo tavęs priklauso
O, Duona! Kaip brangi esi.
Kada visi narveliai "Valgyt!" šaukia
Kada Badu vadinama mirtis...

Tada, žmogus, Duonele, visas tavo,
Vienintelė troškimuos, mintyse.
Tegul jau mirt... tavęs tik paragavus
Dar kartą. Ak, kokia brangi esi.

Ir jokios brangenybės neprilygsta,
Ir vertinimui tavo nėr kainos;
Karalius atiduotų karalystę
Už vieną kąsnį duonos mylimos.

Turtus visus atiduot žmogus, sveikatą,
Atiduotų savo grožį moteris...
Iš bado mirštantieji mato,
Tiktai tave. Ak kokia brangi esi!

Ir tas, mirties, kurs nebijojo niekad,
Prieš bado šmėklą sudreba bailus,
Nes milijonai mirštančių narvelių rėkia,
Maldauja Duonos šauksmu nebyliu.

Gyventi! Valgyt! kada kūnas dreba,
Net žodis "Duona" mielas ir brangus:
Karalius karalystę, garbę vadas,
Sveikatą, grožį atiduot žmogus.

1951. VIII. 6.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

PRANO GAILIAUS, Paryžiuje gyvenančio dailininko, grafikos darbų paroda gegužės 29 — birželio 9 d.d. buvo surengta Goteborgo mieste, Švedijoj, "Ariane" galerijoj. Jis buvo išstatęs du naujausius grafikos ciklus: "Intra-Muros" ir "La suite Lithuanienne". Pastaruoju metu P. Gailius kūrybinės atramos jieško lietuvių liaudies meno elementuose, kurie ypač buvo ryškūs antrajame cikle.

GINTAUTAS SABATAITIS, SJ, Lojolos un-to anglų literatūros kurso seminare Čikagoje supažindino anglų kalbos ir literatūros mokytojus su lietuviškos novelės pradais ir jos išsivystymu nuo 1950 m. Paskaita susilaukė gyvų diskusijų, kurių metu seminaro dalyviai buvo supažindinti su Manyland Books leidyklos tikslais ir jos leidiniais.

DR. ELENA TUMIENĖ, Fullerton kolegijos profesorė Kalifornijoje, buvo pakviesta dėstyti vasarinį literatūros kursą Immaculate Kolegijoje, Los Angeles mieste.

LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRO pranešimu, NBC televizijos atstovas Spiegel gegužės 19 ir birželio 1 d.d. nufilmavo Jaunimo Centrą ir "Gražinos" operos ištraukas. Jis yra "Bell Telephone Hour" programos vadovas ir ruošia programą "Music of Chicago", kurią numatoma transliuoti sekančių metų pradžioje. "Gražinos" ištraukas turės progos stebėti 25 milijonai žiūrovų transkontinentinėje "Bell Telephone Hour" laidoje.

REPORTAŽĄ APIE T. ALGIMANTĄ KEZĮ, SJ, pagarsėjusį lietuvį foto menininką, žurnale "Modern Photography" paskelbė red. J. Scully. Šešių puslapių rašinys, iliustruotas T. A. Kezio, SJ, 16 nuotraukų, turi reikšmingą antraštę — "Draminės įprastinių vaizdų nuotraukos". Skaitytojus J. Scully supažindina su lietuvio technika ir jo požiūriu į fotografavimo meną. Toje pačioje žurnalo laidoje recenzuojamas T. A. Kezio nuotraukų aplankas "Photographs", laimėjęs dvi premijas.

ELENA ALDONA JURGĖLAITĖ, sopranas, surengė rečitalį Maryland universitete. Programon buvo įtrauktos G. Puccini "Bohemos" ir "Turandot" operų arijos, J. Brahmso, C. Debussy, F. Durante, G. Faure, P. Nordoff, G. Sarti ir K. Kavecko dainos, kurias ji atliko italų, anglų, prancūzų, vokiečių ir lietuvių kalbomis. E. A. Jurgėlaitė jau keletą metų dainuoja Maryland un-to Madrigal Singers grupėje, su kuria yra dalyvavusi NBC televizijos programose, visoje eilėje koncertų, jų tarpe ir Baltuosiuose Rūmuose Vašingtone.

SKULPTORIAUS PETRO VAŠKIO keramikos ir skulptūros darbų paroda birželio 9-11 d.d. buvo surengta Atsimainymo parapijos salėje, Maspeth, N.Y. Jis yra baigęs Romos karališkąją meno akademiją, dalyvavęs parodose Italijoj ir JAV. Istoriniam vaško muzėjui Filadelfijoj 1963 m. padarė virš 100 natūralaus dydžio žmonių figūrų. Nuo 1956 m. P. Vaškys dėsto meną Filadelfijos muzėjaus meno kolegijoje.

ANTANO GUSTAIČIO, poeto sparnais skraidančio satyriko, 60 m. amžiaus sukaktį literatūros vakaru paminėjo Bostono Lietuvių Klubas, vadovaujamas Beatričės Kerbelienės. Sukaktuvininko gyvenimo kelią ir jo kūrybą nušvietė dr. J. Girnius, primindamas pagerbtuvių dalyviams, kad A. Gustaitis satyromis atlieka tą patį uždavinį, kaip ir Maironis patriotinėmis eilėmis. Literatūrinėje programos dalyje aktorė D. Juknevičiūtė-Mackuvienė paskaitė V. Krėvės "Gilšę" ir keletą Alg. Mackaus eilėraščių, K. Ostrauskas ištraukas iš savo "Pypkės" ir "Duobkasių", St. Santvaras — naujų eilėraščių, kurių vienas buvo dedikuotas A. Gustaičiui. Po padėkos žodžio naujesnių satyrų pluoštą pažėrė ir pats sukaktuvininkas.

LIETUVIŲ DAILĖS STUDIJA, veikianti prie "69" Meno Galerijos Čikagoje, užbaigė III semestrą mokinių darbų paroda, kurioje buvo išstatyta apie 90 tapybos, grafikos, keramikos ir mozaikos kūrinių. Parodą birželio 3 d. atidarė mūsų meno veteranas prof. A. Varnas. Semestrui vadovavo sesuo M. Mercedes, dėstė ji ir kiti dailininkai — V. Petravičius, E. Marčiulionienė, M. Šileikis ir H. Blyskis. Paroda buvo uždaryta birželio 11 d.

KAMERINĖS MUZIKOS FESTIVALIS gegužės 21-28 d.d. buvo surengtas Vilniuje. Jame dalyvavo žymiausi kameriniai ansambliai iš visos Sovietų Sąjungos ir jos okupuotų sričių: Maskvos kamerinis orkestras, fortepijoninis trio, Komitaso kvartetas iš Armėnijos, Lysenkos kvartetas iš Ukrainos, Gruzijos kamerinis orkestras ir Estijos pučiamųjų kvintetas. Lietuviams atstovavo: S. Sodeckio vadovaujamas Vilniaus filharmonijos kamerinis orkestras, pučiamųjų kvintetas, valstybinis styginis kvartetas, berniukų choras "Ąžuoliukas" ir Vilniaus konservatorijos studentų kvartetas. Koncertai buvo suruošti Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Marijampolėje, Trakuose, Druskininkuose, Aukštadvaryje, Elektrėnuose ir Biržuose. Vilniaus filharmonijos kamerinio orkestro koncertas Trakuose įvyko atstatytos pilies menėje. Organizacinio komiteto pirm. E. Paulauskas teisinasi, kad šį kartą festivaliui nebuvo galima duoti lietuviško pavadinimo, nes jis Maskvos buvo įtrauktas į Spalio revoliucijos penkiasdešimtmečio sukakties rėmus. Ateityje "Prahos pavasaris" ir "Varšuvos ruduo" susilauks su Vilniaus vardu susijusio varžovo.

VACLOVAS DAUNORAS, Vilniaus operos bosas, grįžo iš Milano La Scala teatro. Italijoje jis dalyvavo eilėje koncertų, kuriuos užbaigdavo liaudies daina "Žaliojoj lankelėj". Dirigento Piatsa priežiūroje V. Daunoras yra paruošęs Don Basilio vaidmenį G. Rossini operoje "Sevilijos kirpėjas", Pilypo — G. Verdi operoje "Don Carlos". Pasikalbėjime su spaudos atstove I. Litvinaite jis ragino susirūpinti dainavimo kultūra bei technika ir į La Scalą siųsti ne tik dainininkus, bet ir dainavimo pedagogus. Apie ateities planus V. Daunoras pareiškė: "Artimiausiu metu, kaip jau minėjau, vilnieciams pateiksiu darbo La Skaloje ataskaitą. Vėliau laukia kelionė su kitais mūsų meno atstovais į Monrealį dalyvauti tarybiniame paviljone rengiamoje Lietuvos dienoje. Rugpiūčio mėnesį numatoma gastrolių kelionė į Angliją, o rudenį — vėl į La Skalą."

SOVIETŲ RAŠYTOJŲ IV SUVAŽIAVIME Maskvoje Lietuvos Rašytojų Sąjungai atstovavo: J. Avyžius, A. Baltakis, Alf. Bieliauskas, A. Gudaitis-Guzevičius, K. Korsakas, J. Marcinkevičius, E. Mieželaitis ir V. Reimeris. Svečio teisėmis dalyvavo — J. Baltušis, J. Macevičius ir A. Maldonis. Ataskaitinį pranešimą lietuvių vardu padarė A. Gudaitis-Guzevičius.

VILNIAUS UNIVERSITETO STUDENTŲ dainų ir šokių ansamblis paruošė dviejų dalių premjerą. Pirmą dalį sudaro "Jubilėjinis karnavalas", kuriam muziką sukūrė ansamblio vadovas A. Balčiūnas, žodžius — B. Mackevičius, choreografiją — E. Morkūnienė. Spektaklį režisavo I. Stravinskienė, dekoracijas paruošė V. Kosciuška. Antroje dalyje atliekami įvairių kompozitorių kūriniai.

JONAS AVYŽIUS, išvykdamas į Sovietų Sąjungos rašytojų IV suvažiavimą, "Liter. ir Meno" puslapiuose pareiškė: "Pastaruoju kelerių metų laikotarpiu lietuvių prozoje vyko ir tebevyksta gana intensyvūs ieškojimai ir nemaži atradimai. Ledai išjudėjo. Su kiekvienu kūriniu mes vis gaiviau prabylame apie žmogų, giliau įsirausiame į jo psichologijos labirintus, bet tuo pačiu, tur būt, vis labiau tolstame nuo lietuvių nacionalinių literatūros tradicijų. Drįsčiau netgi teigti, iš dalies prarandame kalbos žavesį ir koloritą. Mūsų prozos vaga gilėja, bet ne platėja. Jaučiamas tam tikras problemų susmulkėjimas, neretai užmirštami aktualiausi mūsų dienų, mūsų krašto ir žmogaus rūpesčiai..." Šiame skyriuje jau buvo minėta, kad J. Avyžius rašo romaną apie 1941-44 m. įvykius vokiečių okupuotoje Lietuvoje. Būsimąjį romaną jis apibūdina vienu sakiniu: "Jieškau atsakymų į eilę klausimų, kurie iškyla, apžvelgus šiuos sunkius ir sudėtingus lietuvių tautai metus..." Apie anrąjį savo kūrinį J. Avyžius prasitarė: "Antrasis romanas — šių dienų inteligentijos gyvenimas, problemos ir klausimai, su kuriais nuolat susiduria mūsų amžininkas." **V. Kst.**

Vankuverio šeštadieninė mokykla, užbaigusi mokslo metus. Dešinėje — kun. J. Vaišnys, SJ, mokytojas ir kepelionas. Nuotraukoje trūksta mokytojos Z. Kaulienės

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

DUNDAS — BROCK
$1.900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų augštų mūrinis namas, dvi virtuvės, atvira skola, arti susisiekimo ir krautuvių.

QUEBEC — BLOOR
$10.000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų augštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

BLOOR — ST. CLARENS,
$2.900 įmokėti, 9 didelių kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, naujas tinkas, aliuminiai 2-ri langai ir durys, savininkas išvyksta Europon, galima užimti už mėnesio ar greičiau.

JANE — ANNETTE,
$7.500 įmokėti, 8 kambariai per 2 augštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvių ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR,
$8.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūsyje.

BLOOR — CLENDENAN,
$9.000 įmokėti, 8 metų senumo dupleksas su 3-jų kambarių butu rūsyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO,
$15.000 įmokėti, 6 butų apartmentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvių ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, $7.500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPLEKSAS. Bloor - Indian Grove, $7.000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du augštus dupleksas, vieta — dviem automobiliam. šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor požeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 **Namų telef. LE. 6-1410**

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

MANN & MARTEL

REALTORS

1928 Weston Rd. Tel. 249-7691

BATHURST — WILSON
$19.000, atskiras, 5 kambariai, garažas, sklypas 42'x150'. $5.000 įmokėti.

JANE — LAMBTON,
$12.000 pilna kaina, medinis privatus įvažiavimas, vieta garažui, sklypas 30'x90'.

MIMICO — ROYAL YORK Rd.,
šešiabutis (6-plex), prašoma kaina $61.000 su $20.000 įmokėjimu, 8 automobiliams parkinimas, 5-ki butai 2-jų miegamųjų, geros pajamos.

ROYAL YORK RD.—LAWRENCE,
$23.900, 9 kambariai, atskiras mūrinis namas su garažu, dideli kambariai, 3 prausyklos, įmokėti $5—7.000; didelei šeimai, tinka nuomojimui.

ISLINGTON — THE KINGSWAY,
$36.900, ideali vieta gydytojui arba dantistui, dvigubas garažas ir įvažiavimas, sklypas 90'x140'.

DUNDAS — VARSITY,
$22.900, 6 kambariai per du augštu, 2 virtuvės, 2 prausyklos, 9 metų senumo.

LAKESHORE — KIPLING,
$26.000, visiškai atnaujintas namas iš vidaus, naujas plasteris ir medžio darbas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, garažas, arti susisiekimo, krautuvių ir viešbučio.

EAST DR. — SCARLETT RD.,
$25.000, atskiras 1½ augšto plytų namas, 6 kambariai ir 1 rūsyje, 2 virtuvės, 2 prausyklos, švarus namas; savininkas išsikelia.

St. Vaupšas

Darbo tel. 249-7691 **Namų tel. 244-3519**

Turime taip pat daug kitų nuosavybių parduoti.
Priimame namus pardavimui.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:
Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Antr. 10 - 1.30
Treč. uždarytas
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8
Šešt. 9 - 12
Sekm. 9.30 - 1

1966 M. GRUODŽIO 31
BALANSAS — $2,344,396.
1966 M. PELNAS — $41,286.
5½% UŽ ŠĖRUS,
4¾% UŽ DEPOZITUS
100% SAUGUMAS

Tapdami aktyviais nariais padedate sau, padedate lietuviškiems kultūriniams reikalams.

GREIČIAUSIAI AUGĄS LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

INDIAN Rd.-BLOOR. $29.500 gryni, 7 dideli kambariai, atskiras mūrinis, įrengtas rūsys, privatus įvažiavimas, garažas. Namas arti krautuvių ir susisiekimo.
RONCESVALLES - CONSTANCE. $6.000 įmokėti, 10 kambarių, atskiras, šviesių plytų, 2 mod. virtuvės, 2 vonios, 4 kamb. pirmam augšte, du kambariai rūsyje. Privatus įvažiavimas - garažas. Namas be skolų.
HIGH PARK AVE. - ANNETTE $12.000 įmokėti, 10 kamb. mūrinis dvibutis (dupleksas). 4 kambariai pirmame augšte ir vonia. Trys garažai, geros nuomos pajamos. Retai pasitaikantis pirkinys su 4 kambariais I augšte.
SWANSEA - WINDERMERE Ave. 6.-7.000 įmokėti. Naujas 7 kamb., moderniškos statybos. 2 vonios ir 2 ekstra kamb. rūsyje. Garažas ir privatus įvažiavimas. Prašoma kaina žema. Galima tuoj užimti.
RUNNYMEDE-ST. JOHNS. $3.000 įmokėti; 8 dideli kamb., mūrinis atskiras, 2 mod. virtuvės, nauja vonia pirmam augšte. Dvigubas garažas, geras sklypas. Prašo tik $24.000.
ANNETE - DURIE St. $4.000 įmokėti, 5 kamb. vienaaugštis (bungaliw). Sklypas 28x150. Tinka mažesnei šeimai. Retai pasitaikantis pirkinys. Galima tuoj užimti.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

BLOOR - RUNNYMEDE $10.000 įmokėti, mūro, atskiras, 11 didelių kambarių per du augštus (tikras dvibutis - dupleksas), 2 garažai, privatus įvažiavimas. Liks viena skola balansui.
INDIAN RD. - BLOOR $7.000 įmokėti, mūro, atskiras, 11 kambarių, pirmame augšte 4 kambariai, vandeniu - alyva apšildomas, rūsys baigtas, 2 garažai, 10 pėdų šoninis įvažiavimas, prašoma $33.000; liks viena skola balansui 10 metų atdara.
ST. CLAIR - OAKWOOD $15.000 įmokėti, mūro, atskiras, 17 didelių kambarių, 4 moderniškos virtuvės, garažas, privatus įvažiavimas.
ISLINGTON - DUNDAS $10.000 įmokėti, mūro, atskiras, 5 miegamųjų, 8 metų senumo, garažas, privatus įvažiavimas, prašoma $33.000.
BATHURST - EGLINTON $15.000 įmokėti, mūro, atskiras, 12 kambarių dvibutis-dupleksas, vandeniu-alyva apšildomas, garažas, privatus įvažiavimas, gražus, didelis kiemas. Liks viena skola balansui 10 metų atdara.

Neradus šiame skelbime jums tinkamo objekto, ar norint parduoti nejudomą turtą, prašau skambinti kiekvienu laiku, gausite teisingą patarnavimą.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.
LE 1-1161, namų 783-2105

SUKAKTUVINĖS IŠKILMĖS HAMILTONE

Šį kartą hamiltoniečiai paminėjo savo klebono mons. dr. J. Tadarausko 30 metų kunigystės ir 20 metų darbo Kanadoje sukaktį. Birželio 10 d. Sukaktuvininkas, asistuojamas kun. dr. J. Gutausko ir kun. B. Pacevičiaus, atlaikė iškilmingas Mišias, kurių metu pamokslą pasakė vysk. V. Brizgys. Pastarasis, be kitko, priminė reikalą spiestis apie lietuvišką parapiją ir citavo PLB pirm. J. Bačiūno patarimą Australijos lietuviams neatitolti nuo lietuviško religinio gyvenimo židinių. Pamaldose dalyvavo mons. J. Balkūnas, mons. Dobrovolskis iš Romos, kaimyninių lietuvių par. kunigai, visa eilė svečių pasauliečių iš Toronto ir parapijiečiai. Giedojo par. choras, vad. sol. A. Paulionio. Iškilmingas banketas įvyko Jaunimo Centro salėje. Pagrindinę kalbą pasakė dr. J. Sungaila, kurioje iškėlė pasauliečio žvilgsnį į kunigiją. Sveikino žodžiu: vysk. V. Brizgys, mons. J. Balkūnas, KLB valdybos vardu vicepirm. Stp. Kairys, Hamiltono apyl. pirm. Krištolaitis, mons. Dobrovolskis, radijo komentatorė Hyder ir kt. Pastaroji pabrėžė, kad būdama radijo tarnyboje, dažnai turi progos paminėti Lietuvos vardą ir jos laisvinimo bylą. Atskirai sveikino vietinių organizacijų atstovai. Iš viso buvo apie 20 sveikintojų žodžiu, be to, gauta visa eilė sveikinimų raštu: iš kardinolų Calafonieri ir A. Samorės, mons. Giovanetti, gen. konsulo J. Žmuidzino ir kitų. Meninę dalį atliko: sol. J. Liustikaitė, sol. A. Paulionis ir akompaniatorius St. Gailevičius. Sukaktuvininkas visiems nuoširdžiai padėkojo ir išreiškė ryžtą dirbti toliau su atnaujinta energija. Iškilmei rūpestingai vadovavo inž. J. Kšivickis. **Krs.**

TORONTO

Lietuvių skautų veikla

● Pereitą šeštadienį Romuvoje pasodinta daug jaunų eglaičių.

● Skautai-tės, jų vadovai-vės nuoširdžiai sveikina sesę Jūratę Balsaitę ir brolį Kastytį Batūrą, sukūrusius skautišką-lietuvišką šeimą.

● Penktoji jubilėjinė Romuvos stovykla įvyks liepos 15-30 d. Jai aptarti 11 d. įvyko gausus dalyviais posėdis, kuriame sudarytos abiejų savaičių vadovybės. Pirmosios savaitės stovyklos viršininku sutiko būti Kanados rajono vadas v.s. L. Eimantas, pavaduotoja ps. L. Gvildienė, kapelionas abiem avaitėm T. S. Kulbis, SJ, gydytojas abiem savaitėm dr. J. Yčas; skaučių pastovyklės virš. s. D. Gutauskienė, skautų — ps. dr. A. Dailydė. Antrosios savaitės virš. v.s. Č. Senkevičius, pavaduotoja ps. R. Žilinskienė, skaučių pastovyklės virš. v.sk.v.sl. R. Gvildytė, skautų — s. P. Balsas. Laužų ir užsiėmimų programoms vadovaus R. Narušytė, I. Jokūbynienė, B. Simonaitis, J. Karasiejus, S. Kairys, M. Vasiliauskienė, J. Čeponkutė. Sporto instruktoriais pakviesti: V. Balsienė, M. Yčas, R. Narušytė. Į šią stovyklą registruojamasi per vienetų vadovus. Registracijos lapus su registracijos mokesčiu siųsti: M. Yčas, 25 Traymore Cres., Toronto 9, Ont. Registruotis ligi liepos 1 d.

● Romuvos stovyklos penkmečiui atžymėti bus išleistas siuvinėtas ženklas, kurio projektą paruošė vyr.sk.v. sl. Jūratė Batūraitė. Šis ženklas bus nešiojamas prie uniformos ir pardavinėjamas stovyklos atidarymo dieną. Ženklo kaina — 40 ct.

● Etninių grupių stovykla ir ekskursija į Otavą rugpjūčio 12-20 d. yra vienas iš Kanados šimtmečio projektų. Lietuvių skautų vienetui sutiko vadovauti ps. P. Regina. Registracija į šią stovyklą ir ekskursiją pratęsta ligi birželio 27 d. Platesnių informacijų apie šią stovyklą teikia ps. P. Regina, 1596 Crediton Pkwy., Port Credit, Ont., tel. 274-2265 arba 239-9030.

● Rambyno tunto vilkiukai, vadovaujami s. J. Dambaro ir ps. P. Poškos, birželio 10 iškylavo Niagaroje.

● Dariaus-Girėno dr-vės kandidatai renkasi į skautų būklą birželio 21, trečiadienį, 7 v.v., specialiai sueigai. Birželio 28 d.,7 v.v. būkle bus kandidatų egzaminai. Tėveliai prašomi kandidatus minėtu laiku atvežti į šias sueigas.

● "Šatrijos" tunto jaun. skaučių žiemos veiklos varžybas laimėjo "Rūtos" dr-vėje: Į v. S. Mačikūnaitė, II — D. Barzdžiūtė, III — V. Stulginskaitė; "Tulpės" dr-vėje: I v. K. Dambaraitė, II — S. Kazilevičiūtė, III — A. Barysaitė.

● Romuvos vadovybė kviečia tėvelius ir vadovus į talką šį savaitgalį, birželio 17-18 d. Vanduo jau įjungtas, jau galima naudotis virtuve. Išvykos į stovyklavietę reikalais skambinti G. Stanioniui tel. RU 1-7861. **Č. S.**

Požeminio traukinio Bloor-Danforth ruožo prailginimą, kuris buvo numatytas užbaigti iki gruodžio 1 d., gali suvėlinti keliomis savaitėmis prasidėjęs tarptautinės darbininkų unijos streikas.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Trakuose įvyko dvi dienas užtrukusi Pabaltijo ir tarptautinė regata, kuriose gerai pasirodė Lietuvos irkluotojai. Pirmą dieną ji tapo Pabaltijo meisteriais, o antroje, dalyvaujant Lenkijos ir Čekoslovakijos irkluotojams, laimėjo vyrų ir moterų aštuonviečių lenktynes.

Taip pat labai gerai pasirodė Lietuvos irkluotojai tradicinėje akademinių valčių regatoje Heidelberge (žiūr. 3 psl.).

Lengvosios atletikos rungtynėse Potsdame V. Jaras laimėjo pirmą vietą disko metime 57,76 m. pasekme.

SPORTAS VISUR

Europos bokso pirmenybėse Romoje sovietų rinktinėje buvo du Lietuvos atstovai — komandos kapitonas Danas Pozniakas, Vilniaus pedagoginio instituto studentas, ir Ričardas Tamulis. Pastarąjį skaudi nesėkmė lydėjo jau pirmame susitikime, kai jo varžovas rumunas prakirto antakį, priversdamas nutraukti rungtynes ir pasitraukti iš pirmenybių. Danas Pozniakas Europos bokso pirmenybėse dalyvavo jau ketvirtą kartą. Du pirmieji jo bandymai buvo nesėkmingi — 1961 m. Belgrade jis pralaimėjo buvusiam pussunkiasvorio čempijonui rumunui Negrea, 1963 m. Maskvoje neatsilaikė prieš lenką čempioną Zbignevą Petyškovskį. Europos čempijonu pussunkiame svoryje D. Pozniakas tapo 1965 m. Berlyne, įveikęs V. Vokietijos bokso žvaigždę Peter Gerber, policijos karininką iš Bremeno. Ir šį kartą baigminiame susitikime Romoje D. Pozniako laukė tas pats V. Vokietijos boksininkas, pasiryžęs susigrąžinti prarastą čempijonatą. Po sunkios kovos taškais laimėjo D. Pozniakas, antrą kartą tapdamas Europos čempijonu. Ant jo kaklo buvo užkabintas aukso medalis — Koliziejaus fone išgraviruotas besikaunantis gladiatorius.

Pasaulinėse krepšinio pirmenybėse Urugvajuje jau sužaisti priešbaigminiai susitikimai ir pradėtos baigminės kovos. Į baigminę grupę pateko JAV, Jugoslavija, Sov. Sąjunga, Argentina, Brazilija ir Lenkija. Likusios 6 komandos varžysis dėl tolimesnių vietų. JAV šiose pirmenybėse paskutinės minutės metimu įveikė Sov. Sąjungą 50:58. Rungtynės buvo nutrauktos 20-čiai minučių, prasidėjus neramumams žiūrovų tarpe.

Pasaulinėje parodoje Montrealyje vyksta didelis futbolo turnyras, kuriame pirmauja anglai ir vokiečiai, įveikę belgus 1:0 ir rusus 2:1. Vokiečiams atstovauja Dortmundo Borussia.

Ateitininkų žinios

Kur dingo tie...? Kad taip apie Jus nedainuotų už metų, už antrų, "Ateitis" rugsėjo mėnesyje išleidžia specialų numerį su visų mokslą baigusiųjų nuotraukomis ir aprašymais. Kiekviena draugovės ir kuopos valdyba gaus pundą anketų. "Ateitis" nori, kad Jūs užpildytumėte jas ir atsiųstumėte **kartu su nuotraukomis** iki rugpjūčio 1 d. šiais adresais: moksleiviai — Vincei Juškaitei, 628 Court Street, Elizabeth, New Jersey; studentai — Indrei Damušytei, 8050 Hartwell, Detroit, Michigan 48228, USA. Jei tokios anketos negausite, atsakykite į šiuos klausimus ir atsiųskite: 1. vardas, pavardė; 2. amžius, gimimo data, vieta; 3. adresas; 4. mokykla; 5. gautas laipsnis; 6. sritis; 7. ateities planai — kokie, kur, kada; 8. asmeniniai interesai, laisvalaikio užsiėmimai; 9. veikla: pas lietuvius, kitataučių tarpe, mokykloje; 10. laimėjimai sporte, specialybėje ir t.t.; 11. kas geriausiai patinka "Ateities" žurnale? Ko pasigendate? 12. komentarai.

Laukiame atsakymų!

at-koresk

Ateitininkų vasaros stovykla prasidės liepos 23 ir baigiasi rugpjūčio 6 d. Registruotis jau dabar, nes iš anksto reikia žinoti stovyklautojų skaičių. Šiuo metu sudaroma stovyklos vadovybė ir ūkinis personalas, kuriuo rūpinasi tėvų komitetas. Stovyklos metu bus autobusais vykstama į Stratfordo festivalį pamatyti "Merry wives of Windsor" pastatymo.

Moksleivių Ateitininkų Sąjungos jubiliejinė stovykla "Dainavoje" prasidės birželio 17. Iš Toronto vyksta grupė vyr. moksleivių.

Edvardas Puodžiukas, buvęs Toronto moksleivių kuopos pirmininkas, šį pavasarį baigė Londono universitetą su "first class honors" ir gavo BA-bakalauro laipsnį. Edvardas pasiryžęs studijas tęsti toliau.

A. Puteris ir R. Petrauskas, taip pat buvę kuopos pirmininkai, šiais metais baigia 13-tą skyrių ir pradės studijas universitete.

"Pirmyn Jaunime", Toronto moksleivių neperijodinio laikraštėlio paskutinis šių mokslo metų numeris, bus pardavinėjamas prie abiejų parapijų sekmadienį, birželio 18.

"Mano Dieve, kas bus iš Vokietijos?"

Atkelta iš 3-čio psl.

gedulo šydas apgaubė visą laisvąjį pasaulį ir komunizmo pavergtuosius. Jo laidotuvėse dalyvavo nepaprastai daug svetimų kraštų valstybininkų, diplomatų, parlamentarų, įvairių religijų ir kitų augštų atstovų.

Adenaueriui nepavyko suvienyti Vokietijos ir sujungti Europos. Bet šios dalies istorija darosi vis didesne mįsle ir nežinomybe. Gal todėl išspruko jau pacituotas "Mein Gott..."

Neeilinis valstybininkas yra ir L. Erhardas. Todėl nenuostabu, kad krikščionių demokratų suvažiavimo atstovai vienbalsiai išrinko jį savo partijos garbės pirmininku.

"LITAS"

Adresas: 1465 De Seve Street Montreal 20, Que., tel. 766-5827

EXPO 67 PASŲ AGENTŪRA.

MOKA už:	IMA už:
Depozitus 4.4%	Nekiln. turto paskolas 7%
Numatyta už šėrus 5¼%	Asmenines paskolas 7.6%
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 bendros santaupų sumos.	Investacines paskolas 8.4%
	Pigus paskolų draudimas iki $10.000.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., Uždarytas liepos ir rugpjūčio mėnesiais. Darbo dienomis nuo 10 iki 3 val. kasdien; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545 dieną—penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais—pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 v.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

Jeigu jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

MES TURIME DAUGYBĘ EUROPIETIŠKŲ MIŠINIŲ, KAIP TREJOS DEVYNERIOS, RAMUNĖLĖS, ZUBRAŽOLĖ, "C" TERMOMETRAI IR KT.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

2232 BLOOR ST. W. Tel. RO 7-5454

DURIE - BLOOR, $5.000 įmokėti ir viena atvira skola balansui; 7 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, garažas.
WINDERMERE - BLOOR, apie $7.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras namas, dvi virtuvės, alyvos šildymas, garažas, namas be skolų.
RUNNYMEDE - GLENLAKE, $10.000 įmokėti, 8 kambarių presuotų plytų atskiras namas, didelis kambarys rūsyje, garažas su tikrai plačiu įvažiavimu.
ALHAMBRA - BLOOR, $10.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras namas, 2 prausyklos, 3 virtuvės, netoli Bloor, puiki nuomavimo vieta.
PRINCE EDWARD-BLOOR, $10.000 įmokėti, puikus didžiulis 7 kambarių vienaaugštis (bungalow), užbaigtas rūsys su atviru židiniu, privatus įvažiavimas su dvigubu garažu, puiki, rami vieta.
GRENADIER Rd. - RONCESVALLES, $10.000 įmokėti, 17 kambarių atskiras namas, 4 vonios, 4 virtuvės, vandens alyvos šildymas, dvigubas-garažas, viena atvira skola 10-čiai metų.
WINDERMERE - BLOOR, $10.000 įmokėti, dviejų butų po šešis kambarius atskiras namas, privatus įvažiavimas su dvigubu garažu, reikalingas remonto.
VAKARUOSE, tiktai apie $10.000 įmokėti, puikus vos 3 metų senumo dvibutis (dupleksas); kiekvienas butas yra 4 miegamųjų (7 kambarių) ir turi po dvi 4 dalių prausyklas, garažai su privačiu įvažiavimu, labai geras pirkinys, ypač didesnei šeimai arba nuomojimui.
KIPLING-RATHBURN, $29.900 pilna kaina, gražus didelių kambarių vienaangštis (bungalow), garažas su privačiu įvažiavimu, puikus kiemas, namas be skolų, netoli gero Jane - Bloor susisiekimo.
BABY POINT-JANE, $13.000 įmokėti, 7 kambarių, atskiras šiurkščių plytų namas, užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu.
RONCESVALLES - HIGH PARK, apie $15.000 įmokėti, originalus vos keleto metų senumo tributis (tripleksas), vandens alyvos modernus šildymas, 3 garažai.
HIGH PARK AVE., nepertoli nuo Bloor, 8 kombarių atskiras namas, 2 virtuvės ir 2 prausyklos, garažas, gilus sklypas.
MIMICO, pilna kaina tik $65.000, 6 butų atskiras mūrinis pastatas, garažai, gera pinigų investacija — duoda apie 10% gryno pelno.
GEORGIAN BAY, apie $5.000 įmokėti, 1000 pėdų privataus ežero kranto, iš viso maždaug 30 akrų, 90 mylių nuo Toronto, graži žuvinga vieta.
SPRINGHURST BEACH, gražus ant ežero kranto 6 kambarių vasarnamis; gilus šulinys, visi patogumai, puikus sklypas lietuvių mėgiamoj vietoj.
HIGH PARK, apie $60.000 įmokėti, 21 buto apartamentas, vos keleto metų senumo, virš $31.000 metinių pajamų, graži vieta.
$34.000 METINIŲ PAJAMŲ, 23 butų apartamentas vakaruose, švarus viduje, apie 10 metų senumo; viskas išnuomuota 100%.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

PR. KERBERIS

Darbo tel. RO 7-5454 **Namų LE 5-1584**

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKAME	DUODAME
4¾% už depozitus	mortgičius iš 6½%
5½% numatyta už šėrus	asm. paskolas iš 7%

KAPITALAS SIEKIA TRIS MILIJONUS DOLERIŲ.
ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.
Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

AL. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543

GLENLAKE - DUNDAS, $22.500 pilna kaina, švarus, plytinis pusiau atskiras namas, 2 virtuvės, garažui vieta, arti susisiekimo. Įmokėti apie $5.000..
INDIAN RD. - GLENLAKE, $24.500 prašoma kaina; atskiras plytų namas, 7 kambariai per 2 augštus, nauja apšildymo sistema, garažui vieta; įmokėti apie $6.000.
BERESFORD - BLOOR, $25.000 pilna kaina; atskiras plytų namas, 6 kambariai, plius žaidimo kambarys rūsy, garažas; arti Bloor, įmokėti $10.000.
BLOOR - RUNNYMEDE, $46.900; moderniškas dvibutis (dupleksas), 11 kambarių per 2 augštu, rupių plytų, vandeniu šildomas, privatus įvažiavimas 18 pėdų, 2 mūriniai garažai, įmokėti apie $15.000.
BLOOR - ALHAMBRA, $48.000; 14 kambarių tributis (tripleksas) vandeniu šildomas, 2 garažai, geroj vietoj, įmokėti apie $20.000.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

LIQUIFLAME OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.
NEMOKAMAS METINIS KROSNIŲ IŠVALYMAS
24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba
DABAR PATS LAIKAS PAKEISTI KURO ALYVOS BENDROVĘ
Biudžeto ir patarnavimo planai. Išsimokėjimas penkiems metams ir ilgiau
B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-5777.
Lietuviškai visais šildymo reikalais kreipkitės: St. Prakapas tel. RO 7-9088 kiekvienu metu.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

$3.500 ĮMOKĖTI, gerų plytų, 6 dideli ir šviesūs kambariai su veranda, 2 virtuvėm ir 2 prausyklom, nauja krosnis. College - Dufferin rajone.
$3.000 ĮMOKĖTI vienaaugštis New Toronte, 6 kambariai, alyva apšildomas, gerų plytų, užpakalinė gatvelė; prašo $18.900.
$7.000 ĮMOKĖTI, Queen - Lansdowne, gerų plytų, atskiras, 9 dideli kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, nauja krosnis, platus privat. įvažiavimas, dvigubas garažas.
$31.900, Bloor - Jane, 6 dideli — šviesūs kambariai, nauja krosnis, užbaigta rūsy svetainė; atskiras garažas.
MOTELIS — labai gerai pastatytas ir moderniai įrengtas, 10 vienetų, su apartamentu, 50 mylių nuo Toronto, prie didelio plento, 3 metų senumo; parduodamas dėl savininko mirties savikaina (apie $82.000). Įmokėti apie $10.000; gražioj vietoj. Nuoširdžiai rekomenduotinas jaunai porai ar pen-

1082 BLOOR St. W., Toronto 4, Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų, vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų—mortgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius Alv. (Mieldažukė) Wistoski

APDRAUDA

GYVYBĖS • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VAIKAIČIŲ • BALDŲ • VAGYSČIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ • MOKSLAPINIGIŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MĖNESINĖS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŪNŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

Tel. 251 - 4864; namų tel. 277-0814

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

ĮVAIRIOS SUDĖTIES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRAŠOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, siuvamos mašinos, televizijos aparatai, pianinai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Torente, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima nesiskumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1 - 3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakare; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALŪZA

A. ČIŽIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSDOWNE AVE., TORONTO

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. STRIAUPIS

Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi

STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532 - 7733

1736 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

NEPAMIRŠKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. • TORONTO • TEL. EM 6 - 6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius, jungtuvinius žiedus ir kt. Skambinti 9—11 v. ryto; 6—9 v. vakaro.

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.

LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechaniškus automobilių pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus.

Prieš pirkdami vartotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS, BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4 - 1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

Dundas Auto Body

Max Kane Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas.

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.,

tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

International Driving School

WALDI

Centrinė įstaiga 691 Annette St., Tel. RO 2 - 2100

Skyrius:

894 COLLEGE ST.

Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

SKAITYTOJAI PASISAKO

LAISVĖS PAMINKLAS

"TŽ" 21 nr. KLB Toronto apylinkės valdyba paskelbė konkursą laisvės paminklui. Labai gera ir girtina mintis. Laisvės paminklo idėjai, manau, pritars didesnė visuomenės dalis. Valdyba, skelbdama konkursą, mini, kad ji tai daro, turėdama visuomenės pritarimą, nors visuomenė apie projektą tik pirmą kartą paskaitė minėtame "TŽ" numeryje. Bet ne tai svarbu. Paminklo idėja yar gera. Laisvės paminklas yra pvz. Čikagoje prie Jaunimo Centro. Ten lietuviai susirenka keletą kartų per metus prisiminti tų, kurie paaukojo gyvybę kovodami už laisvę. Apylinkės valdyba skelbia, kad paminklas bus statomas šv. Jono kapinėse, gana dideliame sklype. Kiekvienas Toronto ir apylinkės lietuvis didžiuojasi lietuviškomis kapinėmis. Tai tikrai didelis, tautiškumą pabrėžiąs dalykas. Reikėtų daugiau panašių, visai kolonijai reikalingų projektų, kaip tai senelių namai ar pan. Bet kodėl tas numatytas paminklas kapinėse, kurios nuo Toronto taip toli. Kapinės daugumos lietuvių aplankomos tik porą kartų į metus. Laisvės paminklas turėtų būti visų akyse ir aplankomas dažnai, kaip pvz. Čikagoje. Paminklas turi priminti visiems, o labiausia jaunimui, kad buvo žmonių, negailėjusių gyvybės už laisvę. Kiek kartų per metus jaunimas nuvyks į tas kapines? Kodėl nepastatyti gražaus, paprasto ir pigesnio paminklo kur nors mieste. Čia jaunimas dažnai ir įvairiomis progomis galėtų susirinkti. Paminklas galėtų būti statomas prie vienos ar kitos parapijos, prie Lietuvių Vaikų Namų ar net kokiame parke, jeigu būtų gautas leidimas. Bet jis turi būti mieste. Jį lengvai galėtų aplankyti pravažiuoją lietuviai ir vietiniai svetimtaučiai. To nebus galima padaryti, jeigu minėtas paminklas bus statomas Šv. Jono kapinėse.

Kapinės yra reikalingos. Džiaugiamės jas turėdami. Reikalingas ir laisvės paminklas, bet jis turėtų būti lengvai pasiekiamas ir dažnai aplankomas mūsų pačių ir, svarbiausia, mūsų vaikų.

K. Buivydas

"LITHUANIANS IN CANADA"

Neseniai Toronte lankėsi VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas ir padarė pranešimą visuomenei apie Lietuvos vadavimo reikalus. Po pranešimo buvo paklausimai. Šalia manęs sėdėjo senas lietuvių veikėjas M., einąs jau aštuną dešimtį. Jis prieš I D. karą gyveno JAV, o Kanadoje gyvena jau virš 40 metų. Pasiklausęs klausimų-aiškinimų, prabilo į mane: "Mes, lietuviai, susitikę pakalbame, pakalbame, bet ko reikia, dažnai nepadarome. Pasakyk už mane, kad VLIKo pirmininkas daugiau knygų apie lietuvius svetimomis kalbomis išleistų. Seniau, net ir dabar, daugelis mus "paliokais", ukrainais vadina, nes mažai žino apie mus ir mūsų reikalus."

Tai labai teisinga pastaba. Ją girdėdamas prisiminiau, kad mes Kanadoje apie lietuvius ir Lietuvą, išskyrus dr. A. Šapokos dvi knygas apie Vilnių, anglų kalba nieko neišleidome. Tai labai apleista sritis. Labai gerai, kad ruošiamasi išleisti knygą "Lithuanians in Canada". Tai labai laukiamas leidinys. Kr.

NETIKRAS PRAGARAS

Daug diskusijų gali sukelti krikščionių paviljonas pasaulinėje parodoje, kuris atsiėjo $1.300.000. Jis turėjo būti realus dabarties gyvenimo vaizdas. Ten yra įrengtas pvz. "pragaro" aplankymas — filmas, pavadintas "Žmogaus žiaurumas". Jame rodomos rasinės riaušės JAV, nacių koncentracijos stovyklos ir atominės bombos sprogimas Hirošimoje. Iš filmo atrodo, kad žiauriausi ir blogiausi žmonės pasaulyje yra amerikiečiai ir vokiečių naciai. Deja, tenka apgailėti ir kartu protestuoti prieš krikščionių centro paruošto filmo vienašališkumą, nes ten nėra paminėta dešimt milijonų sovietų išnaikintų ukrainiečių, lenkų žudymo Katyne ir kitų tokių vietų, kaip Rainiai, Pravieniškės ir t.t., kur bolševikai paliko savo pėdsakus. O dabar — Kinijoj ir visur kitur, kur tik bolševikas pasirodo. Čia kaip tik išryškėja tas pats komunistų propogandos ratas: esą kolonizmo skleidėjos yra JAV-ės, o apie komunizmą viskas gerai arba nieko. Matyt, paviljono planuotojai, taikydamiesi prie bendros politinės linijos — "neerzinti sovietų", turėjo atsisakyti vaizdų, kurie būtų atskleidę šiurpesnį pragarą.

T. M.

LONDON, ONT.

KUN. J. KUZMICKIO, gražiai pravestas trijų dienų susikaupimas londoniškių bus ilgai prisimintas.

LIETUVIAI ŠIMTMEČIO PARADE. "Baltijos" ansamblio taut. šokių grupė nutarė pasinaudoti šimtmečio paradui rengti miesto komiteto kvietimu dalyvauti liepos 1 d. parade ir ėmėsi iniciatyvos suorganizuoti atitinkamą lietuvių komitetą. Posėdyje nutarta bendromis jėgomis paruošti vieną lietuvių laivą-float. Jis vaizduos lietuvišką sodybą rugiapjūtės metu. Čia ras vietos ir gražiai atrodanti liet. lūšnelė po palinkusiu berželiu, ir vargo mokykla, ir liet. Rūpintojėlis su rūtų darželiu, rugių gubos, besilinksminąs taut. rūbais pasipuošęs jaunimas, iš darbo grįžtą rugių pjovėjai, rišėjos, grėbėjos ir kt. Laivo dydis — 12 pėdų pločio ir 45 pėdų ilgio. Iš pabaltiečių tik lietuviai turės savo laivą. Šis Kanados šimtmečiui atžymėti paradas numato būti tikrai didelis.

TURINTIEJI RATELĮ, GRĖBLIŲ ir kt. pan. įrankių prašomi atsiliepti. Minėto parado laivui reikalingi gražiai atrodantys mediniai grėbliai, dalgiai, liet. ratelis, paprastas ūkiškas suolas, lipančiųjų rožių induose, rugių gubų, rugiagėlių, paprastų — nebrangių žalių kilimų ar kitokio žalio audeklo grindims uždengti ir taut. raštais papr. audeklo laivo priekiui pagražinti. Turintieji bent vieną iš suminėtų svarbesnių reikmenų labai prašomi tuoj pat pranešti Daniliūnui 438-7694 Londone vakarais po 9 val. Telefono išlaidos bus atlygintos. Iš anksto dėkojame. D. E.

VANCOUVER, B.C.

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA užbaigė mokslo metus gegužine-išvyka, kurioje pritaikytą programą atliko patys mokiniai. Buvo žaidimų ir sportinių varžybų su premijomis.

KUN. J. VAIŠNYS, S. J., ilgesnį laiką gražiai darbavęsis su vietos lietuviais, liepos 3 d. numato grįžti Čikagon, kur jo laukia nauji darbai.

ATITAISYMAS. "TŽ" 23 nr. žinioje iš Manitouwadge atspausta: "kun. Lionginas Kemėšis yra vienintelis šios vietovės gyventojas..." Turėjo būti "...vienintelis lietuvis." Tame pačiame nr. "Skaitytojai pasisako" skyriuje po laišku apie segregaciją praleista autoriaus Balio Svalios pavardė.

PASAULIO ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

Vietnamo karą keletui dienų buvo užtemdę įvykiai Artimuosiuose Rytuose. Amerikiečių lėktuvai vėl bombardavo elektros jėgainę Hanojaus mieste ir priešlėktuvinių raketų bazes netoli Hanojaus. Vašingtone kursuoja gandai, jog amerikiečiai ruošiasi sustabdyti Š. Vietnamo bombardavimus, nes aviacijai ten jau trūksta reikšmingesnių taikinių. Virš Š. Vietnamo amerikiečiai yra netekę 566 lėktuvų ir virš 500 lakūnų, kurių didžioji dalis atsidūrė karo nelaisvėje.

Indonezijos buvęs diktatorius Sukarno atšventė 66-tą gimtadienį. Jis buvo planavęs surengti platesnio masto priėmimą Merdekos rūmuose, bet prezidento pareigas einąs gen. Suharto nedavė leidimo.

Brazilijos vyriausybė nutarė perduoti V. Vokietijai buvusį koncentracinės stovyklos komendantą Franc Paul Stangl. Duesseldorfo teisme jis turės atsakyti už įvykdytus žiaurumus ir žmogžudystes Treblinkos stovykloje. Lenkija ir Austrija norėjo, kad F. P. Stangl būtų perduotas jų teismams.

ŠYPSENOS

Atlyginimas

Paauglys sutinka gatvėj kunigą ir drožia jam per veidą.

— O čia kas? — nustemba kunigas.

— Juk Šv. Rašte pasakyta: jei tau kerta per žandą, tai atsuk jam ir antrą, — tyčiojasi jaunuolis.

— Teisingai!

Kunigas atsuka antrą žandą ir ramiai priima kitą smūgį. Tada atsiraito rankoves ir, parbloškęs jaunuolį ant žemės, ima jį maigyti.

— Kaip čia dabar išeina? — klausia tas atsipeikėjęs.

— Matai: Šventą Raštą reikia skaityti ištisai. o ne rankiotis patinkamas vietas. — Kristus taip pat sakė: "Kokiu saiku tau seikėja, tokiu ir tu seikėk..."

Menka yda

Kaimietis perka karvę. Pasiderėjęs jis dar kartą, klausia, ar karvė tikrai gera.

— Sakau, kad gera. Ji tik vieną ydą turi — melžiama spardosi.

— Tai nieko, — nusiramina pirkėjas. — Juk melžti teks ne man, bet žmonai...

Parinko Pr. Al.

Naujai atidaryta Lietuviška sporto reikmenų krautuvė

RONCESVALLES SPORT STORE

Sav. J. Sarūnas ir J. Dambrauskas

295 Roncesvalles Ave., tel. 536-1373

Mažo kalibro ir medžiokliniai šautuvai, šovinial, švejojimo reikmenys, teniso raketės, įvairūs sviediniai ir kiti sporto reikmenys.

DRAUDIMAI

231-2661 a r b a 233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.

(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

NOTARAS

A. LIŪDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D. Namų, ūkių ir betkurio verslo pirkimo—pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai. 408 Roncesvalles Avenue - Toronto. Margio vaištinės namų II augštas. (Įėjimas iš Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v. v.p.p. išskyrus treciadien. ir sekmadienius.

Įstaigos tel. LE 7-1708;

Namų — CR 9-6166

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2 - 5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Telefonas WA 1-3924

NAUDOKITĖS PATARNAVIMAIS TŲ, KURIE SKELBIASI "TĖVIŠKĖS ŽIBURIUOSE"

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius gaius ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4168

DR. J. MATULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priėmimo valandos:

pirmadieniais ir trečiadieniais 2—9 v. v., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9—5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave.

(prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD

(2-ras namas nuo Roncesvalles)

Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9 - 12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto

(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. P. VYTĖ

DANTŲ GYDYTOJAS

24 Calvington Dr., Downsview.

(prie Keele į šiaurę nuo Wilson Ave.)

Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 633 - 1167

DR. N. NOVOŠICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

KANADOS GINKLUOTOSIOS PAJĖGOS

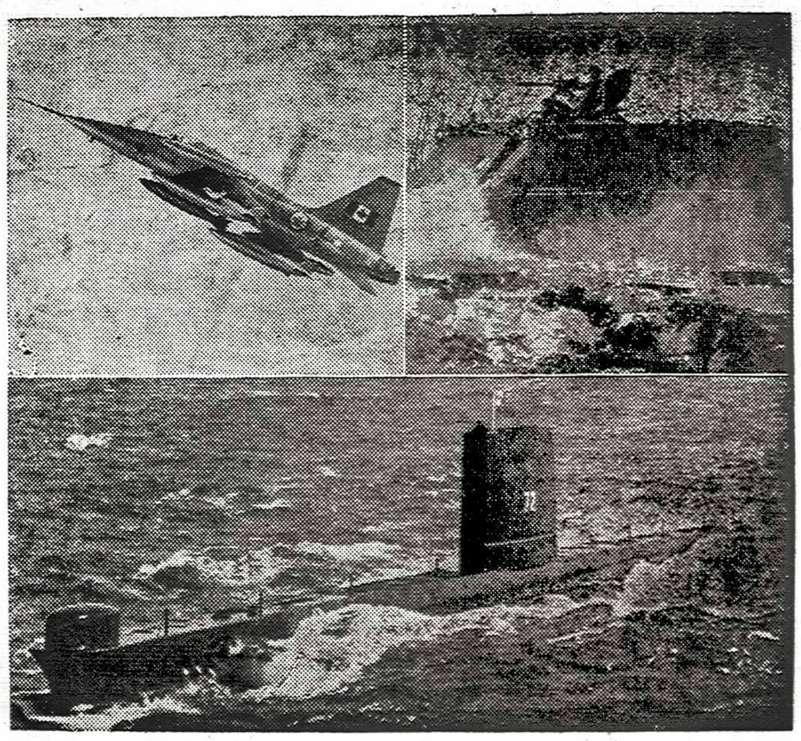

KARINĖS PAJĖGOS ATEIČIAI

Budi pasaulio–taikos tarnyboje

KANADOS GINKLUOTOSIOS PAJĖGOS

PAGALVOKITE APIE JAS

VB11253

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kt. reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261; vakarais 536-4681

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga

AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V-BIŲ IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769 - 4612

769 - 4131

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Su krikščionišku nusiteikimu sutinkame staigią a.a. vyskupo Prano Brazio mirtį. Plati garbingo Velionies širdis ir gilus protas tesulaukia didžio atpildo ir amžinos palaimos gerojo Viešpaties prieglobstyje.

— Praėjusį sekmadienį 11 val. pamaldas laikė naujai įšventintas kun. J. Pilkauskas ir tarė lietuvių kalba trumpą žodį. Linkime naujajam lietuviui kunigui geriausios sėkmės.

— Birželio 10 d. lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Jonas Dobrovolskis, kurio palaikai buvo pervežti iš Klevelando, Ohio. Laidotuvėmis rūpinosi jo broliai: mons. Kazimieras, atvykęs iš Romos, ir Antanas iš Westono. Velionies žmonai su dukra Lietuvoje, sesutei ir broliams nuoširdi užuojauta.

— Už a.a. Punsko kleboną Antaną Šuminską, nuoširdų Suvalkų trikambio lietuvį, Mišios šį šeštadienį, 9 v.r. Maloniai kviečiame jo buvusias parapijietes dalyvauti.

— Gerojo Ganytojo stovykla šią vasarą veiks nuo liepos 8 iki mėnesio galo. Stovyklautojai registruojami klebonijoje telefonu EM 4-7646. Telkiamas personalas stovyklos vadovavimui ir virtuvės tvarkymui. Galintieji pagelbėti maloniai prašomi painformuoti kleboniją.

Toronto mieste bus pastatyti du nauji centrai egzaminuoti automobilių vairuotojams, papildantys dabar veikiančias šios rūšies įstaigas Downsview, Cooksville ir Scarboro. Vienas jų bus rytinėje, kitas vakarinėje miesto dalyje. Motociklininkų egzaminavimas ir vairuotojų pakartotinis tikrinimas taip padidino darbą, kad egzaminų tenka laukti ištisą mėnesį.

Toronto švietimo vadyba, neįstengdama susitarti su 1.137 pasitraukimo pareiškimus padavusiais mokytojais, svarsto galimybę sekantiems mokslo metams į gimnazijas susigrąžinti pensijon išėjusius mokytojus.

"Canadian Consumer" biuletenio teigimu, didžiosioms Toronto maisto parduotuvėms pernai buvo pavogta milijono dolerių vertės maisto gaminių. Šį nuostolį turėjo padengti sąžiningi pirkėjai, nes parduotuvės atitinkamai padidino kaikurių gaminių kainas. Tas pats biuletenis skelbia, jog mikliausius pirštus turi studentai. Jie taipgi pademonstruoja didžiausius gabumus neapmokėtoms prekėms išsinešti. Vagiami dažniausiai būna ne paprasti maisto gaminiai, bet tie, kurie skiriami turtingųjų kišenei ir jų išlepintam skoniui.

PADĖKA

Už mums suruoštą netikėtą staigmeną 15 metų vedybinio gyvenimo proga reiškiame nuoširdžiausią padėką ponioms iniciatorėms, visiems dalyvavusiems, sveikinusiems — už gražias dovanas, gėles ir puikias vaišes.

J. K. Janulaičiai

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju E. P. Kripams už suteiktą pagalbą ir nuvežimą į ligoninę.

B. Kačiulienė

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju K. L. K. Moterų Draugijos Prisikėlimo parapijos skyriui už man pareikštą užuojautą ir suteiktą paramą.

A. Tumosienė

Prisikėlimo par. žinios

— Baisiųjų Birželio dienų paminėjimas mūsų bažnyčioje buvo atliktas sekmadienį, birželio 11, Sumos metu. Organizuotai dalyvavo jaunimo organizacijos su savo vėliavomis.

— Antano ir Kunigundos Dobilų 50 metų vedybinio gyvenimo jubilėjaus proga buvo atlaikytos padėkos Mišios, kuriose dalyvavo nemažas būrys artimųjų ir pažįstamų. Šia proga buvo pašventinta skulpt. Dagio sukurta šv. Antano statula. Ją užprašė Dobilų sūnus, dukterys ir žentai, išpildydami seną tėvų pažadą. Dabar ši graži statula puoš mūsų bažnyčią. Dėkojame p. Dobilams ir linkime gausios Dievo palaimos.

— Vaikų choro ekskursija įvyks birželio 24 d. Vyksime prie Simcoe ežero Jackson Point. Ši ekskursija yra rengiama įvertinant choristų ir Mišių tarnautojų darbą bei pastangas. Prašome tuojau užsiregistruoti parapijos raštinėje. Autobusai išvažiuos 9 val. nuo Prisikėlimo par. bažnyčios.

— Birželio 18 d., 9 val., Mišios už Dariją Karosienę, užpr. p. Miniotai. Tą pat dieną 11.15 Mišios už Paulinę Butkienę, užpr. A. Ubeikienė, V. P. Gudaičiai, J. G. Mockai, M. S. Petruliai. Birželio 19 d., 8 val., Mišios už Petrę Dačkienę, mirusią Lietuvoje, ir jos motiną Oną; užpr. St. Dačkus.

— Parapijos knygynas veiks paskutinį kartą iki atostogų birželio 18 d.

— Antanui Dobrovolskiui ir šeimai, mirus jo broliui Klevelande, reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Kunigundai ir Antanui Dobilams 50 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga sūnus, dukterys ir žentai surengė Prisikėlimo parapijos salėje paminėjimą-pobūvį. Buvo susirinkę apie 200 žmonių. Žentas A. Dilkus humoru pagyvino šio paminėjimo nuotaiką. Sukaktuvininkus sveikino vaikų ir žentų vardu A. Dilkus, parapijos vardu — Tėv. Ambrozijus ir įteikė dovaną kryželį su žiedais. Taip pat sveikino K. Ožalas ir giminės iš Lietuvos. Iš popiežiaus palaiminimas nesuskubo pasiekti, tačiau yra pakelyje. Skulptoriaus J. Dagio sukurta šv. Antano statula buvo padovanota sukaktuvininkų vardu Prisikėlimo parapijos bažnyčiai. Šią dovaną parūpino sūnūs ir dukterys su žentais. **s.p.**

Jaunasis "Gintaras", York Township Centennial Project komiteto pakviestas, birželio 10 d. atliko programą Magwood parke. Pašoko Suktinį ir Malūną. Gausūs žiūrovai nepagailėjo plojimo mūsų vikriems šokėjams ir gėrėjosi spalvingais mergaičių tautiniais drabužiais. Grupei vadovauja R. Narušytė. Akordeonu grojo K. Strimaitis.

Dalyvaukime demonstracijoje ir minėjime

Pabaltiečių Federacija primena, kad birželinių deportacijų bendras minėjimas įvyks Eatono auditorijoje birželio 14, trečiadienį, 8 v.v. Prieš tai įvyks pabaltiečių rengiama automobilių demonstracija su plakatais centrinėmis Toronto gatvėmis. Visi vairuotojai prašomi suvažiuoti į parodų aikštę — Exhibition Grounds prieš 7 v.v. Rengėjai tikisi, kad lietuviai gausiai dalyvaus demonstracijoje ir minėjime.

Dalia Skrinskaitė diriguoja "Varpo" chorui

EXPO JAUNIMO STOVYKLA

Nuo rugpjūčio 26 iki rugsėjo 2 d. įvyks studentų ir akademikų stovykla 40 mylių už Montrealio. Stovyklos tema — "Bendruomenė ir jaunimas". A. Saulaitis, SJ, iš Bostono sutiko būti programos vedėju. Stovyklautojai turės progos aplankyti pasaulinę parodą Montrealy. Stovyklai pasibaigus, rugsėjo 2., šeštadienį, visi vyks į Kanados Lietuvių Dieną Montrealyje. Čia bus parūpintos nakvynės 100 stovyklautojų po $3 už naktį. Registruokitės tuoj pat šiuo adresu: KLB jaunimo sekcija, 146 Close Ave, Toronto 3, Ontario. Telefonas 535-9397. Registruojantis reikia įmokėti $5.

Jungtinę lietuvių ir kanadiečių evangelikų liuteronų parapijos tarybą sudaro 12 asmenų. Iš lietuvių įeina šie atstovai: inž. G. Šernas, O. Delkus, R. Hiršas, V. Stanaitis, P. Šturmas, dr. J. Yčas. Jungtinei parapijai vadovauja kun. Alg. Žilinskas. Pamaldos laikomos Išganytojo bažnyčioje 1691 Bloor St. W. Pamaldos lietuvių kalba nuo birželio 11 d. laikomos 1.30 v.p.p.

Į Lietuvą aplankyti savo giminių birželio 9 d. iš Toronto išskrido septyni asmenys, daugiausia naujieji ateiviai. Jiems visus kelionės dokumentus sutvarkė All Seasons Travel Agency.

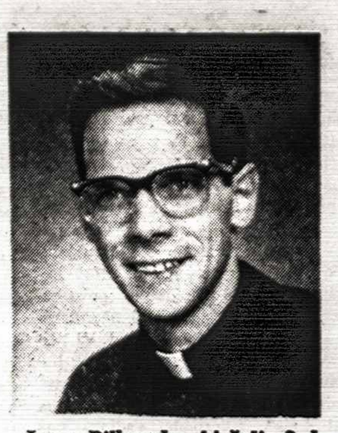

Jonas Pilkauskas birželio 3 d. įšventintas kunigu Šv. Mykolo katedroje. Primicijas atlaikė kanadiečių parapijoj Etobicoke, kur gyvena jo motina, brolis ir kiti artimieji, o birželio 11, sekmadienį, 11 val. Mišias lietuvių kalba atnašavo Šv. Jono Kr. par. bažnyčioje ir teikė primicinį palaiminimą. Naujasis kunigas yra senųjų ateivių sūnus, gimęs Timmins, Ont., 1937 m. Jo tėvas Juozas kilęs nuo Rokiškio, o motina Julija Pilkauskienė - Tautkutė yra gimusi Montrealyje. Tėvas mirė 1951 m. Toronte, ir motinai teko užauginti sūnus, kurių vienas yra policininkas. Kun. J. Pilkauskas gimnaziją baigė New Toronte ir 3 metus dirbo Bell Telephone bendrovėje. Vėliau įstojo Toronto kunigų seminarijon, kurioje studijavo 7 metus. Atostogų metu dirbdavo įvairiose darbovietėse; vienai vasarai buvo nusiųstas į Meksiką. Dabar jis paskirtas vikaru į Šv. Onos parapiją rytiniame Toronte.

"Tėviškės Žiburių" aukotojai

$15: K.L.K. Moterų Dr-jos Delhi skyrius; rėmėjų prenumeratas po $10 atsiuntė: J. Arštikaitis, A. Bričkus, V. Tamošiūnas, V. Jankaitis, J. Bubelis, A. Barkauskas, A. Krakaitis, L. Pevcevičienė, P. Karn, prel. L. J. Mendelis, R. Wilenbrechtas, A. Mitalas, kun. Z. Smilga, dr. A. Užupienė-Lukienė, J. Sprein; $4: R. Dūda, A. Gužauskas, St. Šimutis, L. Kirkilis, B. Girčys, V. Norkevičius, J. Ranonis, V. Miškinis, St. Plučas, Z. Saurazas, L. Vyšniauskas, V. Semaška; $3: Vl. Levickas, Vl. Rušas; $2: P. Matijošaitis, A. Brazis, V. Rušas, St. Norvaišas, J. Liepa, J. Kavolėlis, V. Pečiulis, P. Remeika, J. Stalioraitis; $1.50: B. Kronas; $1: St. Juozapavičius, A. Melvydas, J. Butkevičius, St. Ažubalis, J. Gaižutis, V. Budrys, D. Rautinš, J. Malskis, M. Mikšys, P. Kareckas.

Algirdas Vaičiūnas ir Mečys Zubrickas iš Kanados išvyksta į mokytojų studijų savaitę Dainavoje liepos 30 — rugp. 7 d. Registracija pratęsiama. Norį dalyvauti kreipiasi į **J. Tamulį,** 7031 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Tradicinė Joninių šventė birželio 24, šeštadienį, įvyks Niagaros pusiasalyje (žiūr. skelbimą 4 psl.). Ta proga rengėjai — skautų rėmėjai atspausdino gražią programą, kurią dalina iš anksto kaip informaciją apie rengiamą šventę. Programą atliks Hamiltono "Gyvataras" ir Toronto "Gintaras".

Estės dailininkės Magda Pihla paveikslų paroda atidaryta iki birželio 30 d. Toronto viešosios bibliotekos patalpose Bloor-Gladstone Branch, 1089 Bloor St. W. Lankymo valandos nuo pirmadienio iki penktadienio 12-8.30 v.v. (išskiriant trečiadienius), šeštadieniais 9 v.r. — 5 v.v.

Kun. Alfonsas Grauslys, nuolatinis "Laiškai Lietuviams" žurnalo bendradarbis, grįždamas Čikagon iš Montrealio, buvo sustojęs Toronte. Jis yra parašęs knygą "Jieškau Tavo veido" Dievo jieškojimo klausimu. Ji įteikta knygų serijos "Krikščionis gyvenime" leidyklai. Be to, autorius yra surinkęs medžiagą kitai knygai apie meilę ir artimo meilę. Šiais klausimais jis yra plačiai rašęs žurnale "Laiškai Lietuviams".

Kun. Jonas Kuzmickis vedęs rekolekcijas Toronte, Ročesteryje ir kitose vietovėse, birželio 9 d. lėktuvu grįžo Britanijon, kur aptarnauja apie Bradfordą įsikūrusius tautiečius. Kanadoje ir JAV jis aplankė visą eilę vietovių bei susipažino su vietiniu gyvenimu. Jo stilingi pamokslai ir straipsniai spaudoje yra visų mėgiami.

KLB krašto valdybos pirmininkas A. Rinkūnas su Ponia praėjusį savaitgalį lankėsi Montrealyje. Jis dalyvavo Lietuvių Dienos komiteto posėdyje ir padarė pranešimą visuomenei.

Dr. Rimas Vaišnys, Yale un-to chemijos profesorius, pakviestas skaityti savo specialybės paskaitą Toronto un-te birželio 21 ar 22 dieną.

Aloyzas Kuzmickas iš Paris, Ont., mokosi Šv. Augustino kolegijos filosofiniame kurse; su savo tėvais dalyvavo kun. J. Pilkausko primicinėse pamaldose Šv. Jono Kr. bažnyčioje.

Tautiečiai iš okupuotos Lietuvos, atvykę pasaulinėn parodon, aplanko Torontą, Niagara Falls ir kitas vietoves. Vienas tokių lankytojų buvo komunistų jaunimo sąjungos centro komiteto sekretorius D. Jokūbaitis. Grįžęs okupuoton Lietuvon papasakojo savo įspūdžius. Esą jo grupė susitikusi su Kvebeko un-to studentais, o Toronte — su "jaunaisiais Kanados komunistais". Kanadiečiai esą piktinasi JAV agresija P. Vietname. Daug kur dalyvavęs šeimyniniuose priėmimuose. Visame jo pasakojime būdinga tai, kad D. Jokūbaitis visur liko sovietiniu propagandistu. Tikrosios išeivijos lietuvių būklės jis ir jo "draugai" nesugebėjo įžvelgti.

MONTREALIS

AUKOS ŠALPAI. Montrealyje šalpos vajaus metu 1967 m. aukojo: po $20: V. Buzienė, dr. J. Mališka; po $15: A. Norkeliūnas, A. Drevinskienė; $11: K. Liepinienė; po $10: Iz. Mališka, B. Mozūras, dr. A. O. Jaugelienė, St. Naginionis, B. S. Laimikiai, V. V. Koskai, J. Dabkus, J. Kibirkštis; $7: M. J. Adomaičiai; po $6: K. Leipus, J. A. Gražiai; po $5.50: E. Norkeliūnienė, L. Norkeliūnaitė; po $5: C. Milius, T. Maciulienė, J. Gabrusevičienė, Ag. Kairaitienė, K. Toliušis, St. Mekšriūnas, V. Šipelis, kun. dr. F. Jucevičius, kun. J. Gaudzė, A. Kličius, St. Paulauskas, V. Valiutienė, G. P. Montvilai, kun. K. Pečkys, V. Jancevičius, Pr. Rudinskas, B. D. Jurkai, A. B. Ottai, Br. J. Lukoševičiai, Ir. P. Lukoševičiai, P. Brikis, dr. V. Giriūnienė, J. Valiulis, M. V. Murauskai, Br. Ignatavičius, L. Gureckas, P. Povilaitis, A. Rudytė, P. Adomonis, Iz. Gorys, E. Aleksejūnaitė, E. V. Kerbeliai, E. P. Vilėniškiai; $4: K. Stribis; po $3: J. Adomonis, K. Mickus, A. Bieliūnaitė, K. Rašytinis, J. Naruševičius, V. Stankevičius, J. Zabieliauskas, O. B. Sabaliai, J. Vaitkutis, O. L. Čečkauskai, J. Lukoševičius, L. Černisovas, El. Dalmotienė. Kiti aukojo po mažiau.

AUKAS SURINKO:

J. Dalmotas	$288.00
J. Kęsgailienė	92.00
J. Adomaitis	46.00
Iz. Mališka	43.00
Br. Staskevičius	22.00
Kun. J. Gaudzė	18.00
A. Gudas	9.00
"Litas" (gimnazijai)	100.00
K. L.. Kat. Moterų Dr-jos Rosemonto Ratelis	11.50
D. L. K. Mindaugo šaulių kuopa	10.00
Augštesniųjų Lituanistikos kursų mokiniai (gimnaz.)	18.00
Aušros Vartų p-jos choras	11.00
Iš viso	$668.50
Vasario 16 gimnazijai suaukota	$378.50
Šalpai (daugiausia siuntinių persiuntimui)	290.00

Seimelio prezidiumo vardu nuoširdžiausias ačiū visiems aukotojams, aukų rinkėjams ir visiems prisidėjusiems prie šalpos vajaus pasisekimo.

J. Dalmotas, seimelio prezidiumo narys šalpos reikalams

MONTREAL QUE

Aušros Vartų par. žinios

— Muzikos studijos, vedamos op. sol. E. Kardelienės, mokinių koncertas įvyks AV salėje birželio 18, sekmadienį, 7 v.v.

— Montrealio moksleivių ateitininkų vasaros stovykla organizuojama šią vasarą "Baltijos" stovyklavietėje nuo liepos 15 iki 22 d. Priimami berniukai ir mergaitės nuo 7 iki 16 m. Stovyklautojai bus pagal amžių skirstomi į grupes ir turės atskiras programas.

— "Neringos" ir "Geležinio Vilko" tuntų vasaros stovykla įvyks nuo liepos 22 d. iki rugpjūčio 6 d. "Baltijos" vasarvietėje, prie St. Donat, Que.

— Jaunųjų choras, kuris gieda sekmadieniais per 10 val. pamaldas, su sekančiu sekmadieniu užbaigia savo darbo sezoną.

— Aukos bažnyčios fondui: $10 — P. Bagužis, L. Balaisis, P. Kizerskis, J. Šipelienė; $20 — A. ir I. Kličiai; $30 — V. Šipelis.

— Rinkliava užpraeitą sekmadienį — $228.

Iš sovietų okupuotos Lietuvos į Montrealio pasaulinę parodą birželio 15 d. per Maskvą išvyko grupė kompartijos didžiūnų ir menininkų, kurie atliks programą, švenčiant "sovietinės Lietuvos" dieną. Jų pavardės birželio 9 d. laidoje paskelbė kompartijos oficiozas "Tiesa". Menininkų grupę sudaro 30 asmenų: liaudies ansamblio "Lietuva" artistai, valstybinis styginis kvartetas, kompoz. Stasys Vainiūnas, Vilniaus operos solistai — Elena Saulevičiūtė ir Vaclovas Daunoras. Kompartijos 10 asmenų grupei vadovauja "ministerių" tarybos pirmininko pirmasis pavad. K. Kairys, o jos gretas sudaro: kompartijos ck sekr. A. Barkauskas, "ministerių" tarybos pirm. pavaduotoja L. Diržinskaitė-Piliušenka, augšč. tarybos prezidiumo pirm. pavad. dail. J. Kuzminskis, Kauno muzikinio teatro sol. S. Rapalienė, Mokslų Akademijos prez. J. Matulis, rašyt. Alf. Bieliauskas, Vilniaus vykd. komiteto pirm. J. Vildžiūnas, Ukmergės rajono "Lenino keliu" kolchozo pirm. J. Kondratas ir Kauno radijo gamyklos montuotoja S. Pušinskaitė. Iš Maskvos į Montrealį jie išskris birželio 19 d.

Būsimoji programa "Tiesoje" paskelbta tik bendrais bruožais. Sovietiniame paviljone bus iškelta sovietų okupuotos Lietuvos kompartijos įsakymu atitinkamai reformuota "vėliava" ir sugrotas taip pat reformuotas "himnas", niekada nesusilaukęs lietuvių tautos pripažinimo bei jos patvirtinimo. Oficialų atidarymo žodį tars delegacijos vadovas K. Kairys. Iš Estijos sovietai buvo atsiuntę jos "prezidentą", o iš Lietuvos jie siunčia tik "ministerių" tarybos pirmininko pavaduotoją. Sovietiniame paviljone bus surengta foto paroda, iškabintas dekoratyvinis sovietų okupuotos Lietuvos žemėlapis. Paviljone veikianti paroda bus papildyta lietuvių dailininkų kūriniais ir lietuviškomis knygomis. Radijas ir televizija transliuos Lietuvoje paruoštas programas, meninius bei dokumentinius filmus. Tuo pačiu metu įvyks į Montrealį atvažiavusių menininkų koncertai. Menininkų delegacija, palyginti, yra labai nedidelė. Jos eilėse trūksta geriausio tenoro Virgilijaus Noreikos, baritono Jono Stasiūno ir kitų pasižymėjusių dainininkų. Liaudies ansamblio "Lietuva" atsiunčiama tik maža dalis. Kiek galima spręsti iš laišku, Montrealin veržėsi beveik visi lietuviai menininkai, bet kompartija pravedė didžiule atranką, vadovaudamasi jai vienai težinomais principais.

"U nas vsio jest" (pas mus visko yra), gerai atmenamas rusiškas posakis iš pirmosios okupacijos laikų, plačiai naudojamas iš okupuotos Lietuvos atvykstančių ekskursantų. Dar neteko sutikti tėvynainio, kuris pokalbyje būtų imaišęs rusišką žodį, tačiau griežtas visų teigimas, kad trūkumų nėra, neprisideda prie santykių nuoširdumo. Kur rasi kraštą, kur viskas būtų idealu?

Negerbimas kito nuomonės ar įsitikinimų — kitas ryškus tėvynainių bruožas, akivaizdus ne tik pas paprastą propagandistą, bet ir pas Mokslų Akademijos narius, ypač religijos srityje, kurią pirmieji mėgsta paliesti. Žinodami esą religingų žmonių draugystėje, jie tyčiojasi iš kitų įsitikinimų. Minties priespaudos dešimtmečiai paliko savo antspaudą tėvynainio elgesy, kuris jį daro svetimą laisvojo pasaulio broliui.

G. ir P. Rudinskų namuose lankėsi Mokslų Akademijos vicepirm. fizikas Žukauskas iš Vilniaus ir akademikas J. Petkevičius, dirbąs skaičiavimo mašinų srityje. Ta proga šeimininkai pakvietė daugiau svečių. Jų tarpe buvo dr. A. Užupienė-Lukauskienė su vyru, p. Gailiūnaitė iš Toronto, p. Juškos iš Detroito ir keletas montrealiečių. Šiuo metu Montrealy lankosi 6 Mokslų Akademijos nariai. Jie yra numatę aplankyti Torontą, Niagara Falls ir kitos savaitės gale grįš į Vilnių.

Ekskursija į Vilnių, vadovaujama liet. radijo programos vedėjo L. Stankevičiaus išvyko birželio 10 d. ir grįš mėnesio pabaigoj.

Lietuvos styginis kvartetas, kaip skelbia sovietinė spauda, atvyksta Montrealin ir sovietų paviljone dalyvaus koncertinėje programoje birželio 21, 22, 23 dienomis. Kvartetą sudaro: E. Paulauskas, J. Fledžinskas, R. Kulikauskas ir K. Kalinauskaitė. Kvartetas yra atlikęs jau nevieną koncertą užsieniuose, bet vis sovietinės Rusijos vardu. Ir šį kartą, kai jie pasirodys Montrealyje, visa garbė teks Sov. Sąjungai. Juk Lietuvos paviljono nėra. Kas Lietuvą okupavo, tas ir naudojasi lietuvių talentais.

Pasaulinė paroda susilaukė dešimtmilijoninio lankytojo, kuriuo buvo montrealietis Roger Beaudet, lydimas žmonos ir 13 m. amžiaus dukros. Jis buvo nustebintas, kai juos pasitiko oficialūs parodos pareigūnai ir atvirame automobilyje vežiojo po parodos aikštę. Paklaustas, kur jis norėtų praleisti keturių dienų atostogas, R. Beaudet atsakė: "Haiti". Parodos pareigūnams teko aiškintis, kad jam, deja, keturių dienų nemokamos atostogos yra numatytos betkuriame Kanados mieste. Kelionės išlaidas padengs orinio susisiekimo bendrovė "Air Canada".

Australijos Dienos proga į pasaulinę parodą buvo atvykęs premjeras Harold Holt su žmona. Jį sutiko 19 patrankos šūvių ir parodos generalinis komisaras Pierre Dupuy. Žiūrovų gretas sudarė beveik 2.000 australių merginų. H. Holt apžiūrėjo paviljono eksponatus, ilgiau sustodamas ties dail. William Dobell drobe. Jis taipgi rado laiko pažaisti su pirmaisiais Australijos "piliečiais" — kengūromis. Didelį įspūdį premjerui padarė "kalbančios" kėdės.

Sovietų okupuotos Latvijos dienos Montrealio pasaulinėje parodoje buvo atšvęstos birželio 6—11. Iš Rygos atsiųstą partiečių delegaciją, vadovaujamą "ministeriu" tarybos pirmininko pirmojo pavaduotojo P. Strautmanio, sudarė: vietinio sovieto atstovas inž. J. Ruben, "socialistinio darbo didvyris" P. Aboltiņš sovchozo zootechnikė R. Veilandė, "liaudies artistė" L. Freimanė, rašytojas A. Talcis, Rygos VEF televizijos ir radijo gamyklos vyr. inž. V. Birkenfelds, "Cynja" laikraščio red. E. Iverts, žurnalistas I. Lešinskis ir Mokslu Akademijos sekr. V. Samsons. Montrealio didžiųjų dienraščių korespondentai, atrodo, šį kartą nesidomėjo įprastine spaudos konferencija, nes jos jiems jau, matyt, yra nusibodusios. Koncertines programas atliko čelistas Maris Villeraš, pianistės Ilzė Graubin ir Vilma Cirulė. Rygos operos mezzo-sopranas Laima Andersen, tenoras Janis Zabers. Rygos operos ir baleto teatro šokėjai Basils Bajars ir Haroldas Ritenbergs, balerinos Aija Baumanė ir Velta Vilcin.

Puikusis žurnalas "LIFE"
70 savaičių tik $.5.50. (Palyginkite, kiek kainuotų pirkti atskirais numeriais!).
Žurnalas "MACLEANS"
30 numerių tik 3 doleriai.
Užsisakykite DABAR per spaudos platintoją V. Aušrotą, 485 Windermere Ave., Toronto 9, Ont.
Kiti papiginimai:
"NEWSWEEK" 44 savaitėm $4.84
"READER DIGEST" 1 metam $.2.00

"TĖVYNĖS PRISIMINIMŲ" radijo programos girdimos du kartus per savaitę —
Šeštadienį: 3.30 — 4.30 v.p.p. banga 1250, stotis CHWO, Oakville, Ont., Kanada;
Sekmadienį: 2 — 2.30 v.p.p. banga 1270, stotis WHLD, Niagara Falls, N.Y., USA.
Programos ved.—J. R. Simanavičius, 111 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont. LE 4-1274. Tas pats adresas ir "Dainos" dovanų ir plokštelių krautuvės.

City Driving School
OFICIALIAI PRIPAŽINTA Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mūsų klasėje turintiems laikinius leidimus. Ir jau galima pradėti važinoti pirmą pamoką su standartiniam ar automatiniam mašinom.
1076 BATHURST ST.
Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1231

SHELSWELL a. WILLSON BROKERS,
119 Dunlap St. E. Barrie, Ont.
4 akrai, 7 kambarių insulinių plytų namas, daržinė, padargų sandėlys, prie 10 kelio, Sunnidale Corners; Wasaga Beach ir Stayner tik 4 mylios.
Skambinkite
EVERET LOUGHEED
Stayner 428-5202

1 akras žemės, 6 kambarių namas reikalingas taisymo, prie kelio; iki Wasagos tik 6 mylios; tikrai žema kaina — tik $4.500
Skambinkite
EVERET LOUGHEED
Stayner 428-5202

WASAGOJE — SPRINGHURSTE išnuomuojamas trijų miegamųjų vasarnamis ant ežero kranto. Tel. 535-9397.

SPRINGHURST — WASAGA vasarvietėje išnuomuojamas vasarnamis trijų miegamųjų nuo liepos 15 d. Šiltas-šaltas vanduo ir patogumai viduje. Skambinti tel. 741-0133 po 5 v.v.

IŠNUOMOJAMAS VASARNAMIS 3 miegamųjų prie gražaus ir žuvingo Otter Lake. Visi patogumai. Žuvavimui valtis ir motoras. 142 mylios nuo Toronto. Skambinti vakarais tel. 277-8717.

VAŽIUOJANTIEJI Į EXPO 67
galite dar užsisakyti iš anksto nakvynes prieinama kaina pas
Edę Jankutę,
2066 Claremont Ave., Apt. 74, Montreal 6, Que., Canada.

SIŲSTI LIETUVON — arba turėti sau — labai gerom sąlygom rašomoji mašinėlė su lietuvišku ar kitu raidynu, transistoriniai radijo aparatai ir kt. Galite siųsti į Lietuvą tiesiai iš JAV. Katalogų ir informacijų teiraukitės:
J. L. GIEDRAITIS, 10 BARRY DR., E. NORTHPORT, N.Y., 11731, USA.

EXPO 67 NAKVYNĖS
Rezidenciniame Montrealio rajone, prie Decarie Expressway, 15 min. nuo Expo, atskiri kambariai vien parodos svečiams rezervuotame bute. Kambarys vienam asmeniui $6, dviem — $10 ir sekantiem asmenim — po $2. Taip pat geros sąlygos norintiems atostogauti moderniame vasarnamyje Laurentian kalnuose.
P. RUDINSKAS, 2415 PARK ROW EAST, N.D.G., MONTREAL 28, QUE., CANADA, TEL. 1-514-482-4094.

EXPO 67 MONTREALYJE
15 min. nuo EXPO išnuomojami privačiai dideli patogūs kambariai su virtuve: $10.00 dienai už kambarį su dviguba lova. Vasarnamiai Laurentidų kalnuose prie didelio gražaus smėlėto ežero. Prašom užsisakyti iš anksto:
A. GAURYS, 7730 BROADWAY, LaSalle Montreal 32, Quebec. Tel. 366-8528.

Vienintelė lietuviška Toronte PARKDALE B-A SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W., (prie Gladstone). Tel. 535-9468
Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t. t. Automobilių vilkikas (towing). Autovežimių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas.
Po darbo valandų skambanti tel. RO 6-8503.
Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (birželio 4—11 d.) atidaryta visą parą — 24 valandas.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė,
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258
Savininkai — E. Punkris ir A. Matulaitis
Įvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, parūkai rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt.
Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

Geriausiai pailsėsit per savo atostogas
lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės CAPE COD vilioje
AUDRONĖ 87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod., Mass., 02655 USA Tel. (Area 617) 428-8425.
• Vila AUDRONĖ yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
• Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
• Visai arti šiltos srovės atviros jūros paplūdimys (vos 7 min. pėsčiom).
• Geras lietuviškas maistas.
Atidaroma vasarojimui nuo birželio 18 d. iki rugsėjo 15 d. ir jau dabar priima užsakymus.
Kreiptis: Dr. E. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston, Mass., 02124, USA. Tel. 288-5999, o po birželio 18 d. tiesiai į vilą AUDRONĖ — Cape Cod, Marija Jansonas.
Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią CAPE COD žalumynuose paskendusią lietuvišką pajūrio vasarvietę.

EXPO 67 PASUS IR BONŲ KNYGUTES
Montrealyje nusipirkite su žymia nuolaida darbo dienomis Montrealio Lietuvių Kredito Unijoje "Lite", o sekmadieniais po 10 val. pamaldų Aušros Vartų parapijos spaudos kioske.
"Lito", Aušros Vartų parapijos ir kiosko adresas:
1465 De Seve St., Cote St. Paul. Montreal 20, Que.

A. NORKELIŪNAS
Commisioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ ROŠIŲ DRAUDIMAS
6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)
Montreal, 36 Que. Tel. RAymond 7-3120